

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR. 6 – 104. ÅRGANG 01.05.18 - 14.08.18

Samlokalisering **4**
A21s kamp mot slaveri **6**
Juan Pablo Escobar **26**

SUGARDATING

For «Ida» begynte det hele på et forum på nett.

GRATIS!

Økte studentmasser på Gløshaugen skaper hodebry

Fra august 2018 starter samlokaliseringen av gamle HiST og NTNU ved at teknologistudentene flytter fra Kalvskinnet til Gløshaugen. Det vil enkelte merke bedre enn andre.

TEKST: Jarl Bernhard Berg Kjølseth | FOTO: Lisa Botterli Flostrand

Teknologistudentene ved Kalvskinnet flytter til Gløshaugen fra høsten av.

Fra førstkomende august, fram til sommeren 2020 skal 2500 studenter flytte fra Kalvskinnet til Gløshaugen. Ca. 700 av de kommer i løpet av neste semester. Det foregår nå ombygging i flere bygg på Gløshaugen for å takle den økte studentmassen. Det er studentene tilknyttet elektromiljøene, fornybar energi og instituttet for allmennfag som skal flytte i første omgang.

Bekymret for aktivitetene til linje-foreningene

Å gå fra 12 000 til 15 000 studenter på samme campus betyr at det er mange hensyn å ta. Ansatte, studenter og studentforeninger har alle sine egne forventninger og bekymringer.

I Realfagsbygget på Gløshaugen har flere linjeforeninger kontorer. Lars Andreas Sæle er økonomisjef for Delta, linjeforeningen for matematikk og fysikk, og deler sine tanker om samlokaliseringen.

– Vi er bekymret for våre lesesaler. Det er også mindre mulighet til å booke forelesningssaler til andre arrangementer.

Ruben Åge Hansen er nestleder i Volvox og Alkymisten, linjeforeningen for biologi, kjemi

og bioteknologi, og deler Sæle sin bekymring knyttet til areal som undergrupper og komiteer trenger for ulike aktiviteter.

– Vi snakker om areal som skal brukes til blant annet møter, bandøvinger og å legge handlingsplaner.

Ting går som planlagt

Jens Petter Nygård er hovedprosjektleder for samlokaliseringen og stilte til intervju sammen med eiendomsutvikler Nils Jørgen Moltubakk.

Hvordan ligger arbeidet for samlokaliseringen an?

– Flyttinga fra semesterstart vil skje som planlagt. Det foregår bygging der flyttelasset fra Kalvskinnet vil ende opp, og der går alt som planlagt, forteller Nygård.

Blant annet vil undervisningsrom som nå rommer omtrent 30 personer bli utvidet til å få plass til rundt 70 ved å slå sammen to rom. Under eksamensperioden er det studentene tilknyttet institutt for datateknologi og informatikk (IDI) på Gløshaugen sine lesearealer som blir påvirket.

– IDI-studentene må bruke alternative leseplasser noen uker i mai og juni. Det

foregår et samarbeid mellom linjeforeningen og fakultetet for informasjonsteknologi og elektroteknikk for å få på plass alternative lokaler. Det blir ikke brakker, forsikrer Nygård.

Nygård og Moltubakk svarer og på bekymringene knyttet til areal til aktivitetene til studentorganisasjonene.

– Det er en naturlig konsekvens at muligheten til å finne ledig auditorium blir mindre. Det er også delvis ønskelig, med tanke på arealutnyttelse. Slike aktiviteter og arrangement må da planlegges tidligere, eller skje på andre lokaler. Det har vært et gode å ha tomme rom, men det er kostbart, og dårlig utnyttelse av areal. Dette vil ikke bare ramme studentforeningene, men også andre arrangement, som for eksempel konferanser, forteller Nygård.

Moltubakk fortsetter med å forklare at formålet for universitetet er at pengene man har brukes på faglige aktiviteter framfor bygningsmasse.

– Undervisning prioriteres framfor andre aktiviteter, dette skjer på dagtid slik at andre arrangementer har mulighet til andre tider.

Det blir en stram kapasitet

Fagene som skal flyttes fra Kalvskinnet, og fagene som holdes på Gløshaugen fra før, er blitt simulert i tilgjengelig undervisningsrom for å teste om kabalen vil gå opp.

– Det gikk mer eller mindre opp. Hovedkonklusjonen er at det lar seg gjøre, men det er en stram kapasitet på rom som tar 70 til 100 personer og auditorier med plass til 250.

Den stramme kapasiteten vil bety at det er færre muligheter for å endre bestillinger som er gjort. Det er viktig at faglærerne er presise på behovene deres når de bestiller rom til undervisning, forteller Moltubakk.

Samlokaliseringen vil skje gradvis, så erfaringen som kommer av første flyttelass vil kunne benyttes utover i flyttingen

– Det er ingen urolighet med tanke på kapasiteten til undervisningslokalene nå i høst, følger Nygård opp.

Lesesalplasser og «identitetsareal»

Dekningsgraden for lesesalplasser varierer med årstrinnene til studentene. I dag har laveregradsstudenter (første til tredje år) 20 prosent, fjerde årstrinn 60 prosent og 85 prosent for femteklassinger. Dekan Øyvind Weiby Gregersen ved naturvitenskapelig fakultet, sitter i styringsgruppen for samlokaliseringen. Han forteller at det er de tallene som jobbes for å opprettholde, men at det kan oppstå vansker.

Nils Jørgen Moltubakk (tv) og Jens Petter Nygård deler planene for samlokaliseringen med Under Dusken

Kristoffer Torbjørnsen er studentenes stemme i styringsgruppen for samlokaliseringen

– Hovedutfordringen blir trolig å legge til rette for arbeidsplasser for studenter som skal gjøre sin bacheloroppgave på campus.

Som en del av prosjektet undersøkes det om det kan opprettes egne arealer for de ulike studiene, kalt identitetsarealer.

– Det er arealer til alle studieprogram som skal fungere som kombinert studentarbeidsplass, gruppearbeidsplass, sosial arena for studieprogrammet og kontaktpunkt mellom studenter og fagmiljø, informerer Gregersen.

Styringsgruppens studentrepresentant

Kristoffer Torbjørnsen studerer bygg- og miljøteknikk og sitter i styringsgruppen for samlokaliseringen. Han samarbeider en del med Studenttinget om hvordan ulike problemstillinger tilknyttet samlokaliseringen skal håndteres, for det meste om areal til studenter og studentorganisasjoner. Han er i all hovedsak optimistisk for hvordan resultatet blir.

– Det kommer nok til å bli litt innkjøringsproblemer i starten av flytteprosessen, men jeg tror dette vil bli løst og ikke gå særlig utover studenter og ansatte. Det er viktig at tilitsvalgte på studiene som skal flyttes følger med, og det har jeg inntrykk av at de gjør og kommer til å gjøre.

Torbjørnsen forteller om hvordan de ansatte taler både sin egen og studentenes sak.

– De ansatte er veldig opptatt av å ha nærhet til studentene. De ønsker cellekontorer blant annet fordi det er mer privat hvis studentene skulle oppsøke de. Studentene tilbringer mellom tre til fem år her, mens de ansatte er her lenger og er nok flinkere til å argumentere for sine saker. De spiller på lag med studentene og kan mange ganger rope høyere for studentenes sak enn det studentene gjør selv.

– Holdningen min er at jeg tror dette går bra. Det kan hende at dato for flytting i delprosjekter innad i samlokaliseringen blir utsatt, men vil likevel skje før det satte målet som er i 2020, avslutter Torbjørnsen.

Gøran Sildnes Gedde-Dahl er tillitsvalgt ved fakultetet for ingeniørvitenskap på Kalvskinnet. I likhet med Torbjørnsen er han også optimistisk til flyttingen.

– Selv om man må belage seg på at det til tider kan bli trangt, viser NTNUs simuleringer at dette er mulig, så det er plass. Dette er noe vi bare må greie. Selv om vår norske intimsone på to meter i radius til tider vil bli krenket. **UD**

VÅRRENGJØRING FOR TENNENE

Møt våren med et smil. Hos ORIS Dental Trondheim får alle studenter tilbud på undersøkelse med røntgen og tannrens til **kun 450 kroner** (normalpris: 1240,- kr).

En liten hvit fylling koster **kr. 300,-** (førpris 700 kroner). I tillegg gis det **10 prosent rabatt** på alle andre tjenester for studenter. Det er en god smildeal!

Bestill time på Telefon:

73 99 19 99 eller oris-trondheim.no

ORIS Dental Trondheim er en av Trondheims største tannklinikker, og er Norges eneste tannlege med 3 ISO-sertifikater. Hos oss får du høy faglige kompetanse, og moderne behandlingsmetoder som benytter nytt utstyr som er dokumentert å kunne bedre kvaliteten på behandlingen.

Vi holder til på Trondheim Torg, i Kongens gate 11.

www.oris-trondheim.no
Følg oss på Facebook

– Én kan ikke redde alle, men alle kan kanskje redde én

ARKIVFOTO: Hans Fredrik Sunde

Menneskehandel er et faktum også i Norge, men få nordmenn er klar over hvor omfattende den er. Gjennom kampanjer som Walk for Freedom jobber A21 med å sette realiteten på dagsorden.

TEKST: Linn Victoria Brekke | FOTO: Kristian-Jenshaug Arnesen

Visste du at det er en plass mellom 21 og 46 millioner slaver i verden i dag? Store norske leksikon definerer slaveri som «*Betegnelse på et system der en gruppe mennesker står i eiendomsforhold til andre på en slik måte at de betingelsesløst kan utnyttes*». Slaveri har vært en konstant historisk faktor. Enten det dreier seg om slaveri i den tradisjonelle form eller moderne slaveri, er dette et problem som man skulle trodd hadde blitt mindre i 2018. Statistikken og tallene viser at dette ikke er tilfelle: Menneskehandel er en voksende industri. Og ja, det er nettopp en *industri* det er for dem som er delaktig i dette. De tjener penger på å selge mennesker, og hvis vi skal tro tallene, er dette en industri som bringer inn omtrent 150 milliarder dollar årlig.

A21 er en av mange organisasjoner som jobber for å belyse og bekjempe dette temaet, og de har i år jobbet med dette i ti år.

Startet med et savnet barn

I 2008 landet den australske aktivisten Christine Caine på en flyplass i Hellas og så en plakat av et savnet barn henge på veggen. Hun innså etter hvert at dette var et problem som det var svært lite fokus på, og bestemte seg for å gjøre noe med det.

Dette ble starten på den internasjonale organisasjonen A21, som i de siste årene har etablert seg med 13 kontorer i tolv land. Et av disse kontorene i Oslo. A21 jobber blant annet med forebygging gjennom bevisstgjøringskampanjer, foredrag og å redde ut ofre gjennom døgnåpne hjelpetelefoner. De har også et tett samarbeid med politiet ved å bidra til å hente ut og rehabilitere offer, og bistå med straffeforfølgelse av bakmenn.

En av bevisstgjøringskampanjene til A21 er Walk for Freedom-marsjen, som i 2017 ble arrangert i nesten alle norske fylker. Leder

Heidi Mitlid for A21-teamet i Trondheim var den første til å ta initiativ for å arrangere marsjen i Trondheim i 2015. Siden den gang har det blitt etablert et team i Trondheim som består av seks personer. Vi har snakket med tre av dem: Heidi Mitlid, Inger Koppervik og Heidi Langmaack Lindås.

– Det finnes 18 lokale A-team i Norge. De jobber med å koordinere og arrangere Walk for Freedom i sine byer. De jobber også med bevisstgjøring om temaet og fundraising, forklarer Mitlid.

Hun forteller at arbeidet varierer veldig fra plass til plass og hva det er behov for.

– Hovedjobben for oss i Norge er å forebygge gjennom bevisstgjøring og bidra til fundraising for A21s internasjonale arbeid, mens for eksempel i Hellas jobber de mye med aftercare av offer som er hentet ut, og straffeforfølgning av bakmennene, sier hun.

2017 var et rekordår

De trekvinnene forteller at fjoråret var et rekordår for organisasjonen på flere områder.

– Det var blant annet ti rettssaker som ble vunnet, noe som førte til at 18 bakmenn ble dømt for menneskehandel. Det ble også arrangert 400 Walk for Freedom-marsjer i 50 land. I Norge hadde vi Walk for Freedom i nesten alle fylker, sier Mitlid.

I A21s rapport fra 2017 kan man se at 182 offer ble reddet, og de mottok nesten 10 000 samtaler på sine hjelpelinjer.

«*Loverboy*»

Mitlid forteller at i de senere årene har vært omtrent 300 registrerte mulige offer for menneskehandel i Norge, men mørketallene kan være åtte ganger høyere. De fleste av disse kommer fra Afrika og Øst-Europa. Rekrutteringsgruppen nordmenn enklest kan bli offer for, er i følge Mitlid, kidnapping og «*loverboy*»-tilfeller, men hun presiserer at nordmenn kan også være bakmenn.

– Det var en sak i Stavanger nå nylig, hvor en mann på 28 år ble tiltalt for menneskehandel. Dette var et *Loverboy*-tilfelle, sier Lindås.

Kvinnen som falt offer for mannen kom opprinnelig fra Bulgaria og trodde hun hadde møtt sitt livs store kjærlighet. Realiteten skulle vise seg å være mye mørkere. Hun kom til Norge og endte som gateprostituert i Stavanger. Lurt, solgt og utnyttet av mannen hun var forelsket i.

Mitlid forklarer at en annen rekrutteringsform er neddoping og kidnapping.

– Siden *Taken*-filmene kom for noen år siden, er det mange som har blitt klar over denne formen rekruttering inn i menneskehandel. Mange har også fryktet denne type kidnapping, men det er en veldig liten del av den helhelte statistikken. Den mest vanlige form for rekruttering er falske lovnader og tilbud om jobb.

Vanskeligere å bevise overgrep

– Et av problemene som få vet om og som ikke blir snakket nok om er organhøsting, noe som også kan se ut til å bli et større problem i Norge, sier Koppervik. ►

“ Ved at flere øyer ser, vil også flere ofre bli identifisert og få hjelp.

Heidi Mitlid

”

FAKTA OM MENNESKEHANDEL

Ulike former for menneskehandel:

Sexslaveri- Gjennom tvang, trusler og bedrageri utnyttes en person til å utføre seksuelle tjenester.

Tvangsarbeid- En person tvinges til å arbeide med lav eller ingen lønn.

Gjeldsslave- En person tvinges til å jobbe for lav lønn får å betale tilbake en gjeld som er umulig å tilbakebetale.

Slave i hjemmet- En person tvinges til å jobbe og bo på samme sted mot lav eller ingen lønn.

Barnesoldater- Barn tvinges til å delta i væpnede styrker.

Rekrutteringsmetoder:

1. Falske jobbtillbud 42,5 prosent
2. Solgt av familien 10,7 prosent
3. Loverboy 9,6 prosent
4. Andre metoder 4,6 prosent
5. Bortføringer 4,4 prosent
6. Rekruttert av en venn 4,3 prosent
7. Ulovlig innvandring 2,4 prosent
8. Ukjente metoder 21,4 prosent

Kilde: A21

Heidi Mitlid, Inger Koppervik og Heidi Langmaack Lindås er tre av medlemmene i Trondheims A21-team.

Mitlid forteller at man på svartebørsen kan selge en nyre fra 500 000 og opp til én million kroner.

– De som blir rekruttert til dette er ofte flyktninger i en desperat situasjon og blir tilbudt tilsvarende 5000 kroner for å selge nyren sin. Penger som de kanskje aldri får, og mange av dem får heller ikke medisiner de kan trenge i etterkant av inngrepet. Da sitter det en bakmann som har tjent mye på å selge et annet menneskes organer, og personen som solgte organet får kanskje lite eller ingenting igjen for det. Dette er et problem som veldig mange ikke er klar over. Nordmenn er også blant de som benytter seg av dette, sier hun.

En konsekvens av at internett har nådd fattige strøk i for eksempel Thailand og India, er overgrep av unge barn som streames over darkweb til mennesker blant annet her i landet. Fattige mennesker i Asia ser en mulighet til å tjene penger gjennom streaming av overgrep av egne eller andres barn forklarer de.

– Det kan sitte folk i Norge og bestille overgrep på nettet, så kan de sitte i tryggheten av sitt hjem og se livestream av noen som forgriper seg på barn i fattige land på andre siden av kloden. Det at de ikke trenger å laste ned noe som helst gjør det krevende for politiet å arrestere dem, forklarer Mitlid og Koppervik.

De poengterer at grunnen til at dette skjer er fordi det er etterspørsel etter disse tjenestene. Og for å få en slutt på denne

etterspørselen, er en veldig stor del av A21s arbeid å bevisstgjøre verden på at dette er et reelt problem.

Et sviktende rettssystem

– Selv om menneskehandel er et så stort problem, er det meget få tilfeller av bakmenn som blir dømt, selv om de blir tiltalt, sier Koppervik.

Hun forklarer at dette er komplekse saker som går på tvers av landegrenser, som er krevende og kostbare å etterforske. Omtrent halvparten av alle dommene for menneskehandel i Norge har blitt dømt i Hordaland.

– Dette trenger ikke bety at de har flere saker enn resten av landet, men handler sannsynligvis om at de har god kompetanse og høyt fokus på temaet og et godt samarbeid på tvers av etater, sier hun.

De tre A-team-medlemmene forklarer at rettssikkerheten til ofrene ikke er god nok.

– Offer som står fram har nesten ingen rettssikkerhet, og risikerer å bli sendt ut av landet, selv om de vitner mot sin bakmann. De fleste som anmelder bakmenn får saken sin henlagt på grunn av manglende ressurser og sakens krevende natur. I dag er det slik at kun de som vitner mot sin bakmann har rett til opphold i Norge. På grunn av dette kan det bli et etisk dilemma for de som jobber med ofrene. De må vurdere om det er å anbefale

og om det er til offerets beste å vitne mot bakmenn, eller om det er tryggere for ham eller henne og ikke si noe, sier Mitlid.

Heldigvis kan de fortelle at en endring og forbedring av systemet allerede har begynt.

– For tre år siden var det fem politidistrikt som fikk utdelt midler til å opprette en egen menneskehandelgruppe i politiet. Trøndelag er en av disse distriktene, og det finnes en slik gruppe i Trondheim. Dette er et stort steg i riktig retning, sier Koppervik.

Gjenkjenne offer

Et av problemene med menneskehandel er at det er vanskelig å gjenkjenne et offer for human trafficking.

Mitlid forteller at de færreste offer ser på seg selv som nettopp dette. Mange lever i skyld eller skam over situasjonen de har havnet i, og føler seg ansvarlig for gjelden de har fått og blir tvunget til å nedbetale slaveriet de lever i.

– De fleste har ikke nok bevissthet og kunnskap om hva som kjennetegner et offer og hva de skal se etter, og er dermed ikke i stand til å identifisere de som er utsatt for utnyttelse og slaveri, selv om de kan være rett under vår egen nese, sier hun.

Videre forklarer hun at A21 jobber mye med forebygging gjennom å spre informasjon om hva menneskehandel er og hvordan det foregår. Dette gjør det mer risikofyllt å være bakmann og drive denne type kriminalitet.

– Ved at flere øyer ser vil også flere ofre bli identifisert og få hjelp.

Hun nevner at i Trondheim har det blant annet vært bekymringer om bærplukkere. En annen gruppe som er veldig sårbare for å bli utnyttet i menneskehandel i Norge er enslige, mindreårige asylsøkere. De har ved flere anledninger blitt oppfattet som at de tilhører miljøer hvor de selger narkotika. I ettertid har det vist seg at de selv har vært offer for kriminalitet og blitt tvunget til å selge narkotika på grunn av falsk gjeld de har fått og blir tvunget til å nedbetale.

De tre kvinnene forklarer at alt arbeidet som gjøres er frivillig, og alt man gjør er for

den «ene» jenta eller gutten. Koppervik sier at det handler om å tørre å stille spørsmålene og ikke bare se den andre veien.

– En kan ikke redde alle, men alle kan kanskje redde én, sier Lindås.

A21 Norge har selv ingen hotline man kan ringe for å rapportere bekymringer, men de samarbeider med Rosaprojektet. Her kan man ringe 22 33 11 60 hvis man mistenker at noen er offer for menneskehandel.

Hvor mange slaver jobber for deg?

En annen ting som kvinnene drar fram er tvangsarbeid, og spesielt hvordan store merkevarekjeder benytter seg av for eksempel

barnearbeid for å produsere sine varer.

– Varer man kjøper kan raskt være produsert og laget av slaver. Klær fra store kleskjeder og diverse matvarer kan være laget av barnearbeidere. Norge må bevisstgjøres på den menneskehandelen som vi ubevisst deltar i hver dag, slik at vi som forbrukere velger etiske alternativer, sier Koppervik.

I den sammenheng viser Lindås fram en nettside kalt slaveryfootprint.org hvor man kan finne ut hvor mange slaver som jobber for deg ved å svare på et par enkle spørsmål. **UD**

ARKIVFOTO: Hans Fredrik Sunde

Walk for Freedom er en internasjonal bevisstgjøringskampanje om menneskehandel, i regi av A21. I 2017 ble det arrangert 400 Walk for Freedom i 50 land. (I Norge ble marsjen arrangert i nesten alle fylker).

pedagogstudentene

www.pedstud.no

Whaaaat?!
ER DET GRATIS?

Skal du bli lærer i skole eller barnehage? Da kan du bli medlem av Pedagogstudentene – helt gratis! Som medlem kan du få hjelp og veiledning, mulighet til å tegne Norges beste studentforsikring, blir en del av et faglig og sosialt nettverk, gratis fagtidsskrift og mye mer. Hva venter du på?

Send PS Til 02014

Som medlem i Pedagogstudentene får du:

- Gratis medlemskap
- Råd og veiledning om du trenger hjelp
- Mulighet for å tegne Norges beste studentforsikring
- Flere aktuelle fagtidsskrift
- Invitasjoner til kurs og konferanser, lokalt og nasjonalt
- Det første året i Utdanningsforbundet gratis
- Benytte deg av medlemstilbudene til Utdanningsforbundet
- Muligheten til å påvirke din egen studiehverdag og framtidens lærerutdanning
- Du blir del av et fellesskap og nettverk av framtidige lærere
- Du får den ultimate lærersekken med superlærre t-skjorten

PROA

Eiendomsmegling

Kunne du tenkt deg en ferie etter boligsalget og eksamen?
Eller kanskje du trenger en ny laptop?

Vi har laget en unik avtale for studenter som skal selge bolig!

WWW.STUDENTAVTALE.NO

RIKTIG FOKUS
Du kan fokusere på
studiene mens vi tar
oss av boligsalget

Se, en sufflé!

TEKST: Johannes Gulbrandsen

Jeg lærte å lage sufflé av min mor da jeg var 14 og skulle imponere en jente jeg hadde bedt over på date. Hvor imponert hun ble trenger vi ikke snakke om, men klarer en 14-åring fra Tønsberg å lage sufflé, klarer *du* det. Denne oppskriften vil forresten benytte seg av både klyper og dæsjer, slik Bestemor Duck gjør.

FOTO: Kim Knoch (Flickr)/CC BY 2.0

Oppskrift

5 egg
Noen doser smør, ca 5 ss
5 dl mel
5 dl melk
Noen klyper salt
200-300 gram blåmuggost (*her kan du variere om du er glad i gorgonzola, parmesan, mozzarella, eller hva det skulle være istedenfor. Men for guds skyld, om du lager ostesufflé og kun bruker Synnøve, dreper du noe som ikke kan vekkes til live igjen. Håp.*)

Noen steg

Steg 1. Lag hvit saus - Det stemmer, dette er ett steg. Du klarer å lage hvit saus, joda det gjør du. Hei! Hør på meg, dette er et steg.

Steg 2. Skill eggeplommene fra eggehviten. Dette gjør du ved å knekke egget i to og rolig lempe eggeplommen fra den ene halvdelen av det knuste eggeskallet til det andre. Pass på at det ikke kommer noe plomme i skålen hvor du heller eggehvite. Er du en adekvat molbo og gjør dette likevel, må du begynne på nytt.

Steg 3. Rør inn eggeplommene og osten i den hvite sausen.

Steg 4. Pisk eggehviten, skikkelig. Den skal være så pisket at du kan snu bollen den er i på hodet uten at noe renner ut.

Steg 5. Brett den piskede eggehviten inn i det som en gang var hvit saus. Da mener jeg ikke rør det inn: Brett. Skjær det i biter og flett det inn i røren som om du ikke har gjort annet i livet. Flett det inn som om du har brukt de siste tre årene på sausbehandling istedenfor å ta en dum bachelor ingen vil ansette deg for. Målet er å beholde luften i kremen og overføre den luftigheten til sausen.

Steg 6. Få det over i en ildfast form og sleng hele greia på nederste rille i ovnen. Rundt 180 grader i 50 minutter eller noe sånt, man ser det om den har stått for lenge. Suffleen kommer til å blåse seg opp noe voldsomt mens den står i ovnen, men kollapser fort etter at den er tatt ut og eksponeres for den virkelige verden. Kos deg.

JOHANNES GULBRANDSEN
Vinentusiast og journalist

Vinanmeldelse

Det har tidligere kommet inn klager på at viner til 150 kroner ikke er såkalte «studentviner», Bente. Jeg må jo dessverre si meg enig i det uten at det betyr at vi kommer til å gå helt «gato negro» i denne spalten. Dusken er fortsatt en noenlunde fri avis, og ingen oppover i hierarkiet bryr seg nok om meg til å legge føringer på hva slags vin jeg velger.

Etter mye refleksjon på tilbakemeldingene har jeg derfor besluttet å forlate mitt elskede Frankrike, det blir for dyrt. Vi drar, til Portugal.

FOTO: Vinmono polet

Niepoort Dão Rótulo Touriga Nacional 2015
Kr 137,40,-

Vinen dufter tungt av modne bær og urter. Krydderaromaen i denne er ikke typisk for det man tenker på som iberisk. Med sin store tradisjon for god vin er det lett å tenke at den spanske innflytelsen skal være framtreddende i den iberiske lillebroren, men nei portugiserne er tydeligvis mer uavhengig her. Du kan også kjenne et hint av plommer om du virkelig jobber med nesa.

Fargen er dyp mørk. Så mørk at du ikke engang kan skimte tommeleinen din om du holder den opp på andre siden av glasset. Første smak minner mye om lukten, men vinen utvikler seg mer og mer jo lenger den får hvile på tungen. Hun er fyldig men samtidig bløt, en uvanlig kombinasjon, men én denne vinen balanserer utmerket. Vinen har en tydelig fast finish og smaken blir liggende å dvel i munnen lenge etter at du har svelget. Men, for en smak. Der denne vinen skiller seg ut er hvor mye smak den har. Mangfoldet er enkelt, men treffende. Hun forfører. Det er ikke noe annet ord som finnes på norsk som helt klarer å beskrive følelsen som sprer seg gjennom deg om du lar vinen jobbe, virkelig jobbe. Ta en slurk, pust inn litt luft mens du har vinen i munnen, beveg den rundt og fordel den over tungen din, så svelger du. Kjenn på følelsen, og fortell meg om du kommer på et bedre ord for å beskrive hva du opplever.

Fetisjisme er mer enn bare sadisme

– «Når jeg ser nesetippen din bevege seg blir jeg helt yr...»

TEKST: Bjørn Magnus Valberg Iversen, Tomaris Semet | ILLUSTRASJONER: Renate Sørgård

Vi har vel alle rynket på nesen av ordet *fofetisj*, men visste du at det er en av de vanligste fetisjene? Professor i klinisk sexologi Esben Esther Pirelli Benestad, ved Universitet i Agder, har hjulpet oss med å lette på sløret (skjørtet) ved å dele sine tanker om temaet. Ifølge ham er fetisjisme mer enn å bare tenne på noe litt utenom det vanlige.

Hva er en fetisj?

– En fetisj kan være så mangt. Det kan være stoffer man liker å ha på seg eller å ta på, det kan være dufter, det kan være alt fra tannregulering til føtter. Det er nesten ikke én ting som ikke kan fungere som en fetisj. Fetisjisme er uttrykk for ulike veier til erotisk tenning og nytelse, og jeg tror det finnes omtrent like mange veier dit som det finnes folk.

Hvor vanlig er det å ha en fetisj?

– Uhyre vanlig. Vi har mange fikseringer som kanskje ikke engang blir oppfattet som fetisjer. For eksempel pupper, rumpe, blonder, og sexy undertøy. Hverdaglige ting, som vi synes er sexy, er jo forsåvidt fetisjer. Dessverre er det slik at psykiatrien har hatt en egen evne til å sykeliggjøre fetisjer, men kun de uvanlige fetisjene. De «normale» blir ikke fanget opp. Man kan ha helt spesifikke fetisjer som «når jeg ser nesetippen din bevege seg blir jeg helt yr». Det avhenger helt av de involverte partene.

Hvorfor er dette så tabubelagt?

– Det kan kanskje skyldes at under den industrielle revolusjonen økte fokuset på å

produsere barn for å få mer arbeidskraft. Jo flere barn jo bedre, og dermed ble heteroseksualiteten på en måte etablert som normen. Alle andre seksuelle retninger og lyster som ikke tjente til dette formålet ble stemplet som avvikende eller pervers, som for eksempel fetisjisme. Denne tankegangen tror jeg har fulgt oss siden.

Hvis man har en fetisj, hvordan skal man føle minst mulig skam over denne fetisjen?

– Den beste måten er nok å forstå at fetisjer «læres» gjennom tilfeldigheter. For eksempel så kommer vi til verden med strukturer som ligger klar til å motta et hvilket som helst språk. Litt sånn er det med seksualitet også. Vi mennesker har et iboende potensial til å tennes av både vanlige og uvanlige ting.

Hva er det biologiske grunnlaget?

– Grunnlaget er rett og slett vår evne til å bli seksuelt tente. Det er jo meningen at vi skal forplante oss, og naturen er så smart at den har gitt oss gode redskaper til å bli kåte. Fetisjisme er rett og slett et naturfenomen.

Har du noen siste råd til alle seksuelle vesener der ute?

– To ting er viktig å huske på. Det finnes ikke syk seksualitet, men det finnes syke måter å forvalte seksualiteten på. Det er det ene. Det andre er at god seksualitet gir lange og sunne liv. **UD**

Esben Esther Pirelli Benestad

- 68 år
- Født i Grimstad
- Har utmerket seg som en av Norges få åpne transpersoner.
- Utdannet lege og spesialist i klinisk sexologi, professor i sexologi ved Universitetet i Agder.

FOTO: Kjell Inge Søreide, UIA

REDAKSJONEN ANBEFALER:

Vorarefili:

Tenne på å bli spist eller å spise noen levende: De fleste med denne orienteringen har såkalt «myk vorarefili», som betyr at de tenner på å bli spist eller spise noen hele uten blodsutgytelse.

Sophofili:

Tenne på å lære.

Fornifili:

Tenne på å bruke andre mennesker eller å bli brukt selv som et møbel.

Metrofili:

Tenne på poesi.

Autovampirisme:

Tenne på å konsumere sitt eget eller andres blod (inkludert dyr).

Statistisk analyse av et utvalg på ca. 5000 individer viser at fetisjisme knyttet til:

- Kroppsdeler eller objekter utgjør henholdsvis 33 og 30 prosent.
- Spesifikk atferd hos andre utgjør 18 prosent.
- Egen atferd utgjør syv prosent.
- Sosial atferd utgjør syv prosent.
- Ikke-somatiske objekter utgjør fem prosent.

Generell forståelse:

Det er mange definisjoner på fetisjisme, og generell forståelse er at en fetisj er seksuell fiksering på objekter eller kroppsdeler man vanligvis ikke ser på som seksuelt pirrende. I psykiatrien anvendes disse definisjonene:

- ICD-10 (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems): Seksuell fiksering på ikke-levende objekter.

- DSM-5 (The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition): Seksuell fiksering på objekter eller ikke-genitale kroppsdeler, ekskludert rekvisitter brukt til transvestittisme og sexleketøy.

Kilde: WHO, DSM-5

Åpenhet overfor skeive i idrett

Toppidretten er en av stadig færre arenaer hvor det fortsatt finnes eldre holdninger overfor skeive. Gjelder dette studentidretten?

TEKST: Johannes Gulbrandsen, Edvart Solberg Svingen | ARKIVFOTO: Hilde Hefte Haug

I 2018 er idretten fortsatt en arena med lite åpenhet overfor skeive utøvere. Det finnes historier om profesjonelle idrettsfolk med andre legninger, men svært få ønsker å stå fram i det offentlige rom. I engelsk herrefotball finnes det ikke en eneste åpen homofil mann. Dette gjelder ikke bare i toppdivisjonen Premier League, men også de påfølgende fire divisjonene under. Like få er det i toppdivisjonen i Spania, Tyskland, Italia og Frankrike. I Norge har vi aldri hatt en åpent homofil mannlig utøver på toppnivå. Sommerens fotball-VM ser ikke ut til å være noen indikator på noen retningsendring heller. Turneringen spilles i Russland, et land med en idrettskultur preget av fordommer mot skeive og lover mot homofili. Men mangel på åpenhet er kanskje ikke like presserende overalt?

Tøft å være skeiv?

Ildsjel og tidligere NTNU-student Rune Haugen mener saken ofte blir unødvendig problematisert.

– Jeg stilte opp på en debatt angående homofili og idrett, og prøvde å forklare at det ikke er så problematisk som det blir framstilt, men likevel tviholder man på at det er trasig, sier han.

Haugen kan ha rett i at situasjonen ikke er like ille om man ser idretten som helhet. Under vinter-OL i Sør-Korea ble skeive utøvere blant annet løftet fram som forbilder for unge mennesker. Kunstløperen Adam Rippon gikk flere seiersrunder på internett for sitt mot og sin selvsikkerhet etter dette sitatet: «I was recently asked in an interview what it's like to be a gay athlete in sports. I said that it's exactly like being a straight athlete. Lots

of hard work but usually done with better eyebrows.»

NTNUI støtter skeives rettigheter

NTNUI er en idrettsorganisasjon som gjør et poeng ut av å markere sin støtte for skeives rettigheter. Som en av få idrettsforeninger har NTNUI en egen parole i Trondheims Pride-parade. Når vi kontakter styret er de óg svært vennlige og positive til en sak om åpenhet for homofili innen idrett. Det er dog tydelig at dette er et sensitivt tema for enkelte. En gruppeleder vi tar kontakt med mener vi skal vise forsiktighet så vi ikke presser noen ufrivillig ut i åpenhet ved å gjøre research til denne saken.

Uten å presse noen kommer vi fort i kontakt med flere som ønsker å fortelle om sine erfaringer med å være åpent skeiv i NTNUI.

Stian Backe er aktiv innen NTNUIs fjell- og sportsklatringsmiljø. Han synes ikke det har vært vanskelig å stå fram selv, men forstår hvordan andre kan slite med å møte fordommer, særlig i lagidrett hvor man er en gruppe.

– Innenfor lagspill tror jeg det er særlig vanskelig fordi man er redd for å bli behandlet annerledes av laget. Innenfor individuell konkurranseidrett er det nok lettere fordi prestasjonen står mer i sentrum. Innenfor idrett som ikke er konkurransedrevet er det nok enda lettere.

Veteran Rune Haugen har også forståelse for at det kan være vanskelig å komme ut, men tror man blir veldig godt tatt imot om man først tar steget og gjør det.

– Jeg tror ikke man er redd for miljøet eller lagkompiser, det ligger nok ikke der. Og jeg tviler også på at noen blir uglesett eller dårlig behandla, sier Haugen.

Maskulinitet og feminitet

Stian Backe er aktiv på snowboard, driver med dykking, surfing og yoga. Han mener at uheldige stereotypier innenfor og overfor idrett kan ha noe av skylden for dagens situasjon

– Det å være god i idrett kan ofte oppfattes som en maskulin egenskap. Homo-stempelet drar dermed imaget i «feil» retning for menn, men derimot i «riktig» retning for skeive kvinner. Dette er selvfølgelig uheldige stereotypier. Machokulturen er til stede i noen

grad i klatring, men det er også en god kjønnsbalanse som bidrar til en dempet machokultur, det er mer balansert. Jeg vil understreke at det er helt uproblematisk å være homofil innen de idrettene jeg bedriver.

Ingrid Tveten fra NTNUI-langrenn peker på den samme problematikken. Hun mener fenomenet «locker room»-prat kan ha noe av skylden.

– I det siste, spesielt siden presidentvalgkampen i USA, har det vært snakket mye om «locker room»-praten, som jeg tror er mer utbredt i guttegardaroben. Her kan jeg se for meg at «homo» kan bli slengt rundt uten at det egentlig menes noe vondt med det. Likevel er det klart at det å høre «homo» slengt rundt på den måten går inn på noen som er i skapet. Det opplevde jeg selv da jeg fremdeles var i skapet.

Tveten påpeker også den noen ganger problematiske koblingen mellom idrett og maskulinitet.

– Jeg har et inntrykk av at det har noe med holdninger og forventninger til skeive å gjøre, f.eks. at «lesbiske er maskuline, homofile menn er feminine». Historisk sett var idretten lenge kun for menn. Første kvinne løp maraton i 1967, kvinner fikk ikke engang løpe Holmenkollstafetten før i 1975. Det henger kanskje igjen holdninger i noen idretter om at man må være «guttete» og maskulin for å holde på med det.

Rune Haugen sier seg enig med Tveten her og poengterer at det trolig ikke er noe problem med holdningene mot homofile.

– På herresiden, spesielt i fotballen, er det ikke omgivelsene rundt som gjør at ingen står fram, men at noen må være den første, og at vedkommende da vil få et ekstremt medietrykk. ►

FOTO: Privat

Stian Backe og samboeren Dmitri Gorski på surfetur.

FOTO: Lea R. Kjelland

Rune Haugen har vært aktiv i nærmere 20 år i NTNUI-Håndball og ser selv på det som en solskinnshistorie

NTH-RINGEN

Ditt vitnemål i gull

Produert av GULLMED KARL-GÅRD

Den originale NTH - ringen for sivilingeniører og sivilarkitekter finner du hos oss. Rask levering!

DAHLSVEEN
en del av mester-gull

GULL TILGJENGEBART I 24 • TRONDHEIM •
WWW.GULLMEDDAHLSVEEN.NO • TLF. 73 32 88 00

f

VISER STØTTE: NTNUI viser sin støtte for skeive hvert år i Pride-paraden.

Sosialt framfor resultatbasert

Innen egen idrett kjenner ikke Tveten til noen aktive og åpent skeive topputøvere, men mener likevel at miljøet er inkluderende. Ved NTNUI har hun kun gode opplevelser. Hun mener det at NTNUI markerer sitt standpunkt godt kan ha noe å si for dem som er mer usikre enn henne.

– Jeg tror at hos NTNUI er det sosiale like viktig som det sportslige. I studietiden blir idretten en arena for nye vennskap like mye som det er et sted for utvikling og konkurranse. Jeg har aldri følt at min seksuelle orientering har vært verken hindring eller motivasjon for å fortsette med idretten, heller ikke etter at jeg kom til Trondheim og begynte å trene med langrennsgruppen.

Men selv om miljøet er inkluderende kan legning fortsatt oppleves problematisk, uten at

dette nødvendigvis er knyttet til lagkameraters holdninger.

– For noen år siden på treningsleir sammen med noen av landets beste juniorjenter, og rundt frokosten var dette et tema som kom opp. Jeg, som da var i skapet og fryktelig usikker, sa ingenting. Det kom fram at ingen visste om noen skeive i skimiljøet, helt fra junioralder til senior-/toppnivå. Likevel var konklusjonen at «det er litt synd», og at de håpet at eventuelle skeive ville tørre å stå fram. Det var tydelig for meg ut fra samtalen at det var bred aksept for dette, noe som selvsagt var betryggende.

Viser støtte i Pride

Tveten stiller seg positiv til NTNUIs Pride-deltakelse, og mener den kan ha positive effekter. Hun mener også at en

holdningsendring enkelte steder må til, men at det viktigste er at idretten respekterer alle.

– Dersom man unngår å bli med på et lag fordi man er redd for negative holdninger til homofili eller mangel på aksept, vil jeg tro at dette gjelder i studentidretten også. Da er det viktig at NTNUI viser at de tar avstand fra disse holdningene, for eksempel ved å gå i Pride-paraden.

Rune Haugen og Stian Backe er usikre på hvor mye enkeltmennesker som er redde for å stå fram innen idrett blir påvirket av en Pride-deltakelse. Sistnevnte mener en holdningsendring bedre skapes av gode forbilder som tør å gå foran og vise at skeive utøvere er dyktige, engasjerte og helt vanlige mennesker.

– Jeg tror ikke det at NTNUI går i pride gjør så mye for en som synes det er vanskelig

å stå fram. Det er nok mer en personlig kamp for vedkommende mot inngrodde fordommer og frykten for å stikke ut på en negativ måte. Jeg tror det har større påvirkning hvis helt vanlige mennesker viser seg som eksempler på homofile utøvere som ikke trenger å markere eller poengtere, men som simpelthen er engasjerte og gode idrettsutøvere, sier Backe.

Førstemann kan merke kjøret

Etter at håndballspiller Are Grongstad sto fram som homofil i 2008 advarte han unge idrettsutøvere mot å stå fram på måten han gjorde det. Grongstad var nemlig ikke klar for den intense medieoppmerksomheten han fikk og angret selv på at han sto fram til hele landet. Han la håndballen på hylla to år senere, kun 23 år gammel, da han ikke lenger fikk tid til å fokusere på håndballen.

– Han ble kjent for hele Norge. Ikke fordi han var håndballspiller, men fordi han var homo. Det skal jo ikke være sånn, men jeg skjønner jo at det blir sånn, sier Rune Haugen som har vært med i NTNUI-Håndball i nærmere 20 år og husker hendelsen godt.

Haugen mener at det sannsynligvis ikke er noe problem å stå fram som homofil i verken eliteidretten eller studentidretten, men at den første som står fram kan bli utsatt for et utrolig kjøp.

– Da blir man fort en talsmann for «your people», ikke sant. At du da skal representere, du skal svare for og du skal stå for. Du er på mange måter nødt til å støtte homokamp og du er nødt til å stille opp i media og besvare alle spørsmålene, selv om du ikke vil.

– Hun er ikke homo, hun er håndballspiller

Videre påpeker Haugen at han ikke ønsker at det skal være sånn, men at det trolig blir sånn selv om personen som står fram ikke vil det selv.

– Det er jo faktisk ikke sikkert du bryr deg om homokamp i det hele tatt. Men at du tilfeldigvis er født sånn at du er tiltrukket av samme kjønn og det faktisk er det eneste som skiller deg fra alle andre, poengterer han.

Samtidig viser han til homofile utøvere som greier å unngå homostempelet, til tross for at de har stått fram som homofile.

– Gro Hammerseng, hun har jo vært ganske god på å ikke være den som stiller opp i alle homokamper og ikke alltid er talskvinne og frontfigur for homogreiene. Hun er jo ikke homo, hun er håndballspiller. Hun har jo greid å holde det skillet.

Ikke stå fram før man er klar

Haugen utelukker ikke at det er homofile fotballspillere i de øverste divisjonene, og tror i så fall at de holder seg unna media da det kan ta mye fokus bort fra det de faktisk vil holde på med, å spille fotball.

– Jeg tror lysten til å satse på idrett er større enn redselen for at det skal bli et problem med legningen din, jeg håper i alle fall det er sånn.

Den fortsatt aktive håndballspilleren håper det er flere homofile, men at de ikke nødvendigvis trenger å stå fram til hele landet, iallfall ikke før de selv føler for det.

– Det er en solskinnshistorie for min egen del i NTNUI, men uansett er det et valg man må få ta selv. Man må føle at det er riktig tidspunkt før man står fram, ingen skal bli dratt ut av skapet. **UD**

SPORTSREDAKSJONEN GIR RØDT KORT TIL:

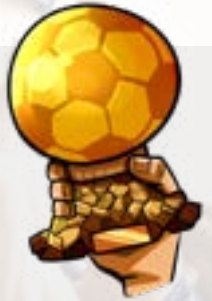
Oransjekledde lag fra sunnmøre som går ut i cupen mot lag som er tre divisjoner dårligere: Du lurar kanskje på hvem vi gir rødt kort til her? Neida, ingen av Eliteserielagene gikk ut i første runde. Men ett lag som rykka ned i fjor, greide det: Aalesund. Tenk å rykke ned, men fortsatt stå for den største cupflausen. Det å tape 2-1 mot fjerdedivisjonslaget Bergsøy er noe av det dummeste jeg har sett. Når Fredrikstad kan vinne 4-0, da bør jo faen meg ett Obos-lag med over dobbelt så stort budsjett som Ranheim greie å ta seg videre, men neida. Jævla Ålesund.

SPORTSREDAKSJONEN GIR GULLBALL TIL:

Gulballen går til kun én mann. Merci Arsene.

FOTO: Ronnie Mcdonald (Flickr), CC BY 2.0

Vil du skrive til oss?

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. Lengden på et innlegg begrenses til mellom 1800 og 3500 tegn inkludert mellomrom. Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på underdusken.no.

Kontakt debattredaktør Anna Juell Johnsen på debattredaktor@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSFOTO: Björn Lácay (Flickr), CC BY-SA 2.0

Foretaksmodellen – Et steg i feil retning

I forrige utgave av Under Dusken advarte rektor ved NTNU mot å koble en mulig foretaksmodell for universiteter opp mot kommersialisering av høyere utdanning. For meg er dette utspillet litt som å si at det å skru på kokeplata ikke burde kobles opp mot matlaging.

SIGRUN H. HITLAND
Student

Hvis universitetene skal bli

egne foretak vil mer av det økonomiske ansvaret for høyere utdanning og forskning gå over fra staten til hvert enkelt universitet. Selv om staten i stor grad vil fortsette å være matmor for akademien, vil det være viktig for hver utdanningsinstitusjon å være litt mer selvforsynt, bare i tilfelle. Da skrur man på kokeplata.

Det har seg nemlig slik at den globale akademiske verden i stor grad kokkelerer sin egen drift. Med alt fra frityrstekere til gassgriller prøver man å tilby forskningsresultater som gir vann i munnen og utdanning som ser mest mulig innbydende ut. I en konkurranse der målet er å tiltrekke seg flest mulige kunder, blir pyntestriper med sjokoladesaus og persilleblad på toppen minst like viktig som å fokusere på god, variert og næringsfull utdanning. Dette skjer fort når universitetet må klare seg selv,

og kjøkkenet blir finansiert av studentenes skolepenger og Egeninteresse AS. Markedet får innpass i akademien, og studieretningene blir påvirket av popularitetsfaktorer og kommersielle aktører i innhold og form.

Bovim har helt rett i at en foretaksmodell ikke vil være skiltet mellom et kommersielt universitet og et ikke-kommersielt universitet. Det finnes mange grader av kommersialisering, og en slik fast grense for hva et kommersielt akademien er vil være vanskelig å sette. Hvor grensen går er i seg selv heller ikke interessant, det som er interessant er hva som skaper endringene vi ser og hva konsekvensene vil bli.

Noe av det underliggende i de kommersielle prosessene ved høyere utdanningsinstitusjoner er idéen om at utdanning er en vare som skal selges til enten den individuelle student, eller næringslivet og jobbmarkedet. Dette står i motsetning til utdanning som et samfunnsansvar, der man tenker at et høyt antall utdannede mennesker vil føre til positiv utvikling for oss alle.

Det er dette samfunnsansvaret staten vår skal opprettholde. De skal være den finansielle tryggheten som lar universitetene tenke langsiktig, som lar oss spise sunt og næringsrikt, og som passer på at vi ikke gomler i oss alt for mye fastfood og 200 grams sjokoladeplater. De kjappe og billige løsningene kan virke veldig gode og fristende der og da, men fungerer ikke så bra i lengden. Krav om at forskningen skal gi kjapp avkastning setter opp hindre for grundige og langvarige analyser og grunnforskning kan bli nedprioritert.

I Norge er det fremdeles staten som har ansvaret for å tilby en buffer av midler som lar utdanningsinstitusjonen fokusere på kvalitet og bredde i den utdanningen man gir. Å gjøre universiteter og høyskoler om til foretak vil ikke bety at NTNU blir helt økonomisk uavhengig, og må starte hele matproduksjonen selv. Man kan skru på kokeplata uten å sette på vannet og hive oppi potetene. Men det er ofte første steg i prosessen.

ILLUSTRASJON: Benjamin Drews

Snakk høyere om porno!

Problemet med erotisk underholdning er ikke at den finnes. Problemet er at den trykkes ned og pakkes inn i et tykt lag av skam, tabu og taushet.

CAROLINE OMBERG

Foredragsholder

det bra. Og hva vil det si å prestere bra når det kommer til sex? Jo, det må vel være slik som på film det, da. Hva annet har man å sammenligne med?

Hadde jeg vært diktator for en

dag, så hadde jeg innført obligatorisk særøppgave om pornoindustrien i skolen. Oppgaven skulle handlet om emosjonelle og kulturelle konsekvenser og ha en sterk oppfordring til kritisk tenkning og å belyse så mange sider av debatten som mulig. Jeg mener at et bevisst og opplyst menneske vil kunne forholde seg til erotisk underholdning på en sunn måte.

Det er så alt for enkelt - og fristende - å legge skylda for overgrep, maktmisbruk og ungdoms dårlige selvbilde på porno. Jeg mener det er en

Problemet med erotisk underholdning er altså ikke at den finnes. Problemet oppstår når den kombineres med kulturelt prestasjonsjag, en pervers søken etter profit, og en utbredt emosjonell inkompetanse i befolkningen. Men skoleverket fokuserer fortsatt mer på matematikk enn på hvordan man møter prestasjons- og statusjag med verdigheten i behold. Elevene puger det periodiske system, men de vet ikke hvordan man takler følelser som usikkerhet, utilstrekkelighet, motløshet eller overveldelse på en god måte. Det overføres lett til deres seksuelle adferd.

Å skylde på porno alene er bare feigt.

enorm ansvarsfraskrivelse. Å ta problemet ved rota ville være å innrømme at vi må tenke nytt på selve verdigrunnlaget samfunnet hviler på.

Det var ikke pornoindustrien som skapte en kultur for barneoppdragelse der det mest brukte ordet er «Så flink du er!». Det var ikke pornobransjen som skapte et skolesystem der prestasjon er viktigere enn empati. Det var heller ikke pornoindustrien som nektet å lære så mange mennesker å takle følelser som usikkerhet, redsel eller nervøsitet på en god og ærlig måte. Det er politikerne som har valgt å prioritere et utdanningssystem som legger mer vekt på prestasjon enn på egenverd. Dette mener jeg er direkte overførbart til det seksuelle. Det ikke rart at de som står ustott søker til nettporno for å finne måter å kompensere på i senga. For det er så mye viktigere å prestere bra, enn å ha

Samtidig drives det kollektiv omsorgssvikt fordi alt for få ansvarshavende snakker tydelig, ærlig og skamløst om porno. Unge som møter porno i 11-12-årsalderen hører kanskje ingen voksne snakke om porno på en god måte før de ankommer tjeuårene. Det er katastrofalt for deres møte med egen seksualitet. Jeg mener vi må snakke mye mer om porno. Og jeg mener vi må endre verdisyn.

Fram til empati blir viktigere enn gangetabellen, og EQ blir like viktig som IQ, kan vi glemme å få bukt med lav selvfølelse, maktmisbruk og overgrep. Å skylde på porno alene er bare feigt.

Da blomstrer de destruktive kreftene som koser seg på det usikre menneskets bekostning.

STUDENTJODEL

📍 Home • Main Feed • 10	Keiner: Hva vill du ha å drikke? Meg: Pepsi Keiner: Går pepsi gre... "Ansøket til keineren lyser opp" Keiner: Virkelig? Endelig etter så lang tid? Meg: "Smiler", ja Keiner: "Faller en tåre"	234
📍 Home • Main Feed • 10	- Rom og Coca Cola takk - Går Pepsi greit? - ja - får Coca cola med Pepsi?	262
📍 Home • 10	"HIII OG HOIII... HIII OG HOIII" "Hva er det du driver med?" "Forbereder meg til eksamensperioden"	129
#skippertak		
📍 Home • 10	Det er faktisk ingen fysiske bevis på at det er onsdag i dag. Vi har bare valgt å stole på at det var noen som holdt telling siden dag en.	131
📍 Home • 10	Dama: - Forholdet vårt er over. Meg: - Forholdet vårt er hva? Over 🐦	189
📍 Home • 10	Intervjuer: «Hvorfor skal vi ansette deg?» Meg «Kom meg gjennom Sår med gruppearbeid uten å ta livet til noen i gruppa»	141
📍 Home • 10	Jeg har alltid for mye måned igjen på slutten av pengene.	345
📍 Home • 10	Fåsk bdones sjøkkereplik slengt til meg i går av random fyr: så fine øya du har. Får se ta på dem?	141

Canada - Cana-JA - Cana-can't

En historie om hvordan byråkratiet ble for dypt og druknet mine utvekslingsplaner.

ILLUSTRASJON: Oda Erika Eliassen Løkken

KOMMENTAR

MAREN H. BUSTERUD

Journalist

Drømmen om det store utland. Om studiepoeng samtidig som man reiser, opplever nye ting, møter andre kulturer og får venner for livet. Uansett om det er den amerikanske drømmen, britiske drømmen, kinesiske, tyske, franske, koreanske, eller i mitt tilfelle - den canadiske drømmen. Men så møtte jeg internasjonal seksjon ved NTNU.

Vi starter med begynnelsen, i oktober 2017. Ny student, men klar for å søke om utveksling ved University of Toronto. Jeg trenger råd fra internasjonal seksjon - det er jo tross alt der rådgiverne som kan disse systemene sitter, er det ikke?

Jeg sender mail, får ikke svar. Jeg ringer, får ikke svar. Jeg trapper opp til det gamle litt bortgjemte huset de holder til i. Der får jeg beskjed om at e-postadressen som NTNU opplyser om på sine nettsider er feil! Dette er bare et frampek på hvor vanskelig kommunikasjon med seksjonen skal bli.

Klokken ett neste tirsdag skal jeg møte en saks-behandler/veileder ved internasjonal seksjon. Jeg kommer ti minutter før tiden, for sikkerhets skyld. Folk rundt meg kommer og går mens jeg blir sittende. Begynner det ikke å ta litt lang tid? Klokken er halv to. Jeg går utålmodig, men høflig, til resepsjonen for å spørre om hva som skjer. Oops, det viser seg at veilederen ikke visste at jeg skulle komme!

Beskjeden har uheldigvis blitt borte mellom de to leddene den skulle gjennom, altså resepsjonist og saksbehandler. Etter litt forvirring om rådgiveren i det hele tatt er i huset møter jeg en mann som jeg forstår er vikar og aldri før har vært saksbehandler for søkere til Canada. Han gir meg i hvert fall noen gode generelle råd, og jeg drar derfra med godt mot (og et håp om at jeg ikke skal trenge å komme tilbake).

Om NTNU ikke har en utvekslingsavtale med universitetet er jeg ansvarlig for å søke om egen skoleplass. Jeg ligger lenge godt an, men planene går i vasken kort tid før NTNUs interne søknadsfrist (Torontos feil), og jeg blir tvunget til å søke andre universiteter.

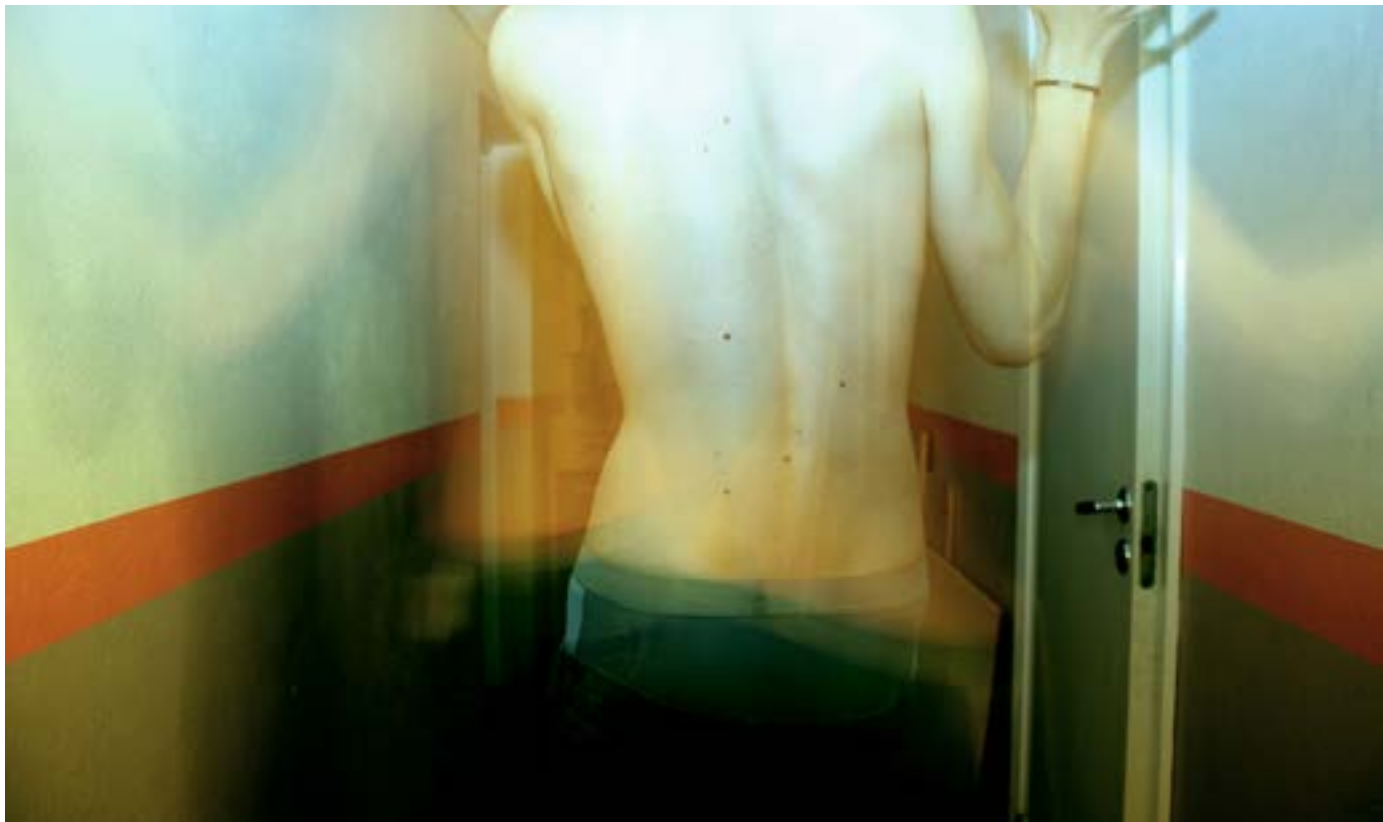
University of Calgary er et godt valg. Drømmen om Canada lever fremdeles, og NTNU har en avtale med dem. Da er det vel deres ansvar å ordne plass? Strategisk og enkelt for meg.

Dager, uker, kanskje en drøy måned går uten at jeg får vite mer om skoleplassen. Jeg purrer, får ikke svar, selv om jeg har riktig e-postadresse. Så tikker en mail inn fra saksbehandler for Canada. Er det framgang? Har jeg skoleplass? Nei. Det er en beskjed om at jeg selv må søke om skoleplass, pluss et par linker til Calgarys nettsider. Var ikke dette internasjonal seksjons ansvar likevel? Har

jeg misforstått? Og hvorfor i all verden får jeg svar så sent?

Jeg kaster meg rundt for å søke om skoleplass, men det er allerede for sent. Drømmen om Canada dør med et autosvar fra en av mailene jeg sender til Calgary. «Please note - applications for admissions to Fall 2018 are now closed».

Dette holder ikke om NTNU ønsker å sende studenter på utveksling. Det holder ikke å være utydelig på hva som er deres og hva som er studentens eget ansvar. Det holder ikke å være utilgjengelige for kontakt, glemme avtaler, miste beskjeder, ikke svare på e-post, og i hvert fall ikke å opplyse om feil kontaktinformasjon. Utveksling er en utrolig fin og nyttig opplevelse, både faglig og personlig for studenten. NTNU burde også sette kompetansen de kan dra nytte av høyt. Likevel opplevde jeg å bli motarbeidet flere ganger iløpet av min søknadsprosess, og det håper jeg ingen andre etter meg skal trenge å oppleve.

ILLUSTRASJONSFOTO: Gia Willow Alexa Annermarken(Flickr), CC BY-SA 2.0

La meg selge kroppen min

Vi trenger ikke en lov som påfører sexselgere risiko. Vi trenger rettigheter, sikkerhet, og statlige bordell.

KOMMENTAR

RUNAR JOHNSEN

Journalist

Neste år fyller sexkjøpsloven ti år. Den skulle i hovedsak beskytte sexselgerne og i stedet ramme kjøperne, med bøter eller fengsel. Men har den gjort livet bedre for de som selger sex? Det er lite trolig.

I 2014 kom en rapport som undersøkte hvordan loven hadde fungert så langt. Den viste at sexselgere har blitt utsatt for større utrygghet og risiko som følge av loven. Blant annet har vold og ubeskyttet sex blitt mer vanlig, og sexselgere mer stigmatisert i samfunnet. Loven som skulle hjelpe sexselgerne, har ført dem enda lenger ned på den sosiale stigen.

Samfunnet har et merkelig syn på sex. Det skal helst ikke snakkes om. Nakenhet er tabu og

tilfeldig sex er kun greit i fylla. Med en gang det er sex mot betaling, er det moralsk forkastelig. Da er det kanskje ikke så rart at sexselgere havner på kant med resten av samfunnet. Folk roper etter likestilling, men mener samtidig at andre ikke skal få gjøre hva de vil med sin egen kropp. Hvis jeg vil selge sex, burde det være mitt valg.

Det er klart at ikke alle selger sex av egen fri vilje. Noen er ofre for menneskehandel, med bakmenn som tvinger dem til å tjene penger på

Hvis jeg vil selge sex, burde det være mitt valg.

kroppen sin. Selv om dette er et stort problem, som også må gjøres noe med, er det viktig å skille det fra de som selv velger å selge sex. Disse må få utføre den jobben de selv har valgt.

Selv om sexselgere i større grad er utsatt for vold og tvunget til ubeskyttet sex enn tidligere,

er det få som tør å anmelde kundene sine. Mange frykter for å ikke bli tatt på alvor hos politiet, og at det skal få konsekvenser for andre sexselgere. Politiet gjemmer seg bak loven. Det virker lettere å bekjempe sexsalg ved å gå etter selgerne heller enn kjøperne.

Jeg mener at det eneste som kan løse problemet, er å regulere sexsalg og sexkjøp gjennom staten. Det vi trenger er rett og slett statlige bordeller. Et sted hvor sexselgere føler seg trygge, blir regelmessig testet, og får helsemessig oppfølging. Et sted hvor samfunnet, politiet, og politikere samarbeider med sexselgere på en positiv måte.

Sexkjøpsloven i dagens form må derfor skrotes. Vi må få på plass en lov som hjelper alle istedenfor ingen, slik dagens lov framstår. Alle som selger sex, både kvinner og menn, må få bedre rettigheter og bedre hjelp av det offentlige. Vi må bekjempe stigmatiseringen sexselgere opplever. De jobber på lik linje med alle oss andre, og det skal de få fortsette med.

ILLUSTRASJONSFOTO: Gauthier DELECROIX - 郭天 (Flickr), CC BY 2.0

Den som tier samtykker – kunnskap er makt

Akkurat nå skjer det drastiske omveltninger i det kinesiske samfunnet, som kan være skadelige for menneskers frihet. Når det fattes slike politiske vedtak, må vi studenter heve stemmen.

INGRID PETTERSEN

Psykologistudenter uten grenser

Å tie om kritikkverdige forhold som strider med FNs menneskerettigheter og som kan kneble en hel befolkning, er å bidra til at urett opprettholdes.

I april skrev NRK at Kinas president Xi Jinping ønsker å opprette en database, der alle kinesiske borgere rangeres etter sosial kreditt. Systemet skal rangere mennesker etter pålitelighet og hvor gode borgere de er, basert på mindre lovbrudd og uønsket atferd. Dette ligner systemet om økonomisk kredittvurdering som er utbredt i store deler av verden, men Kina vil ta et urovekkende skritt videre fra dette. Ifølge BBC vil det å rapportere andres handlinger som vurderes som tillitsbrudd belønnes. Slike tilstander fører tankene mine til overvåkningssamfunnet som ble beskrevet for 70 år siden i George Orwells 1984. Her skapes et alle-mot-alle-samfunn, hvor hvert individ kan ende opp alene mot styresmaktene.

Dette rangeringssystemet er bekymringsfullt. Det kan føre til at mennesker som oppnår lav sosial kreditt blir fanget i en negativ spiral. Noen av konsekvensene er begrenset tilgang på utdanning, lavere status på datingtjenester, tregere nettilgang og dårligere informasjonstilgang. I tillegg vil de kunne bli vurdert dårligere eller i verste fall svartelistet i en ansettelsesprosess. Det kan føre til sosiale forskjeller, økonomiske utfordringer, økt risiko for alvorlige lovbrudd, samt framvekst av frustrasjon, aggresjon og ekstremisme. Det vil også ha konsekvenser for familiemedlemmer av såkalte upålitelige borgere, som ikke vil få lov til å sende barna sine på enkelte skoler.

Det sosiale rangeringssystemet med påfølgende straff undergraver prinsippet om å gi folk en ny sjanse. I stedet for å hjelpe individer som har handlet uhensiktsmessig, er min spådom at det vil føre til ytterligere negativ atferd. Systemet kan ses som et brudd på FNs menneskerettigheter, henholdsvis retten til lovens beskyttelse mot vilkårlig innblanding i privatliv, familie, hjem og korrespondanse, samt retten til lik adgang til offentlig tjeneste i sitt land. Å bruke straff på denne måten er

misbruk av læringsprinsipper fra psykologisk forskning.

Dette viser hvordan kunnskap kan misbrukes, og er dessverre ikke unikt. Dette gjelder heller ikke bare psykologisk kunnskap, selv om det kan tenkes at dette fagfeltet er spesielt sårbart fordi det nettopp beskjeftiger seg med å forstå menneskers tanker, følelser og atferd, og derfor kan utnyttes. I Psykologistudenter uten grenser er et av målene å bevisstgjøre psykologistudenter om samfunnsansvaret kunnskapen vår medfører.

Når det fattes politiske vedtak som strider mot det vi vet om menneskelig fungering, mental helse og menneskerettigheter, må vi reise oss og heve stemmen. Min oppfordring til alle studenter uavhengig av studieretning er å ta egen kunnskap på alvor, og å alltid ha denne kunnskapen i bakhodet når man leser om ting som foregår i Norge og resten av verden. Det er vårt felles ansvar å bidra til en positiv utvikling i verden, og vi studenter må tørre å heve stemmen når kunnskap blir misbrukt. Som vi lærte på barneskolen: Den som tier samtykker.

LEGE JOHN LILLE-MÆHLUM

Privat allmennlege

www.johnlm.no/student

Mormors Stue

Søndager hos mormor (12-17)

Kaffe- og kakebuffet på Mormors! Spis så mye kake og drikk så mye kaffe du vil for 89 kroner.

Big Bite SUBS

Big Bite er rask og rimelig mat i farta. Du får Dagens Big Bite fra mandag til fredag for kun 29,-. Studentpris på nykværnet kaffe 5,-.

Bestill mat til hele gjengen på www.bigbite.no

PB PIZZABAKEREN™

Studenttilbud: Stor pizza 159,- kr

Gjelder kun ved fremvisning av gyldig studentbevis.

www.pizzabakeren.no

Annonser hos oss?

salgssjef@studentmediene.no

iBok.no

Stivnakka? Klapp en alpakka

Det er duket for alpakkautstilling, og allepakkaer gleder seg. Hvem blir regjerende alpakka?

TEKST OG FOTO: An Nguyen

Flå i Hallingdal, 21. april 2018. 147 alpakkaer har reist fra alle landets hjørner for å strutte med fibrene på årets alpakkautstilling. Spente står alpakkaeierne på rekke og rad, ledet av sin alpakka, og venter på annonsørens opprop. Spenningen er til å ta og føle på. Her skal nemlig seks alfahanner konkurrere om den gjeve tittelen som beste hingst. En etter én skal de paraderes rundt på scenen, før de omsider finner sin plass ved konkurrentens side. Først ute er alpakkaen Leonardo, deretter kommer Don Juan travende etter, etterfulgt av Alfred.

Kjærlighet til alpakka, kjærlighet til livet

Anett Møller Poulsen driver alpakkagården Rustad Alpakka, og får hjelp av datteren til å vise fram alpakkaene i ringen. Hun har ikke vært med i gamet så lenge, og har til dags dato kun elleve alpakkaer i sin besittelse. Likevel kan man se at dette er en alpakaoppdretter som er kommet for å bli. Drapert over grinden som separerer hennes alpakkaer fra andre er flere sløyfebånd i forskjellige farger. Nærmere bestemt syv bånd, to av dem gjeve championater. At en alpakka vinner championat vil si at den har utkonkurrert alle utstillingens alpakkaer av samme kjønn og fargesort. Blant Anetts alpakkaer er det den brune unghingsten Alfred og den lyse juniorhoppen Tiril som har utpreget seg som championer, tross deres unge alder.

Anett forteller om sitt første møte med en alpakka i Australia, som markerte starten på hennes egen alpakkareise.

ALPAKKA

- ♦ Alpakka er ikke en lama. Alpakkaen er mindre, og avles i motsetning til lamaen hovedsakelig for fiberens skyld.

- ♦ Det finnes to typer alpakka: Huacaya og suri.

- ♦ Fiberen som alpakkaen produserer er en av verdens fineste naturfibre. Blant inkafolket ble alpakkafiber sett på som gudenes fiber, og var forbeholdt kongelige.

- ♦ Alpakkaen kan spytte, men dette skjer primært når de krangler om mat, rangordning, eller føler seg truet.

- ♦ Alpakkaen tilhører den Sør-Amerikanske kamelidfamilien.

Kilde: Den norske alpakkaforening

“ Vi befinner oss i en gyllen tid for alpakkaen, og er veldig spente på hvor dette bærer hen, ”

Bjørn Brændshøi, leder for Den norske alpakkaforening.

– Jeg ble helt forelsket. Det var måten den så på meg og hele dens væremåte. I det øyeblikket visste jeg at det måtte bli alpakka.

Shake what your mama gave ya

Dommeren strekker ut den ene armen for å indikere at hun vil se alpakkaene i sin grasiøse profil. Hver alpakka har et tau festet til grimen sin, som alpakkaeierne forsiktig fører mot seg. Alpakkaene lyster umiddelbart, og stiller seg opp slik dommeren begjærer. Dyrene er svært intelligente. I tillegg har disse blitt grundig drillet i forkant av utstillingen.

Dommer Amanda Vandenbosch, bosatt i USA, er en av verdens mest anerkjente alpakkaprofil. Hun er en kvalifisert internasjonal alpakkadommer, utdannet ved International Alpaca Judging School i Peru. I tillegg er hun medforfatter av boka *The Art & Science of Alpaca Judging*, som brukes under opplæringen av framtidige alpakkadommere. Vandenbosch reiser verden rundt for å bedømme alpakkaer, og denne dagen skal hun vurdere alle de 147 alpakkaene som har funnet veien til Flå. Det er en mentalt krevende jobb, men heldigvis har alpakkaen et lynne som beroliger enhver stresset sjel. Det er en av grunnene til at hun har gjort alpakka til en så stor del av livet sitt. Til og med brudekjolen hennes var vevd av fiber fra den sjeldneste typen alpakka, nemlig suri-alpakkaen.

Hvordan blir man venn med en alpakka?

– Ikke kom mot den bakfra. Oppsøk den forfra, slik at den kan se deg. Det viktigste er å beholde en rolig framtreten. Da vil du vekke dens medfødte nysgjerrighet, og den vil komme til deg, forklarer Vandenbosch.

En gyllen tid for alpakkaen

Entusiastisk forteller leder Bjørn Brændshøi i Den norske alpakkaforening om alpakkaens muligheter i norsk landbruk. Den har en rekke bruksområder, både som fiberdyr, hobby- og terapidy, og til og med som mat. Man kan altså si at du får hele (al)pakka. Alpakkakjøtt har en mild viltsmak og ligner på kalvekjøtt i farge. I tillegg er det lavt på fett og har et høyt innhold av protein.

Ifølge ham vil også de beste alpakkaene på årets utstilling kunne gjøre det godt i England, som er Europas tøffeste alpakkamarked.

– Der er de flotteste alpakkaene i Europa. Vi har altså kommet langt på kort tid her i Norge.

På scenen iakttar dommeren enhver alpakka som inntar den. Når hun vurderer en alpakka, måler hun dyret opp mot forestillingen om den ideelle alpakka. Den skal ha en sterk ramme under seg, kraftig beinstruktur, rettlinjert kjeve, samt god balanse slik at den kan bevege seg fritt som den yndefulle alpakkaen den er ment å være. Etter å ha bedømt alpakkaenes kroppsproporsjoner, beveger hun seg fra alpakka til alpakka og bretter opp ulla deres. Her skal fibre ha høy tetthet, god lengde, samt være

uniforme. Denne uniformiteten bidrar til at ulla kjennes myk mot huden.

Brændshøi forteller at alpakkanæringen aldri har vokst så bra som den gjør nå.

– Vi befinner oss i en gyllen tid for alpakkaen, og er veldig spente på hvor dette bærer hen.

Alpakkaens framtid

Endelig er tiden inne for å kåre årets beste hingst. Spenningen i salen er uutholdelig. Alpakkaene selv ser ikke ut til å klare å stå i ro, men det er kanskje heller grunnet en lang dag med mange nye inntrykk. Omsider brer dommeren sløyfebåndet over nummer 64 sin rygg, alpakkaen ved navn Huckleberry Finn.

– Hvis du bretter opp ulla til denne hingsten, vil du forstå hvorfor jeg valgte ham. Ulla har den mest luksuriøse taktile sensasjonen, samt den flotteste tettheten og finheten. På toppen av det hele har fibre en utmerket jevnhet. Helt utsøkt!

Hele salen bryter ut i applaus.

Den største utfordringen i norsk alpakkahold ligger i at det ikke er nok alpakkaer, mener Brændshøi. Det hårete målet framover vil derfor være å få flere mennesker med på laget. Å få flere til å innse hvor koselige dyrene er, og at det er mulig å ha noe økonomi i det.

– Det er ingen som blir millionær av å drive med alpakka. Men hvis det går rundt og det er supertrivelig arbeid man har, så er det ikke så mye mer man kan be om, er det vel? **UD**

The son who promised peace

The most important mission in Juan Pablo Escobar's life is to reach out to the victims of his father's crimes to ask for forgiveness.

TEKST: Guro Slåstad

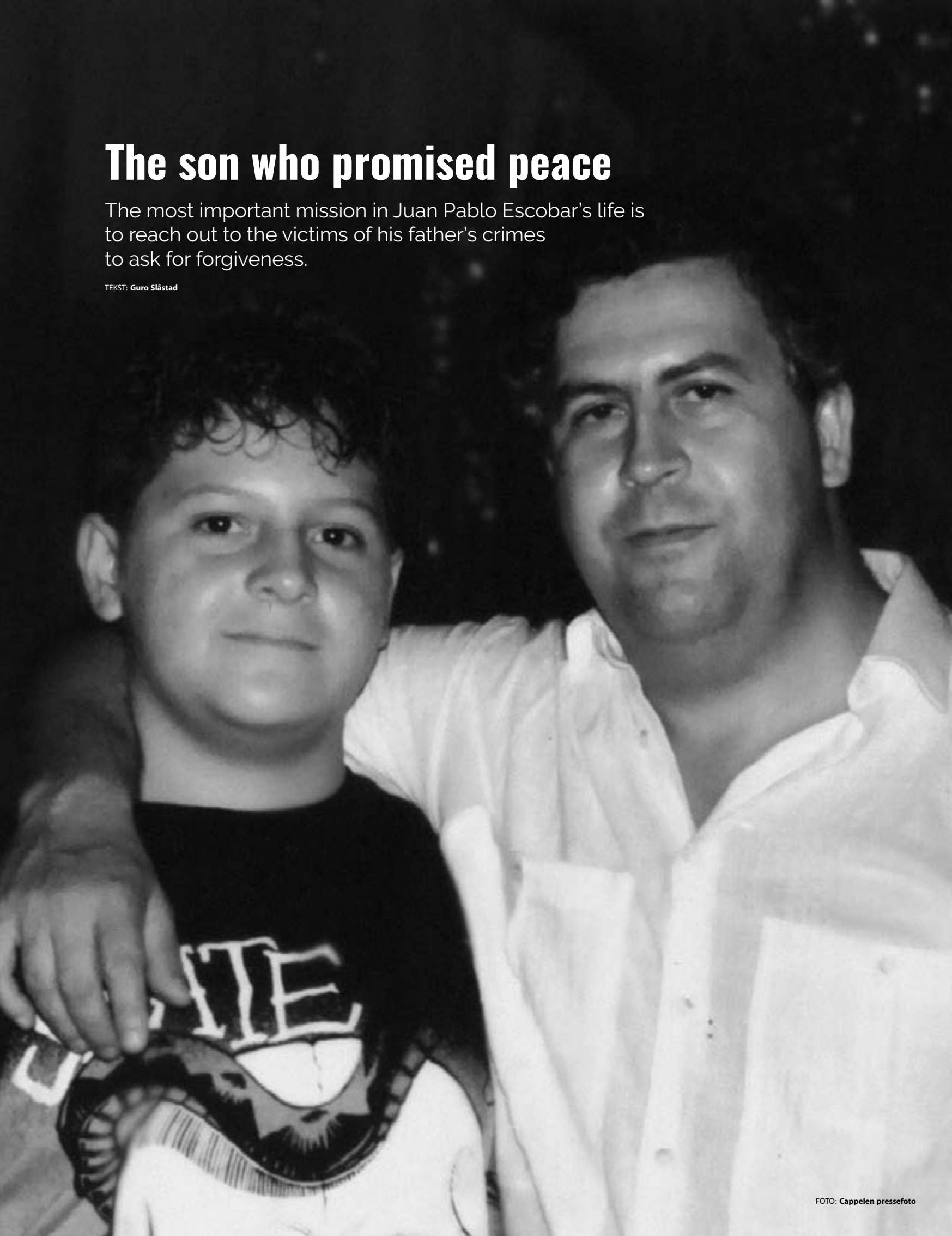

FOTO: Cappelen pressefoto

◀ **HIS FATHER'S LEGACY:** Juan Pablo Escobar felt the need to ask for forgiveness from the families left behind after the violent actions of his father.

FOTO: Jordi Bernabeu Farrús (Flickr), CC BY 2.0

When Pablo Escobar was shot on a rooftop in Medellín in 1993, his 16-year-old son, Juan Pablo Escobar had a four million dollar bounty on his head. He had to negotiate with his father's enemies, and promise to never enter the drug business or avenge his father.

Twenty years later, Juan Pablo has become Juan Sebastián Marroquín Santos. He lives in Buenos Aires with his wife and son, working as an industrial designer and architect. However, on the front covers of his books about his father, his given name is embossed in capital letters.

– I use my original name in addition to my new identity. I do not think that my name should define me as a human being. What really defines a man is his actions. Perhaps some people are very attached to their last name, and to the stories connected to that name. However, I feel that if I pay too much attention to that, I will lose my essence as a human being. You can even call me Pedro, and I will not be offended at all, Juan Pablo says with a smile.

To forgive, but not forget

Juan Pablo is in Trondheim to talk about the two books he has written about his father. He was not looking for public attention, but things changed when Argentine authorities discovered his family's true identity. They initiated legal proceedings against his family, and suddenly they were in the public eye once more. Juan Pablo decided this was the time to do something with his father's story.

– Our new identities were exposed, and there was no reason to hide any more. That was when I decided to agree to be part of a documentary about my father, Juan Pablo explains.

The documentary, *The Sins of My Father*, was released in 2009. The project gave Juan Pablo the opportunity to approach the victims of his father's violent actions and ask for forgiveness. Among the victims Juan Pablo met with, were the son of the Minister of Justice, Rodrigo Lara Bonilla, and the sons of the presidential candidate, Luis Carlos Galán. Lara and Galán were both assassinated on the orders of Pablo Escobar during the war he waged against the Colombian authorities in the 1980s, and early 1990s.

Feeling a deep and physical pain in his stomach, Juan Pablo approached the sons of Lara and Galán.

– It was like the stab of a knife in my stomach when I approached them. It is impossible to describe with words what you feel when you are about to meet the sons of the men that your own father killed. Nobody could ever prepare you for that kind of situation. Just saying «hi» might be offensive. But when you act from the heart, it really helps. I tried to be straight and honest with them, and apologise for the harm my father caused their families.

Juan Pablo speaks at a slow pace. Sincerity emanating from his brown eyes.

– Forgiveness is not about forgetting things, it is about healing. When everybody understands this, then something good can emerge from a difficult situation, he concludes.

PABLO ESCOBAR

- Pablo Emilio Escobar Gaviria (1949-1993) was the leader of the Medellín cartel, which smuggled enormous amounts of cocaine to the U.S. in the 1970s and 80s.
- In his search for political power, Escobar used some of his fortune to help the poor. He financed the construction of houses and apartments through the project «Medellín sin Tugurios» (Medellín without shanty towns), becoming a Robin Hood figure for the poor.
- When Escobar was exposed as a drug lord and thrown out of congress, he went to war against the Colombian authorities. He was merciless in his methods and responsible for a number of terrorist attacks against the state.
- Following Escobar's death in 1993, his family had to change identities and go into exile in Argentina.
- Pablo Escobar's son, Juan Pablo Escobar (b. 1977), travels around the world to give lectures about the dangerous consequences of drug dealing. He has written two books about his father: *Min far Pablo Escobar* (Pablo Escobar. Mi padre, 2014) and *Det faren min aldri fortalte* (Pablo Escobar. In fraganti, 2016).

FOTO: Simon Samtleben (Flickr), CC BY 2.0

GLORIFICATION: In *Narcos*, Pablo Escobar is glorified, according to his son. He aspires to understand and learn from the choices his father made, not to glorify or justify them. In his books, he offers the perspective of the son.

“I have never heard about a retired drug dealer. You either die, or go to prison for life.”

A Father and a Criminal

From the age of seven, Juan Pablo knew that his father was a criminal. This knowledge, however, did not prevent them from having a close relationship.

How is it possible to love a man who was also a criminal, and who was responsible for terrible acts of violence?

– I absolutely think it is possible, because if the only thing you receive from someone is love, it is very hard to hate them. My father was always loving. He never encouraged me to follow his footsteps. Instead, he wanted me to study and make an effort. He never had that opportunity when he grew up, so it was important to him that I did, Juan Pablo explains.

Pablo Escobar came from a poor family. When he realised he could make a fortune on

cocaine, he became unstoppable.

– He got ambitious. When you get access to power, you become addicted to it. Money and power is the hardest addiction to overcome, because it is almost impossible to realise that enough is enough. You always want more.

Juan Pablo explains that he is not the right man to judge his father, because he is not able to judge him impartially. He gazes at the ceiling.

– I am going to leave that problem to the Lord. *Is there a strong family culture in Colombia?*

– Yes. The parents in the families are leaders. Imagine, then, having a father like mine. He was in charge of the whole family and, at one point, in charge of the whole country.

However, Juan Pablo did not grow up with blind faith in his father.

– I confronted him many times. Sadly, I did not succeed. At least, I can sleep, because I know

I did my best to stop him. My mother also did her best. However, it was impossible to make him change his way of thinking. He was already deep into a cycle of violence that never stopped. The only time he listened to us was when he surrendered to La Catedral prison, Juan Pablo explains.

In 1991, Pablo Escobar built a comfortable prison, and turned himself in to the Colombian authorities in the hope that they would not extradite him to the U.S., but leave him to serve the time in his own prison.

– At least for a while, I thought he was going to be there for many years, that he was going to confess to his crimes and pay all of his debts to the society. But it only took a year before he escaped. One year after that, he was dead.

Now that Juan Pablo has become a father himself, his biggest dream is to see his own son

grow up to be a good man.

– It does not matter what he wants to do. As long as it is legal, I will be happy to support him as a father, Juan Pablo says with conviction.

The promise of peace, not revenge

Minutes after Pablo Escobar's death was confirmed, a journalist asked Juan Pablo for a statement and he swore to avenge his father's death.

– It was a natural reaction, but I forgot that I was the son of Pablo Escobar. In that moment I was just another teenager whose father was killed in Colombia.

Only ten minutes later, however, Juan Pablo had changed his mind. It became a crucial moment in his life.

– I visualised that precise moment of my life, and I realised I could cause a lot of harm to my country, and to my family. This was the first time I had absolute freedom to choose a different path for my family, because with my father alive would have made it impossible to choose a different path. So I called the media and said: «I made a mistake. I am sorry. I am not going to avenge my father. I am just trying to do my best. If there is anything I can do to contribute to peace in Colombia, I will do it».

For the last 25 years, Juan Pablo has kept that promise. Although he experienced war and violence during his childhood, he does not consider peace an unrealistic utopia. Juan Pablo's mission in life is to have a dialogue with all of his father's victims.

– I will never stop, until I have met the last victim, he states sincerely.

The dangers of glorification

In his second book, Juan Pablo discusses the widely popular Netflix series *Narcos*, based on

his father's story.

How does it feel to see your own childhood being turned into entertainment?

– I did not like that they chose a very bad looking actor to play me, he says and laughs.

Despite the twists and turns in Juan Pablo's life, he is not a man without a sense of humour.

Although he finds the series entertaining, he is very critical of the portrayal of his father.

– They are glorifying my father's actions and his way of living. It is causing a lot of confusion in the younger viewers. Every day, I receive thousands of messages from different parts of the world, where young men tell me they want to be like my father. They see Pablo Escobar as a hero. Netflix is telling the wrong story, he says.

Do you find it dangerous that people sympathise with your father as a hero from the underworld?

– It is more than dangerous. I have never heard about a retired drug dealer. You either die, or go to prison for life.

Preventing history from repeating itself

Despite Juan Pablo's criticism of the *Netflix* series, he admits that the series has helped the sales of his own books. With his books he wishes to tell the real story of his father, in order to prevent it from happening again.

– If we hide the story, we are part of the taboo. If we are ashamed or embarrassed, or we feel pain, we have to keep talking about those stories. Not to glorify them, nor to justify them, just to understand what happened and to learn from them.

What can we learn from your father's story?

– My father showed us which path we should not take. That is something we can learn from. **UD**

FOTO: Marthe Stoksvik

AKADEMIKA
HAR ALT DU
TRENGER TIL
SEMESTERSTART

PENSUMPAKKER:
Riktige bøker
Enkelt
Billigere

KOM INNOM BUTIKKEN VÅR, VI ER PÅ DITT STUDIESTED

Virkelighetens «Pretty Woman»

Drømmen om en betalt romanse ala Julia Roberts som Vivian fra 1990 har truffet de fleste. Med hjelp av internett kan filmfantasien bli til virkelighet.

TEKST: Jenny Westrum-Rein | FOTO: Jonas Halse Rygh, Haakon Korbi Kolstad

Det er litt for sent på kvelden, og jeg beveger meg inn på sugardating-nettverket RichMeetBeautiful. Jeg har utgitt meg som en mann på 34 år i håp om å komme i kontakt med noen som lever livet som sugarbaby i Trondheim. Etter å ha besvart et tjuetalls spørsmål rundt min livsstil, inntekt og seksuelle preferanser får jeg innblikk i et samfunn jeg så langt ikke har tenkt eksisterte. På skjermen foran meg lyser Lisbeth4you(19), Misscray(25) og PinkSugarBabe(23) bak delvis sladdede bilder.

I løpet av to uker på nettstedet får jeg 114 meldinger fra opp mot 70 ulike brukere. De fleste av dem er norske. En del er bosatt i Trondheim. 22 personer har lagt meg til som deres favoritt. Fem personer blunker til meg. Alt til tross for at bildet jeg bruker er sladdet til det ugjenkjennelige, og at brukernavnet jeg benytter meg av er noe så avslørende som «Journalisten». Nettstedet ble lansert i august 2017. Allerede i september samme år kunne trd.by melde at nettsiden hadde passert 30 000 medlemmer. Opp mot 3000 av dem var basert i Trondheim.

500 kroner for en truse

For «Ida» begynte alt på et sexforum på internett.

– Det startet da jeg var 18-19 år gammel. Jeg meldte meg inn på et veldig dårlig html-kodet internettforum og snakket med andre der, forteller hun.

Via internettforumet begynte hun med salg. Først av brukte truser, senere av intime bilder og camshows. Ekstrainntekten kom godt med.

– På det tidspunktet bodde jeg i hjembygda mi, og jeg var arbeidsløs. Jeg trengte penger, og

det var vanskelig å få jobb uten arbeidserfaring, forteller hun.

Ida beskriver seg selv som liberal når det kommer til kropp og seksualitet. For et par truser kunne hun tjene opp mot 500 kroner.

– Folk la inn bestillinger, og jeg kunne kreve penger tilbake. Det var ganske nice.

Etter hvert begynte hun med såkalte camshows. Oftest var det 15 minutter med live-video hvor hun viste seg fra halsen og ned. Det var mye jobb, og ofte måtte hun gå inn i en rolle hun ikke kjente seg igjen i.

– Det var kjipt og irriterende å måtte snakke med folk. Mange var sykt pågående og rare, forteller Ida.

– Det var jo ikke noe digg for min del, jeg finner ikke selv noe sexy med det. Det var jo bare penger.

Raske penger

Gjennom en kompis fikk hun høre om sugardating. Sugardating er et konsept hvor sugarbabies, oftest unge kvinner, får gaver og penger fra såkalte sugardaddies i bytte mot selskap og seksuelle tjenester.

– Kompisen min snakket om disse nettsidene som fantes, og at sugardating i det hele tatt var en greie. Jeg gjorde ikke noe med det da, men det var slik jeg oppdaget det, forteller hun.

Ida flyttet til Trondheim, og fortsatte å selge truser for å få inn ekstra penger. Etter en stund gikk hun lei.

– Det er slitsomt. Du må megle med folk, og mange av dem er veldig rare og kommer med veldig spesifikke forespørsler.

Ida husker ikke helt hvordan hun kom i

BYTTEHANDEL: Man kan beskrive sugardating som et bytteforhold. Den ene parten mottar goder som penger, gaver og opplevelser i bytte mot nærhet, ungdommelighet og i noen tilfeller seksuelle tjenester.

“

Makt, penger og status er sexy og kan tiltrekke yngre personer. Det finnes det mange eksempler på.

– Ulla Forseth, Institutt for sosiologi og statsvitenskap

”

kontakt med mannen som for henne ble en slags sugardaddy. Slik hun husker det var det gjennom det samme forumet som tidligere. Han var godt voksen, hadde kone og barn, og var i utgangspunktet ute etter å kjøpe intime bilder.

– Jeg vil ikke kalle det et 100 prosent sugardaddy-forhold, sier Ida.

De to holdt kun kontakten via Snapchat og Vipps, og møttes så godt som aldri. De chattet litt innimellom, og kunne sende bilder fram og tilbake. Til slutt ble det et slags vennskap.

– Det var litt rart. Vi møttes bare et par ganger, men da var det bare hei og ha det.

De gangene de to møttes var det i bilen hans. Ida kunne sette seg inn, de pratet litt og han ga henne konanter.

– Jeg brukte det litt. Om jeg var syk kunne jeg sende ham melding og klage litt. Da syntes han synd på meg og sendte over penger så jeg for eksempel kunne kjøpe meg god mat, sier hun.

Ikke et nytt fenomen

Professor og sosiolog Ulla Forseth ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap, NTNU, mener det kan være flere grunner til at noen begynner med sugardating. Hun forteller at det romantiske kjæresteforholdet er en forholdsvis ny konstruksjon. I tidligere tider var det vanlig med relasjoner uten romantikk og fornuftsekteskap, for eksempel mellom kongelige eller mellom to personer fra to storgårder. Også i dag er det vanlig i enkelte kulturer at foreldre velger ektefeller til sine barn.

– Den unge partneren kan bli et slags trofé. Vi har begrepet troféhustru, hvor en rik mann smykker seg med en ung og vakker kone. Noen

føler seg også yngre i selskap med ungdom, eller har problemer eller ikke tid til å skaffe seg kjæreste, sier Forseth.

Via et betalt forhold får begge parter noen å snakke med, gjøre ting sammen med, samt en opplevelse av nærhet. I tillegg kan man få følelsen av noe nytt og spennende, uten at det innebærer for mange emosjonelle bindinger. Sugardating kan også betegnes som en bytterelasjon eller et bytteforhold.

– Den eldste partneren tilbyr økonomiske bidrag, gaver, opplevelser og status. Den yngste partneren tilbyr ungdommelighet, seksuelle tjenester, nærhet og relasjoner, og bidrar til at den eldste parten føler seg yngre, forklarer Forseth.

– Makt, penger og status er sexy og kan tiltrekke yngre personer. Det finnes det mange eksempler på.

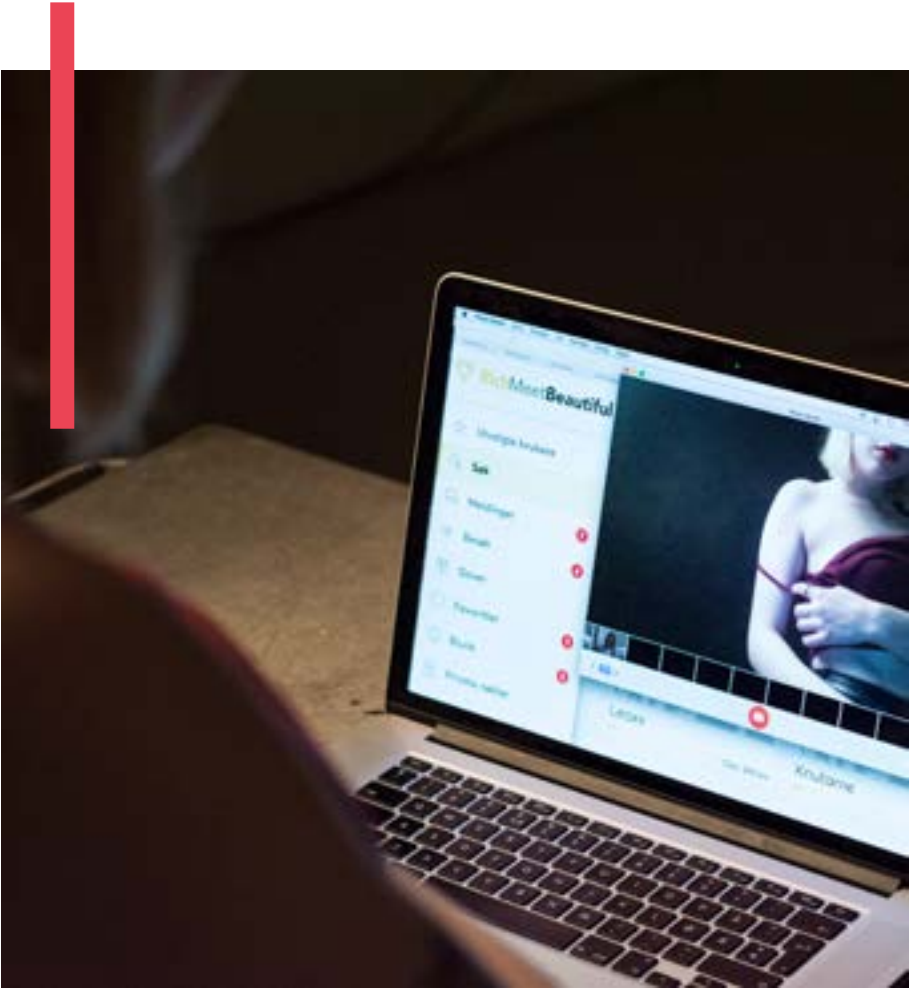
Ulikt maktforhold

Forseth forklarer at et slikt forhold har flere faktorer involvert, og kan være problematisk. Hun mener at det er viktig å tenke på rammebetingelser og historiske forhold når man omtaler sugardating. Om den yngste parten ser på sugardatingen som et bytteforhold, eventuelt for en kortere periode, er det ikke sikkert at det er problematisk for vedkommende, til tross for at dette bryter med normen og forestillinger om hva et kjæresteforhold skal inneholde.

– Om utgangspunktet er den romantiske kjæresterelasjonen med forelskelse og drøm om et langvarig forhold basert på likeverd og gjensidige følelser, kan et slikt forhold være problematisk. Det som kan være vanskelig er ►

MØTTES I BILEN: De få gangene Ida og mannen møttes, var det i hans bil. Ida satte seg inn, de to pratet litt og hun fikk konanter.

STORT NETTVERK: Sugardating-nettstedet RichMeetBeautiful hadde opp mot 3000 medlemmer i Trondheim i september 2017.

at dette er et asymmetrisk maktforhold hvor den eldste parten har stor kontroll gjennom økonomi, kan bestemme vilkårene og kan avslutte relasjonen om vedkommende går lei, sier hun.

Den yngste partneren kan også bli vant til en levestandard som kan være vanskelig å opprettholde når relasjonen tar slutt. Man kan også få problemer om man er vant til å kalkulere nytteverdien i et tradisjonelt, intimt forhold.

I fagmiljøer omtales begrepet bytteforhold for eksempel om ungdom som tilbyr seksuelle tjenester i bytte mot penger, mat, drikke eller gaver. Digitalisering og økt bruk av internett åpner også opp for nye relasjoner. Forseth trekker fram såkalte camgirls, som tar av seg klærne på internett og mottar betaling for det, som et eksempel.

- Noen vil omtale en slik relasjon som

en form for prostitusjon, mens ungdommen bruker gjerne ikke dette begrepet. På samme måte vil noen omtale sugardating som en form for prostitusjon, mens andre vil kalle det et bytteforhold, forteller hun.

Vennskap

Selv om det handlet om bildene, ble vennskapet også en koselig greie for Ida. Hun syntes det var fint å ha noen å snakke med som brydde seg. Mannen var veldig beskyttende overfor henne.

- Det høstes morsomt ut, og jeg trengte penger. Det var også ganske lett. Når folk klår på deg på byen og kommer unna med det gratis, hvorfor kan ikke jeg tjene penger på det, sier hun og ler.

Ida og mannen var ikke venner på Facebook, og hadde aldri en seksuell relasjon. Han fremsto heller ikke som merkelig eller ekkel for henne.

- Det kan fort høres creepy ut når noen ber deg om å sende bilder over internett, men det var aldri slik. Det er jo bare sex, men sex kan være ekkelt og rart det også, sier hun.

Andre kan tro at det er lettvinnt å selge truser og bilder på internett og få penger for det, men realiteten var annerledes. Ida beskriver det som slitsomt. Ofte var ikke menneskene hun snakket med interessert i å kjøpe noe, men bare i å snakke. Mange ville også at Ida skulle snakke til dem på den måten de ønsket. Det var hun ikke interessert i.

- Noen kom også med forespørsler på hva de ville se. Jeg tror ikke noen er 100 prosent komfortabel i sin egen kropp. Det er ikke slik at jeg tror jeg er dritdig, sier hun.

Den som har pengene har også mye av

makten. Det fikk Ida merke da hun drev med trusesalg. Hun ble redd for å bli dratt ned i et virtuelt synkehull av trusesalg, intime bilder og camshows.

- Det er penger, ikke sant? Det er så digg å få inn på konto, og plutselig eskalerer det. Da lytter du kanskje ikke til det du er ukomfortabel med. Den andre sitter med pengene og kan lokke deg med det, forklarer hun.

Hun har selv blitt tilbudt 20 000 kroner for å ha sex med en mann.

- Det sa jeg nei til. Er det verdt det? Jeg vet ikke, sier hun og trekker på skuldrene.

Ganske simpelt

Ifølge Ida er det ikke et stort miljø for sugardating i Trondheim. Det finnes et miljø i form av ►

FOTO: Elin Iversen/NTNU (Flickr), CC BY 2.0

ULLA FORSETH
Professor og sosiolog ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap, NTNU

LETTJENTE PENGER: Ida begynte med å selge truser på et sexforum. For ett par truser kunne hun kreve opp til 500 kroner. Etter hvert ble hun redd for å bli dratt ned i kaninhullet.

internett og nettsider, men sjansen for å finne noen som ikke forventer seksuelle tjenester er liten.

– For alt jeg vet kan det være at det finnes folk som driver med ordentlig sugardating. Mange ønsker jo å ha et slags kjæresteforhold uten å måtte date, sier hun.

Hun tror mange liker å skjemme bort andre, og å ha selskap. Ida sammenligner det med når du blir glad av å kjøpe en gave til din faktiske kjæreste. Konseptet er på mange måter likt.

– Jeg tror egentlig det er ganske simpelt. Det er jo hyggelig, sier hun.

Hun har vært medlem på ulike sugardating-nettsteder, men har aldri fått noe ut av det. Der har det stort sett vært sex som er greia. Ida beskriver seg selv som liberal. Hun

så ingenting galt i sugardatingen så lenge det var hennes sak.

– Ingen blir skadd. Det er min private business. Det er ikke noe jeg skal markedsføre ut i verden, og heller ikke noe jeg skal gjøre til jeg dør, sier Ida.

Forholdet med mannen preget aldri hverdagen hennes, men utgjorde et litt merkelig element. Moralske pekefingre vil Ida helst ha seg frabedt. Hun kjenner seg ikke igjen i den fattige offerrollen som ofte blir portrettert.

– Det er ikke slik at jeg vil anbefale det til andre. Det er enklere å ha en vanlig kaféjobb, da har du noe å sette på CVen. **UD**

Under Dusken har ikke oppnådd kontakt med RichMeetBeautiful.

KOMMENTAR

PETER-ANDRÉ HEGG
Journalist

PR-kampanjer spiser nyttige idioter til frokost

I fjor høst slaktet kritikere reklame-kampanjen til en norsk sugardating-tjeneste. Var dette en bevisst strategi fra selskapet?

Hvis du er student og ønsker null kroner i studielån kan en norsk sugardating-tjeneste være tingen. Kampanjen brukte både radio, video og store reklameplakater for å promotere dette budskapet. Mange moralister hevet stemmen og ønsket at slike tjenester skulle legges død, men det de kanskje ikke vet er de med det kan ha bidratt til at tjenesten har grunnlag til liv.

Litt senere på høsten ble daglig leder for tjenesten intervjuet av KRSby. Der uttalte han at kampanjen de hadde gjennomført på Østlandet hadde vært vellykket og de hadde fått mange nye medlemmer. Bare på få måneder hadde de klart å få inn 30 000 aktive medlemmer. Like under halvparten av dem i Oslo, altså der kampanjen hadde fått mest medieomtale.

All PR er god PR for sugardating

Enkelte produkter, tjenester eller selskaper tjener godt på å stå i en mediestorm hvis de allerede har et dårlig omdømme. Å skape en mediestorm kan derfor være hensiktsmessig.

Andre virksomheter tar også i bruk denne måten for å få omtale. Når Absolut Vodka skulle etablere seg som et sterk merkevare her i landet sto de overfor et problem: Man kan ikke markedsføre alkohol i Norge. Det de gjorde da var å ha en annonse i SAS-magasinet Scanorama der Holmenkollen var formet som en Absolut-flaske.

Dette ble en sak i aviser som VG og Aftenposten. Den daværende Kollen-generalen og leder av Oslo idrettskrets var kritisk til at en arena som brukes av barn og ungdom ble brukt som reklame for alkohol. Dagbladet kunne et halvt år senere melde at Absolut Vodka hadde økt salget sitt i Norge med 50 prosent. Hvor mye medieomtalen påvirket dette er vanskelig å regne ut, men ubetydelig var den nok ikke.

Sinte moralister som ambassadører

I markedsføring kaller man de som fronter et selskap, produkt eller en tjeneste for ambassadører. De deler sine meninger med venner offline som online. På Twitter tar enkelte klart avstand fra kampanjen til sugardating-tjenesten, men noen deltar også med ironiske Tweets.

Selv om kritikken fra studentpolitikere, politikere, samfunnstopper og generelle besserwissere ønsker å få fram et moralsk poeng, kan den moralske kritikken gå mot sin hensikt.

Å være en moralist og sette pekepinnen på ting du mener er galt med samfunnet kan være vel så bra, men husk at du fort kan falle i «nyttig idiot»-fellen. Noen ganger kan faktisk den beste protesten være å holde kjeft.

Trusesalg, sa du?

TEKST: Kristina Bye | ILLUSTRASJON: Pernille Grimsrud

En liten svipptur på det store internettet førte oss til noen alternative nettsider hvor du kan utforske og utfordre dine fantasier – eller bare sprite opp en litt kjedelig dag på lesesalen.

Tiden hvor lugubre transaksjoner skjedde i mørke bakgater er forbi. Har du en forkjærlighet for å lukte på brukte kvinnetruser? Eller har du kanskje få venner og vil leie en? Kanskje du er et ungt, attraktivt menneske som er på jakt etter noen som kan skjemme deg bort? Uansett hvilke lyster eller fantasier en måtte ha, er det i dag skremmende lett å få tilgang til det aller meste.

Pantydeal.com

Ved første øyekast ser dette nettstedet for ... vel, fint ut. Her bygger det på sikkerhet, og at kjøperne skal føle seg trygge når de kaster penger etter akkurat den jenta de tror lukter best. For å opprette en konto på siden må du registrere deg som enten selger eller kjøper, og avhengig av hva du velger får du ulike muligheter. Som selger kan du legge ut bilder av deg selv, gjerne iført truser, og skrive lokkende tekster for at noen skal kjøpe nettopp ditt undertøy. Som kjøper kan du sende meldinger og avtale transaksjoner. Her kan man dessuten be om spesifikke truser – og også hva de er blitt brukt til og hvor lenge de har vært på. Mest populære er truseannonser som «48 timer, masturbert i udusjet». For den autentiske, feminine duften, der altså.

Er du tilfeldigvis en av de heldige som har klassetur til Japan, kan du også kjøpe brukte truser på automat.

r/usedsocks/

Reddit er for mange et fast inventar i nettsurfinga. Det er også et Mekka for alle med alternative interesser. Er du ikke helt komfortabel med å skulle selge trusene dine på nett (eller kjøpe dem, for den saks skyld!), kan du gå over til noe mindre intimt og heller selge sokkene dine. Som fattig student uten særlig forkjærlighet for havregryn, har jeg tidvis lekt med tanken på å gi mitt til fellesskapet. Men, sokker er dyrt, og jeg mistenker at å kjøpe nye sokker konstant hadde kostet mer enn det å selge dem hadde brakt inn. Akkurat som trusene, er det også vanlig å spesifisere bruksområder samt hvilken type og stoff det er i sokkene en selger. Om det ikke skulle tilfredsstillte lystene, er det også mulig å bestille videoer av at sokker taes av. I slow-motion. Oh, baby!

Rentafriend.com

Kjenner du litt på den følelsen av at du er verdens beste menneske å henge med, men at ingen andre er enig? Dersom du ikke allerede har blitt snappet opp av Studentersamfundet, eller har solgt sjela di for eddik til linjeforeninga, er det for mange en utfordring å finne et godt nettverk i en ny by. Hos Rent-a-friend kan du ikke bare velge akkurat hvem du vil være venn med, du kan også bestemme aktiviteter. Så neste gang vennene dine vil dra deg med på noe du absolutt

ikke vil, kan dette være alternativet. I skrivende stund er det bare én aktiv bruker i Trondheim, så her er det tydelig et marked med rom for utvikling.

Seekingarrangements.com

Så var det disse sugarbabyene. Attraktive mennesker som vil tjene litt penger på si, som oftest for å finansiere en livsstil de fleste av oss ikke har råd til. NRK har sendt dokumentarer, landets aviser har skrevet om det, og nå har Under Dusken også kastet seg på fenomenet sugarbabies. En av de største sidene for sugardating er Seekingarrangements.com (SA). Etter å ha sett nevnte dokumentarer, lagde jeg ivrig en bruker, full av nyvunnet selvtillit på at dette var noe jeg fint kunne gjøre. Helt til Mann (61) ba om å se mine «private bilder», og tilbød å fly meg til USA hvor jeg kunne bo og leve som kjæresten hans i tre måneder. Min erfaring med SA varte i nøyaktig tolv minutter, men er tydelig noe som funker for andre. SA er regnet som et av verdens største nettsamfunn for sugardating, og har store treff for sugarbabies og -daddies rundt om i verden. Det er lett å forstå fristelsen til å spise middag med fremmede for penger, stipend, eller hva enn en måtte ønske, samtidig som det er lite troverdig at dette i lengden kan være sunt for kropp og sjel. Da er nok trusesalg bedre om lommeboka er litt tynn. **UD**

Det er kvinnelig å være sint!

Det er på tide å gjøre slutt på misforståelsen om at å holde følelsene sine inne er det samme som å kontrollere dem.

KOMMENTAR

VILDE NYBAKKEN
Journalist

I et samfunn som idealiserer selvkontroll, er det lite rom for sinne. Sinne er negativt, et tegn på at man ikke kan styre seg. Enda mindre rom for sinne er det om du er jente. Mens guttene ble møtt med forståelse og en overbærende «det er bare sånn gutter er»-holdning da de ga uttrykk for sinne på skolen, lærte jeg raskt at det var best å innrette seg om jeg skulle bli tatt på alvor. Ofte taklet jeg sinnet på en måte mange unge jenter gjør: Vendte det innover, misforstått som å kontrollere det. Jeg ble plutselig jenta som beskrev seg selv som konfliktsky, jenta som ikke lenger kastet seg inn i heftige diskusjoner i skoletimene. I stedet for å rette sinnet utover, å være «vanskelig», var jeg *flink*. Men jeg ble ikke mindre sint av den grunn. Jeg holdt det bare inni meg, og etter hvert kjentes det ut som jeg mistet meg selv.

Første episode av Ulrikke Falchs podcast, *Ulrikkes univers*, handler om sinne. Den beskrives slik: «Jeg har alltid vært en sint jente. Og jeg har fått høre det. Sintere enn tvillingsøsteren min. Upassende sint i klasserommet. For sint selv på fotballbanen. Hvorfor kan det aldri være positivt? Pappa kaller sinnet mitt temperament. Mamma kaller det kraft. Hvorfor kan ikke flere se på det slik som henne?» Med utgangspunkt i seg selv undersøker Falch hva det å være «en sint jente» kan innebære. I podcasten blir hun blant annet provosert over artikkelen «– Det er ikke kvinnelig å være så sint», publisert i Nettavisen etter at daværende Senterparti-leder Liv Signe Navarsete hadde hatt et såkalt følelsesutbrudd på

en pressekonferanse i 2012. «Er det for faen bare *menn* som skal få lov til å være sint», spør Falch.

Fordi sinne forbindes med å miste kontroll, er sinne et av samfunnets siste tabuer, ifølge relasjonsterapeut Dora Thorhallsdottir. Sinne oppfattes negativt fordi man forbinder det med å bli avvist, i motsetning til om man er snill og grei. Sinne er et av menneskets grunnfølelser, sier Thorhallsdottir, men likevel forbindes det ofte med maskulinitet. Jeg tipper det er flere enn meg som har opplevd å føle seg avvist når de har vært sinte og sagt ifra om noe, eller blitt kalt hysterisk, noe som bare fører til enda mer frustrasjon og sinne. Hvor ofte kaller vi for eksempel menn hysteriske når de er sinte?

Det er bra at Falchs podcast gir rom for å snakke om slike problemstillinger, og oppfordrer jenter til å snakke om sinne på egne premisser. Det er bra at hun stiller de spørsmålene hun gjør i podcasten. Det er viktige spørsmål, og ofte er det viktigere at spørsmålene stilles, enn hva svarene faktisk er. Men ansvaret legges altfor ofte på jentene selv. Vi må «tørre» å ta plass, vi må «tørre» å heve stemmen. Hvorfor er det alltid jentene som forventes å innrette seg, tilpasse seg? Hvorfor snakker vi i det hele tatt om å «få lov» til å være sint? Det krever ikke bare at jentene «tør å ta plass», men også at andre tør å ta unge jenter på alvor, tør å la jenter uttrykke seg når de er sinte, ikke kreve at de skal holde det inni seg. Selv om man lar sinnet komme til uttrykk, er det ikke et tegn på manglende selvkontroll. Å gi utløp for sinne kan være like konstruktivt for jenter som for gutter, og undertrykt sinne kan være like ødeleggende for begge kjønn. Det er verken feminint eller maskulint å være sint. Det er menneskelig.

FOTO: MATT R. FRIKKA, CC BY 2.0

ILLUSTRASJON: Tonje Elin Hæle Thomassen

Egg, sæd, og sjølvrealisering

Utan eit observert og regulert system for surrogati er vegen kort frå kva som kan skape lykkelege familiar, til kva som blir direkte motbydeleg.

ESSAY

BIRTE MARIE FJELLRO
Journalist

Vi satt ein gjeng i kantina på Dragvoll. Eg var sliten av studiet og den evigvarande isen på bakken. Etter kvart som motivasjonen til å komme seg tilbake på lesesalen sank, kom vi inn på temaet surrogati. Ein av dei som der var homofil og vurderte sjølv denne metoden for å få biologiske barn. Eg på mi side kjende avskyen vekse etter kvart som samtalen dreiv vidare. Men kva skulle eg seie? Her sitt eg som ei heterofil jente med, så vidt eg veit, eggstokkane og livmora i beste velstand.

Eg prøvde, utan særlege forkunnskapar, å lure inn nokon poeng om at surrogati nok kunne føre med seg svært mange negative aspekt for svært mange kvinner. Dei fattige poenga mine vart likevel oversett. Eg var visst berre imot surrogati fordi eg sjølv kunne produsere denne *vara* biologisk. Jenta må jo stille opp. «Flott», tenkte eg, «kvinna har jo berre blitt undertrykt i dei fleste samfunn i dei fleste verdsdelar, så kvifor ikkje litt meir». Diskusjonen vart for personleg. Eg gjekk tilbake til lesesalen.

Kommersialisering og prostitusjon

For det er nettopp dette med undertrykking som gjer at surrogati gjer meg kvalm. Det vekker nok dessverre fleire negative kjensler, framfor å sjå

moglegheiter og lykkelege familiar. Det å vere surrogatmor er absolutt noko av det edlaste ein kan gjere for eit anna menneske, og vidare for ein familie som av ulike årsaker sjølv slit med å få eigne born. Problemet oppstår i det surrogati vert ein ny og grovare form for prostitusjon. Kvinna skal ikkje lenger selje seg sjølv som ei eskorte for ei natt, men heller som rugekasse i ni månadar.

Under landsmøte til Høgre gjorde dei det klart at dei stiller seg positive til eit vedtak for eggdonasjon og assistert befruktning for einslege. Likevel støtter dei enda ikkje ein lov som tillet kommersiell surrogati. I USA, der kommersialisering av surrogati er lovleg, må ein gjerne betale éin million kroner per svangerskap. Reiser ein til India derimot, vert jobben gjort for ein brøkdal av prisen; vi snakkar i underkant av 50 000 kroner for tvillingar. Rett og slett eit lite kupp her altså.

Nyleg publiserte VG historia om indiske Mona og hennar liv som surrogatmor. Mona var ei firebornsmor som levde i slummen i Mumbai. Då ektemannen hennar vart alvorleg sjuk, vart ho desperat etter å finne ei rask og effektiv inntekt til familien sin. Sjølv om ho i utgangspunktet ønska å donere egg, var marknaden for surrogatimodre meir ettertrakta. Ho vart gravid med tvillingar til eit norsk par. Dessverre gjekk ikkje svangerskapet heilt som planlagt, og i sjetten måned vart ho innlagt på sjukehus med organsvikt. Fødselen vart satt i gong og eit av borna overlevde. Eit born vart sendt til Noreg, medan fire indiske born vart foreldrelause.

Eit personleg bistandsarbeid

Eg kan skjønne kvifor surrogati freistar. Du har ein kropp, du lever i slummen, og du er desperat etter pengar for å forsørge familien din. I Mexico, der surrogati også skjer i ein svært stor grad, kan dette vere ein måte å tene gode pengar der ein slepp kartellverksemd, korrupsjon, og kriminalitet. Likevel stiller eg spørsmål ved kor vidt ein skal samanlikne denne verksemda med bistandsarbeid til kvinner i u-land. Nettopp fordi det sett dei i fleire farar enn det naudsynt løyser, slik det gjorde for Mona.

Eg forstår at surrogati kan vere noko fantastisk. Problemet oppstår berre i skiljet mellom kva som er direkte utnytting av trengjande menneske, og kva som for rike par i vesten handlar om direkte sjølvrealisering. Sjølv om surrogati nok kan gjerast ordentlig slik at alle partar er nøgd, klarar eg ikkje å forsvare det etisk. Det er for enkelt å utnytte og undertrykke kvinner som treng kapital og ressursar. Det å få biologiske barn er dessverre ikkje ein menneskerett. Skal det fungere må systemet nærmast idealiserast. Om ikkje er vegen kort frå kva som kan skape lykkelege familiar, til kva som blir direkte motbydeleg. Verken prostitusjon eller kommersiell surrogati er per dags dato lovleg i Noreg, og du kan jo tenkje deg om du kjenner ei kvinne som av fri vilje, utan å tene pengar, ønskjer å vere surrogatmor for eit vilt framand par.

Du kjøper. Du gir.

Vet du at når du handler noe godt fra Kavli og Q-Meieriene, gjør du samtidig en god handling? Overskuddet går til Kavlifondet, som støtter humanitært arbeid, forskning og kultur. Kavlifondets gaver skaper store ringvirkninger. Takk for bidraget! Se hva du gir til på kavlifondet.no

– Fint hvis jeg kan bidra til mer åpenhet

Sondre Justad synes det er latterlig at det blir sensasjon av å snakke om følelser på tv.

TEKST: Vilde Øines Nybakken | FOTO: Hilde Hefte Haug

I april spilte Sondre Justad tre utsolgte konserter i Storsalen på Samfundet. Den populære artisten håper det gode været i Trondheim også kan gi tid til et utebad. Det ryktes nemlig at Justad er glad i å bade, og helst naken.

– Jeg har ikke startet utebadesesongen, men den er like rundt hjørnet. Kanskje Trondheim blir byen. I Nordnorsk skala er det jo en god, nordnorsk sommerdag, det her, sier Justad.

For noen år siden ble det lagt ut flere bilder på Instagram av en guttegjeng som nakenbadet i Bodøområdet. Blant annet la Kråkesølv-bassist Petter Nohr Unstad ut bilder, og på Instagram-kontoen «badedagen2013» kan man se at både Unstad og artist Sigurd Lamark nakenbadet 50 ganger på én dag. Justad ler når det kommer opp, og bekrefter at han var en av de som nakenbada i Bodøområdet på den tiden.

Hva var greia med det?

– Det er jo jævlig godt, da. Mye bedre å bade naken enn med badetøy, og så er det bra å være med på å normalisere det. Det er bare hud, liksom, det er bare kropp. Peis på. Hvis det kan inspirere folk til å bade mer og være litt mindre selvhøytidelige når det gjelder kropp, er det bra.

Selv har han fått mange kommentarer på

bilder fra nakenbadingen.

– Det viser bare at folk fortsatt synes det er rart og uvanlig. Det trengs å gjøres en jobb der.

Likte å underholde som barn

23. mars markerte Sondre Justad utgivelsen av sitt nye album på sosiale medier med et bilde av seg selv som barn, med lekegitar og hårbånd.

– Jeg var veldig glad i å underholde som barn, og lagde forestillinger og konserter som jeg tvang familien til å se på, forteller Justad.

Selv småbrødrene, som egentlig ville være ute og leke, måtte inn på rommet og se på.

– Jeg kledde meg ut og spilte på lekegitar. Jeg var bestemt på at det var dét jeg skulle gjøre resten av livet. Da jeg spilte en konsert i Bodø Spektrum, var hele familien til stede. De lo, for de så bare for seg den lille gutten som gjorde det samme som da jeg var barn.

I oppveksten var familien støttende og positive til Justads lidenskap til musikken.

– Jeg tror ikke de har hatt noe valg, sier han og ler.

Justads far er bonde, og hadde lyst til at sønnen skulle overta gården, men kallet til musikken var størst.

– Vi snakket om det et par år etter vi hadde

begynt å reise på turné. «Du kan jo kombinere det», sa han, «så kan du være bonde og dra ut i helgene og spille, og ha avløser på gården». Så skjønte han vel at det ble vrient etter hvert.

Mindre nostalgi på neste plate

Justad fremstår ofte nostalgisk og lengtende i tekstene sine. I sangen «Tida vi bare va» synger han om en uforglemmelig ungdomstid.

– Sangen er en hyllest til spesielt én sommer i Bodø i 2011, hvor det ikke var noen bekymringer eller noe ansvar. Det var veldig fint. Det er sikkert noe som er ganske typisk for ungdomstida. Det er en overgangsperiode før man får en jobb, et studie eller hva enn det skulle være, som tar alt fokus.

På videregående var han del av en liten gjeng i Bodø som i ettertid preger det norske musikkbildet. Justad nevner både Silje Halstensen i Bendik, Kråkesølv-bassist Petter Nohr Unstad, artist Sigurd Lamark, og Julius Diesen som nå er Justads manager. Tida i Bodø har preget Justad.

– Det var der jeg begynte å spille konserter. Hele gjengen der spilte i bandet mitt en periode, og Silje og jeg hadde en del duo-oppdrag. Det er en «gjør det sjøl»-kultur i Bodø som kommer fra

Vi er ikke gode på å si at det som skjer akkurat nå, her og nå, er bra nok.

SONDRE JUSTAD

Aktuell med:

På turné med nytt album, *Ingenting i paradiset*. Tre utsolgte konserter på rad i Storsalen på Samfundet i april.

Råd til trondheimsstudenten?

Folk flest må ta ting mindre seriøst. Husk på at det er lov å hoppe av et studie, ta nye valg. Mange blir opphengt i at man har tatt et valg med studiet, slik at man gjør det bare for å fullføre, fordi man har studielån og føler at man har tatt det valget. Det er ikke verdt det. Vi er så privilegert som bor i det landet her og kan ta ny utdanning når vi er førti, hvis vi vil det.

Guilty pleasure?

Nei, jeg dealer ikke med det. Alt er pleasure. Jeg skammer meg ikke over valg av musikk, mat eller hva enn det skulle være. Jeg stårr fullt og helt inne for det, om det nå er Toto med «Africa» – eller, hva faen. Backstreet Boys – kjør på. Kaller det ikke guilty pleasure, jeg.

Siste kulturopplevelse?

Dagny. Vi så henne på Rockefeller, det var en veldig bra konsert. Jeg har sett et par ting etterpå, men Dagny er offisielt den siste.

Kjendis du kunne tenke deg å bo i kollektiv med?

Det er mange rå kjendiser man kan bo med. Hvem vil man bo sammen med i et kollektiv, da? Jeg har ikke peiling. Jeg er ferdig med kollektivlivet. Jeg vil bo alene.

er kjærlighet eller lidenskap, fortalte han videre.

Dagen etter kom VG med overskriften «Sondre Justad står frem som bifil», mens man på Dagbladet kunne lese overskriften «Sondre Justad kom ut av skapet på TV». Selv skrev Justad på Instagram: «Det var ganske kjipt å våkne til tabloid-overskriftene søndag. Og generelt oppfatningen av det jeg delte som nærmest en sensasjon. Det er det ikke! Det finnes millioner av mennesker som kjenner på det samme».

– Overskriftene som kom etterpå understreket jo bare det jeg satt og snakket om. Vi lager en sensasjon av noe som ikke er en sensasjon i det hele tatt. Det er helt latterlig. Jeg tenker at vi, i et land som Norge i 2018, burde ha kommet lenger enn det.

Justad mener det ligger mye frykt og feighet bak reaksjonene.

– Det er mye frykt og feighet, både i folk flest, også i journalistikken. De tyr til forenklinger av ting som har blitt sagt, for å skape overskrifter som gir klikk, fordi man ikke tør stole på at det som faktisk blir sagt er interessant nok.

I ettertid har Justad fått flere meldinger fra folk som har blitt inspirert til å være mer åpen om hva de føler, enten det er det ene eller det andre. Han tror mange er redde for å bli sett på som annerledes eller for å bli utstøtt. Det må vi ikke være, mener han.

– Vi må tørre å være ærlige, tørre å uttrykke følelser. For vi er så like at vi skulle bare ha visst.

Justad har ikke blitt mer negativ etter opplevelsen, heller tvert imot.

– Det er veldig fint at jeg kan bidra til mer åpenhet. Det er mange, spesielt gutter og menn, som trenger det. Jeg har fått flere hundre meldinger, spesielt fra gutter, som har kjent på mye av det samme, og ikke helt visst hvordan de skal gi uttrykk for det. **UD**

«FÅ SJÅ PÅ KUKEN DIN»

Hatet av mange, muligens elsket av noen få. Har kvinner i dag blitt en vandrende innboks for dickpics?

TEKST: Anne Lovise Finnøy | ILLUSTRASJON: Trond Johan Stavås

Det sies at det er flere fisk i havet. Det er et ordtak som er alt for mye brukt, og antakelig ikke til særlig mye hjelp heller når fiskelykken er på det tynneste. Likevel, et godt agn kan forbedre sjansene. Noen bruker mark, noen bruker sluk, og andre bruker dickpics. Idéen i seg selv trenger ikke å være så dum. Antikkens Hellas avbildet og skjærte ut penisliknende objekter. Selv er jeg takknemlig hver gang jeg skimter en lanse i *Game of Thrones*.

Likevel har fenomenet dickpics skapt mye harme siden det blomstret opp i takt med sosiale medier. Førsteamanuensis Mons Bendixen ved NTNU tror at dickpics er mer hatet enn elsket, men påpeker at når det kommer til fenomenet å ta bilder av seg selv, og gjerne seg selv avkledd, involverer det begge kjønn.

– Det ser ut til at det er noen kjønnsforskjeller her. Kvinner sender bilder av seg selv i bh eller i truse, noen ganger til kjæresten, noen ganger til andre folk fordi kanskje en type har bedt om bilder, og prøver å sjekke markedet litt, forteller Bendixen.

Tatt med buksa ned

Menn har også muligheten til å vise seg fram på cirka samme måte, men å skulle vise bar

overkropp på Instagram for å demonstrere resultatet fra siste økta på Sit treningssenter er noe litt annet enn å gå med en utringet topp fra Bik Bok.

– I utgangspunktet går det an å se på det som et fenomen hvor man ønsker å vise attributter ved seg selv som man tror at andre folk er opptatt av, ikke nødvendigvis det motsatte kjønn, men de man er interessert i, sier Bendixen.

Dette trenger ikke å være seksuelt, ifølge Bendixen, som forklarer at om det skal eskalere til å bli seksuelt så må menn rett og slett dra ned buksa. Spørsmålet er hvorfor noen menn sender bilder av kjønnsorganet sitt uoppfordret, når kvinner som regel sender bilder av andre deler av kroppen. Bendixen forklarer dette med at den seksuelle psykologien for kvinner er ulik.

– Menn setter i utgangspunktet mer pris på bilder, og blir lettere stimulert av nakenbilder. Kjønnsforskjellene ved bruk av pornografi og eksplisitte nakenbilder er enorme. Kvinner er mer på erotikka og det mindre eksplisitte, og menn vil heller ha det helt ned på det banale samleiet. Det er stor forskjell på kjønnene i bruk av pornografi og hvor stimulert man blir av pornografi og nakenhet.

Porno - den store synderen?

Til tross for svært ulike seksuelle tenningsmønstre hos kvinner og menn, gjenstår likevel spørsmålet «hvorfor velger noen å sende dickpics?» Selv om menn tenner på å se sex, er det en lang vei til å produsere sitt eget erotisk innhold.

– Menn liker å motta slike bilder, og de ser på det å sende dem som promotering. «Hva kan jeg vise fram?» er spørsmålet, og da konkluderer de med at de kan vise fram kjønnsorganet sitt.

Ifølge Bendixen er ikke dette et fenomen som menn nødvendigvis tror er så lurt, eller veldig effektivt.

– Vi som ser på at folk holder på med det, rister jo litt på hodet. Oss menn også. Vi tenker at det i utgangspunktet er en veldig dårlig strategi og vitner om manglende dømmekraft.

Vil det da si at det hele kun er en misforståelse?

– Det er nok sånn. Fordi mannlig sexpsykologi er såpass visuell, tror mange menn at det de liker vil også kvinner like i samme grad. Det gjør de jo ikke. Det er en dårlig forståelse av hva kvinner ønsker.

– Jeg blir først og fremst forbanna

Blogger Marie Brudevold er én av en hel drøss med kvinner som har mottatt dickpics, og har gått lengre enn de fleste ved å anmelde.

Hva tenker du om mennesker som er

villige til å eksponere seg slik?

– Jeg tror mange sender en dickpic i håp om å få et tilsvarende bilde i retur, eventuelt skryt for hvordan de ser ut. Uansett årsak, om det er stolthet, selvgodhet, eller usikkerhet, tenker jeg at de er respektløse idioter. Det må være mer fruktbart å starte en dialog med et «hei» framfor å blotte seg for jenter og gutter som ikke har bedt om det.

Hvordan reagerer du når du åpner en snap med en penis, helt ut av det blå?

– Jeg blir først og fremst forbanna. Bilder av fremmede penis er tikker som regel inn i løpet av natten, og det første jeg sjekker når alarmen ringer kl 06.00 er Snapchat. Å starte dagen med å få noens kjønnsorgan slengt opp i fleisen bidrar ikke akkurat til en god start. Det føles litt som et visuelt overgrep, og går under samme paragraf som blotting i straffeloven.

Brudevold forklarer at hun svarer med å sende loven de akkurat har brutt i retur, og screenshotter for å samle bevis. Hun anmeldte to menn i høst.

– Jeg hadde rett og slett fått nok av å være en vandrende innboks for fremmede menns kjønnsorgan, sier Brudevold.

Til tross for det som kan kalles en misforståelse ligger det mer til grunn for at noen velger å utlevere deler av seg selv til en fremmed. Nettopp en vurdering av trusler versus muligheter det å sende bildet vil gi.

– Du kan bli gjort til latter, bildene kan bli spredd, en framtidig partner vil

jo kanskje ikke sette pris på at bilder av kjønnsorganet spres for alle vinder, og man får veldig mye nei. Det er de negative sidene. Men de positive sidene for en mann er at det kan være en eller annen der ute som vil like bildet av hans kjønnsorgan og som faktisk responderer positivt på det, og da kan det bli noe. Om det blir noe, så er det for han en stor potensiell gevinst, sier Bendixen.

Skitt fiske

Tilbake til havet stappet med fisk: Det er ikke alltid lett å få den rette torsken på kroken, kanskje du har en liten krok? Kanskje marken ikke var det rette agnet i dag? Kanskje er den beste løsningen å hive ut et garn og prøve lykken på den måten istedet.

– Jeg tror dickpics er en sånn annonsering av deg selv, eller et forsøk på promotering, for å sjekke markedet. Det er jo ikke som å kaste ut et snøre, men en not (en type fiskegarn, journ. anm.) sannsynligvis med ganske store masker, fordi de fleste fiskene svømmer gjennom.

Noen må jo si ja, hvis ikke hadde dickpics ikke vært ei så stor greie som det er i dag, men heller forsvunnet med de første 100 nei-ene i Facebooks tidlige dager. Det er ikke bare menn som ønsker tilfeldig sex uten forpliktelser eller forhold. Derfor vil det, ifølge Bendixen, være noen damer som biter på kroken.

Men hva gjorde menn for i tiden, da sosiale medier ikke eksisterte? ►

– Jeg tror at det var mer bluferdighet tidligere. Gjennom mobiltelefoner har nye muligheter kommet, og den teknologien gjør det mulig at fantasi blir virkelighet og at veien blir kortere. Det er jo fortsatt dårlig dømmekraft, men jeg stiller meg ikke til doms over om det er bra eller dårlig, sier Bendixen.

Det er nok noe i dette. Om man på 70-tallet skulle prøve noe liknende, ville det si å dra ned buksa, hente fram polaroidkameraet, knipse, vente til bildet tørket, for så å fysisk gå bort til en dame, tilby bildet, og vente på en respons. Kanskje et hyl – kanskje ikke? Terskelen for å blotte seg var høyere, og derfor måtte man kanskje tenke seg om et par ganger om sjansen for et hyl var verdt det.

– Avvisning er jo noe helt annet ansikt til ansikt enn det nei-et, eller den stygge kommentaren du får. Jeg tror som sagt at det kan være potensielle konsekvenser ved å ta dickpics som de som sender ikke har tenkt på. Hvorvidt bildene kommer på avveie, deres sosiale renommé, og familien. Det er stor interesse for slike bilder.

Tafs på bjellene

Damer liker ikke bilder av penis sendt på telefonen. Det har vi forstått til nå. Det kan likevel argumenteres for at det samfunnet vi lever i til tider kan være forvirrende når det kommer til pikk. Fordi, er det noe vi har sett mye av, i form av stein, leire, og kanskje på lerret, så er det en stake. Med det menes ikke en lysestake. Professor Lasse Hodne ved NTNU kan fortelle mye om hvilken rolle penis har spilt i kunsten de siste to tusen årene. Fordi fascinasjonen for kjønnsorganet kan ikke benektes.

– Penisen er et av de eldste symbolene. Du finner det allerede i forhistorisk kunst, til og med i Norge. Det er vanskelig å vite hvorfor folk var opptatt av det, men det har en sammenheng med livssyklus og fertilitet, og mann og kvinne. Det er jo ting som alltid har vært viktig i menneskers liv, kan Hodne fortelle.

Hodne sier at penis skapte reaksjoner før i

tiden, likt som det gjør i dag. Ifølge professoren vet vi at i tidligere kulturer kunne en fallos, det vil si et penisformet objekt, ha en atropopaisk funksjon. Atropopaisk vil si at noe skal virke skremmende og verne mot onde ånder.

– Det finnes eksempler på at over portaler og dører til bygninger, kunne det være forskjellige ting, enten et ansikt som virket skremmende eller avvisende, eller så var det rett og slett en penis. Eventuelt kunne du finne det når du kom inn i bygningen. Da kunne det henge en fallos fra et kjede i taket, gjerne med bjeller hengende på som du skulle berøre når du gikk inn, som en slags uro.

Penisen hadde en slags beskyttende funksjon mot onde ånder, noe Julius Cæsar selv trodde iherdig på. Hodne forteller at da Cæsar dro gjennom gatene i Roma i en vogn hang det en fallos under vognen, usynlig for andre. Dette var fordi idet han var ute i folkemengden ble han iaktatt av folket, og det var en farlig situasjon som krevde at han måtte beskytte seg, ved hjelp av en penis.

Dyrisk stor stake

Hvem vet, kanskje en dickpic som bakgrunnsbilde på telefonen kan hjelpe med å holde dårlige vibber unna. For å fortsette med fiskemetaforen, kan det tenkes at forskjellig fisk foretrekker forskjellig mark. Skulle dette spille inn i reaksjonen på et dickpic? Er det mer greit å motta en dickpic hvor størrelsen er mer foretrukket hos mottaker? Hodne forteller at størrelse har gjort en forskjell i antikkens Hellas, men ikke slik du kanskje tror.

“Å starte dagen med å få slengt noens kjønnsorgan opp i fleisen bidrar ikke akkurat til en god start.”

- Marie Brudevoll, blogger

– Mange tenker at de greske statuene har en liten penis, men de er helt normalt utstyrt, og det var viktig. Man ser i renessansen og i den greske antikken, at de utstyrte mennene helt normalt, som for eksempel Michelangelos *David*.

Hodne forteller at de skulle i hvert fall ikke ha store penis, fordi en normal penis symboliserte kultur. En penis var derfor en indikator på hvor sivilisert statuen var.

– De som hadde stor pikk, unnskyld uttrykket, jo det var satyrene, de underjordiske vesenene. De kunne være utstyrt med en enorm fallos, en kjempefallos. De levde i skogen, og ikke i bysamfunnet, og var dermed usiviliserte, sier Hodne.

Neste gang du mottar en dickpic som ikke lever opp til forventningene, kan du se på den lyse siden: Du har muligens med en sivilisert person å gjøre. Sivilisert eller ikke, vil nok flere av det kvinnelige kjønn lure på om penis, hengende over en dør eller ei, har noe med maskulinitet å gjøre, og det å styrke maskulinitet? Hodne forteller at det kan være vanskelig å si, fordi det er eksempler hvor kvinnelige kjønnsorganer blir brukt for samme funksjon.

– Det finnes en figur som en gjerne kaller Sheela na gig, eller en blotter, som er en kvinnelig figur, som også finnes i Trondheim på Nidarosdomen. Den henger på utsiden av kirken, ofte høyt oppe der det er vanskelig å se.

Likevel er andelen snaps av kvinnelige kjønnsorganer mer sporadisk. Kvinner sender ikke vaginapics (*cuntpics*, *pussypics*, *fittefoto*? *Jeg er åpen for forslag*), hvert fall ikke uten særlig oppfordring.

Nåla i kukstakken

Etter noen par glass rødvin med venninner her forleden, bekreftet de det Brudevold mente om saken.

– Det er ikke sånn at jeg tenker at jeg *må* ha den der inni meg, forteller en av dem om det å motta en dickpic.

Alle sammen konkluderer med at det handler om valget.

– Hvis jeg skulle ha fått et bilde av en stiv tiss vil jeg at det skal komme fra mitt ønske. Hvis ikke tenker jeg «det her har ikke jeg bedt om,» forteller den ene, mens den andre sier bestemt at de som sender dickpics tar fra dem valget.

Forberedelsene gjort for å skrive denne saken innebar en klappjakt etter en avsender av dickpics, i ens ærend for å finne ut hva en dickpiccer selv tenker om å blotte seg. Det skulle vise seg å være særdeles vanskelig. Det ble tydd til Jodel, som ga mer trusler om dickpics enn et intervjuobjekt, alle kompiser ble kontaktet, et åpent brev til Studentmediene om hjelp til å finne en kilde, men akk nei. Ingen ville snakke med meg.

Kanskje det vitner om skam, kanskje forståelig nok fordi ingen vil utlevere seg, eller kanskje det ikke er så mange som sender dickpics som man skulle tro. Kan det også være fordi det allerede er et etablert faktum at det å dra ned buksa, ta bilde, og snappe til et en uvitende mottaker, rett og slett ikke er kult, og gjør seg bedre over inngangsdøra? **UD**

– Vi skulle få den nye Bond-låten

MGP-stayer Tor Endresen har ingen statue etter seg, men pryder til gjengjeld Bergens Walk of fame.

TEKST: Stefan Kaliski, Ola Haugstad | FOTO: Kristian-Jenshaug Arnesen

– Hey-hey!

Tor Endresen poserer for fotografen i Olavskvartalets foajé. Han ser rett fram for seg, helt avslappet i ansiktet, før han plutselig lyser opp og smiler til kameraet, med dette lille «Hey-hey!». Det er tydelig at han har gjort dette før. Det er en del av jobben.

Endresen har årevis med konsert- og tv-opptredener, studioalbum, singler, og samlealbum bak seg. Han er kanskje mest kjent for sin tid på skjermen sammen med Rune Larsen, i programmet *Lollipop*, der de sang kjente og kjære sanger fra 50- og 60-tallet.

– Zero points!

Endresen har dessuten hele tolv Melodi Grand Prix-finaler under beltet. Han er kun slått av Jahn Teigen med 14 finaler, og han deler sølvplassen med sistnevntes tidvise livspartner, Anita Skorgan. Det er lett å gjøre narr av låtskriverkonkurransen, men når man deltar så ofte – er det fortsatt bare for moro skyld, eller er det litt alvor også?

– Grand Prix er en del av jobben: Å delta i forskjellige konsepter, også på tv. Men MGP var drømmen fra jeg var et lite barn, så det har vært stort for meg, og er det fremdeles.

Jahn Teigen er jo beåret med en statue i sin hjemby. Men det finnes ikke noen Tor Endresen-statue i Bergen?

– Joda, det gjør det. Ikke en statue, men en sånn Walk of fame-brikke. Litt irriterende, jeg må jo ned og vaske den hver mandag. Neida, pokker ta, hehe.

En annen erfaring Endresen deler med Jahn Teigen, er å få null poeng i den internasjonale finalen. Det skjedde i finalen i Dublin i 1997, med «San Francisco».

– Det var en merkelig opplevelse, men det gjorde liksom ingenting.

Hobbyrockeren Kjetil Rolness, alias Jens Pikenes, i dag mest kjent som sosiolog med munndiaré i sosiale medier, deltok selv i den norske finalen i 1997 med bandet Penthouse Playboys. Der tapte de for Endresen. Som hevn lagde de en egen «forbedret» versjon før den internasjonale finalen. Rolness skrev på

egen hjemmeside at låten «trengte hjelp fra profesjonelt hold», og at Endresen kunne «la seg inspirere av» sin versjon.

Du tror ikke «San Francisco» hadde hatt en bedre sjans hvis du hadde spilt Penthouse Playboys' versjon?

– Nei, men det var jo utrolig sjarmerende at han lagde den. Jeg syns det var veldig stas. Men den hadde nok ikke hatt noe bedre sjans.

Var du i San Francisco i 1968?

– Nei, du, da var jeg åtte år, så det var nok litt tidlig å reise dit. Men det er skrevet så mange låter om den byen. Min tanke bak den teksten var at det var hippie-hovedstaden. «Make love, not war», var liksom temaet. Jeg er for ung til å ha vært der da det var aktuelt, men vi fikk det jo med oss på plater opp igjennom årene. Vi er desserthippier, vi som er født i mitt tiår.

Blir det noe MGP-comeback?

– På meg? Nei. Det er et tilbakelagt stadium.

Mistet Bond-låt til A-ha

Du var på nippet til å få en Bond-låt. Fortell litt mer om det.

– Åhåhå!

Endresen lyser opp. Året var 1987, og Endresen var på turné med Pål Thowsen. De hadde lagd plate sammen, med blant andre låten «Black Rain». Med britisk plateselskap fulgte kontakter, og en dag fikk de en telefon fra plateselskapet om at «Black Rain» skulle bli den neste Bond-låten.

Tittellåten, altså?

– Det skulle bli selve Bond-låten det året! Vi feiret i 14 dager, men så fikk vi plutselig kontramelding om at A-ha hadde fått jobben i stedet (med «The Living Daylights», red.anm.). Men vi hadde det gøy de 14 dagene, da. Det er noe med å ta gleden på forskudd. Det kan være lurt det, av og til.

Skal feire 60-årsdag i Grieghallen

Endresen har nettopp avsluttet en fireukers turne sammen med nettopp Rune Larsen, samt Kathrine Moholt fra *Allsang på grensen* som «special guest». I vinter har han rullet over skjermene i TV2s *Hver gang vi møtes*. Der kunne man blant

annet se Endresen synge en sjelfull versjon av Madcon-Tshawes «In My Head», som en slags Norges Tom Jones. Nå spilles det inn country-plate med datteren, før han trår til på ny turné med Aleksander Rybak i desember. Man kan si mye om Endresen, men arbeidskapasitet har han.

– Nå når jeg har blitt 58 år, syns jeg kanskje det er litt for mange prosjekter på gang. Men alternativet er jo å ikke jobbe, og det er jo ikke noe gøy, sant.

Musikken tar deg med til et annet sted

Året er 1990, og Melodi Grand Prix holdes på Hotel Royal Christiania. Tor Endresen, iført fiolett paljettblazer, vandrer nonchalant ned en lang, gullbelagt trapp til husbandets eggende rytmer, før han begynner å synge: «Si meg, hva er livet uten en touch av swing?».

Hvor hentet du inspirasjon til «Café le swing» fra?

– Det var midt i tjukkeste *Lollipop*-tiden, hvor vi sang musikk fra 50- og 60-tallet konstant. Så temaet er derfra.

Hvem er Frankieboy og Bing, som du synger om i refrenget?

– Å, det er så kjekt at du spør! I min generasjon er det helt soleklart hvem det er. Frankieboy var klengenavnet til Frank Sinatra. Og Bing er det kun en artist i hele verden som heter, og det er han som synger: «I'm dreaming of a white christmas...».

Endresens klangfulle stemme ljoimer gjennom Olavskvartalet.

– Og det er Bing Crosby.

Både gjennom sitt arbeid i programmer som *Lollipop* og i egen musikk, sirkler Endresen inn den samme tematikken: En lengten tilbake til det glade sekstitall, da musikken var bedre, sexen var fri, og unge gutter lyttet til Radio Luxemburg under dyna.

Er du en nostalgiker?

– Ja, jeg er nok det. Men ikke for enhver pris.

Helt til sist: Hva er livet uten en touch av swing?

– Det er helt meningsløst og grått. Haha! Jeg er glad for at jeg skrev den linjen. For det er mange som kan si seg enige i det. **UD**

Menskoppens lunefulle hemmelighet

Etter en fuktig kveld på byen, oppdaget jeg et lite minus ved å pule når du har mensen.

Det er nå snart to års tid siden jeg oppdaget den fantastiske oppfinnelsen menskopp. Det var midt i en periode jeg hadde uhyre økt miljøfokus at jeg bestemte meg for å endre hvordan jeg takler mensen. Mindre avfall, mindre stress, tenkte jeg.

I tillegg til å være miljøvennlig, er dessuten menskopp mye mer fittevennlig da den ikke tørker ut vaginaen din slik tamponger gjør. Også er det sykt kult å se hvor mye du har blødd. Så snart jeg fikk teken på å sette den inn, ble det raskt tydelig at det er en million ganger bedre enn både tamponger og bind. Det er faktisk så sykt praktisk at jeg ble frelst og gir menskopp i gave til alle mine venninner. Ja, jeg er den venninna.

Dessuten var det ganske greit å fortelle gutta jeg bor med hvilken kjele jeg bruker til å koke den (det er nemlig slik du gjør den steril mellom menstruasjoner), og dermed sørge for at de aldri stjal min kjele igjen. Jeg fant virkelig bare positive ting. Mensen var jo allerede et herlig bevis på at jeg heldigvis ikke skulle bli mor denne måneden heller, og nå var det faktisk ganske lite stress og jeg slapp blodige laken.

Uheldigvis var det et aspekt jeg ikke hadde tenkt på: Hva skjer når du vil ha sex? Det var ikke sexy med mensensex fra før av, men det blir jo straks mer komplisert når du må tømme en kopp et sted, ikke bare slenge en tampong på gulvet. Før vi går videre i historien må vi kjøpt gå inn på hvordan en menskopp ser ut: Det er en myk silikonkopp, litt som et shotglass, bortsett fra at der shotglasset har en flat bunn for å stå på bordet, har menskoppen en buet bunn med en

omtrent én centimeter lang tapp for å kunne dra den ut. Det er her problemene dukker opp.

For å sette scenen: Det er en fuktig kveld på Samfundet, en helt ordinær helg. Jeg har fått mer enn nok å drikke, da jeg har helt nedpå øl etter øl, slik det ofte er. Det blir som det må bli, og jeg blir med en av mine vanlige hook-ups hjem. Ingenting ekstraordinært her, tenker jeg, og det tenkte nok han også. Vi kommer oss til senga hans, klærne fyker av, og straks er samleiet et faktum. Alt er fryd og gammen, litt klønete fyllemisjonær som vanlig, og til slutt sovner vi fornøyde. Det er ikke før dagen etter at jeg innser at ikke alt var helt som det skulle.

«Jeg har fått skrubbsår på pikken, jo. Hvordan har det skjedd?»

Idet han sier det, fryser jeg. Jeg husker brått at jeg har mensen, og innser samtidig at fulle-meg definitivt hadde glemt det. Og det er slik jeg oppdager at sex med menskopp faktisk er helt uten problemer for kvinnen, i alle fall om hun er full. Den er tross alt myk og hyggelig, men uheldigvis så myk og hyggelig at jeg hadde glemt at den var der.

«Oi, nei, gud om jeg vet» svarer jeg, og får på meg klærne rimelig raskt for ikke å måtte snakke stort mer om denne forsått penisen. For det som har skjedd er jo at pikken hans, med hvert støt, har skrubbet mot tappen på enden av menskoppen. Han har i tillegg, av en eller annen

uheldigvis så myk og hyggelig at jeg hadde glemt at det er en rar *greie* inni dama han puler.

Det verste med dette er at det etter hvert ble en gjenganger dersom jeg var full, kåt, og hadde mensen. Jeg har, noe skamfullt, gitt

TEKST: Maria Lund Krogstad | ILLUSTRASJON: Trude Telle

Han har, av en eller annen sinnsyk, fylleforskyldt grunn, ikke reagert på at det er en rar greie inni dama han puler.

folk skrubbsår på pikken flere ganger, og ikke én eneste gang innrømmet det dagen derpå. Fordelen er at ingen av dem husker meg som hun dama som hadde mensen på fylleknullet. Ulempen er at de husker meg som hun som ga dem friksjonsskader.

Så til dere stakkars menn som ble utsatt for dette: Unnskyld, jeg mente det ikke, men jeg ble for pinlig berørt til å si det da muligheten bød seg. Og hallo gutta, hvordan reagerte dere ikke *litt* på at det var noe inni der som *skrapa opp* pikken deres? Dere kan takke dere selv. Litt i alle fall.

Jeg har siden blitt flinkere til å skåne mine sexpartnere, men det har egentlig bare resultert i at jeg tar ut menskoppen i senga deres og søler blod over alt hvis jeg er full. Jeg vet ikke hva som egentlig er å foretrekke. Min nåværende kjæreste har heldigvis aldri opplevd skrubbsår på pikken, og husker dessuten å be meg gå på do og ta den ut før sex dersom jeg har glemt det selv. Hurramegrundt, for en smart mann. Jeg håper alle dere andre menn ligger med mindre fjerne jenter enn meg.

Ikke spis middagen din her

Det eneste som er feil med Ikea-restauranten, er maten.

TEKST: Piffi og Gastromat

-Splæs.

En stor øse majonesfarget saus treffer tallerkenen til varehuskaféanmelder, og gourmet, Gastromat. Han og kollegaen Piffi står foran kantinedisken på Ikea Restaurant der betjeningen med kyndig hånd fyller opp duoens steintøy med delikatesser.

Gratis kaffe

De to gourmetene får et «håper det smaker», fra den sjarmerende kantinepiken på sin vei mot kassen. De tar kaffe til maten, men her oppstår det allerede utfordringer. Piffi har i sin uvitenhet glemt å melde seg inn Ikea Family, og kan derfor ikke få kaffen gratis. En noe oppgitt Gastromat prøver å forklare kollegaen om hvilke fordeler et medlemskap innebærer, og hvordan Piffi kan bli medlem.

Piffi velger derimot enn annen utvei. Med sitt smått nevrotiske smil prøver han å sjarmere kassadamen i senk. Kassadamen drar Ikea family-kortet sitt uten å blunke, og Piffi kan puste lettet ut. Det ble kaffe og rabattert mat i dag.

– God feng shui

Lukten av kjøttboller river i nesen mens de to manøvrerer seg fram til et ledig vindusbord med utsikt mot Ikeas enorme parkeringsplass.

– Åpent og romslig lokale. Blant de beste restaurantlokalene jeg har sett, sier en tydelig imponert Gastromat.

– God feng shui, legger Piffi til.

Restauranten er stor og lys. I det ene hjørnet er det til og med innredet en liten lounge med behagelige sofaer og nette småbord. Akustikken er også utmerket.

– Denne sausen smaker bare majones

Endelig er de to anmelderen klare for å innta

maten. Gastromat hiver innpå laks, poteter og grønnsaker – en porsjon helt lik den som er vist på bildet i menyen.

– Laksen er knusktørr, utbryter Gastromat.

Den rosa fisken bærer preg av å ha blitt varmebehandlet i for lang tid. De kokte grønnsakene er til gjengjeld saftige, og potetene smaker olje. Dessverre kan ikke herligheten skimtes under et farlig sjenerøst lag med noe som antakelig skulle være hollandaisesaus.

– Sausen smaker bare majones!

– Og denne pastaen smaker gummi, utbryter Piffi.

Pastaen, som er formet slik at den ligner en eller annen obskur del fra en bilmotor, er klebrig og hard. Grønnsaksbollene er derimot slik de skal være, det samme er tomatsoen. Men det er ingenting spennende med denne retten.

Eplekake med sukkersmak

Mannen på nabobordet har tydeligvis lagt merke til anmeldernes utbrudd. Han stirrer på dem. Kanskje han har avslørt at de er på Ikea restaurant under dekke av å være vanlige gjester med middelmådig kunnskap om mat og drikkevarer.

– Dette kan ikke sammenlignes med en fortauskafé i Roma, drømmer Piffi etter at han har inntatt desserten, et stykke ostekake med crumbledeigtopping

– Men kaffen er god. Mørkbrent, utdyper Gastromat.

Gastromats eplekake med krem er i søteste laget. Smaken er grå og anonym.

– 169 kroner for noe de kaller en stor porsjon middag, også blir man ikke mett en gang, sier Gastromat.

– Også smaker det ingenting, heller, legger Piffi til, for han og kollegaen går videre til bistroen for å spise seg mette på femkroners pølser.

MENY
MAT FOR PENGENE
SERVICE
MILJØ

TOTALOPPLEVELSE

IKEA RESTAURANT

Landbruksvegen 2,
7047 Trondheim

Vi spiste:

Krydderstekt laks
og grønnsaksboller,
pasta og tomatsoen til
hovedrett. Eplekake
og ostekake til dessert.

Forrett: 19-75 kr

Hovedrett: 69-189 kr.

Dessert: 35-76 kr.

Hvem passer det for:
Den småspiste.

Klientell:

Gjennomsnitts-
mennesket.

Utsikt: Enorm
parkeringsplass.

Vegetarretter:

Grønnsaksboller med
pasta.

Rullestolvennlig: Ja.

Insidertips:

Sett deg og chill med
gratis kaffe i loungen!

Hard tematikk spegla gjennom eit hardt andlet

Maria Full of Grace skildrar ei desperat og fattig jente frå Columbia på jakt etter den amerikanske draumen.

TEKST: Hilde Nærland

FOTO: Scanbox Entertainment

Joshua Marston gir oss siste utveg i ei verd av fattigdom og desperasjon. Me blir kjent med Maria Álvarez (Catalina Sandino Moreno), som kjem frå ein fattig familie. Ein dag blir ho forført av ein flørtande og overtalande gut, og blir fortalt at ho kan tene store summar berre ved å svelge eit par heroinkapslar og reise til New York. Dette får ho i fanget rett etter at ho slutta i sin førre jobb, fann ut at ho er gravid, og slo opp med kjærasten. Ikkje overraskande takkar ho ja.

Det tek nesten ein halvtime før handlinga er ordentlig i gong og ho sit på eit bakrom og svelg kapslar. Klumpen i magen min veks, og det gjer sikkert hennar også. Det er eigentleg vanskeleg å seie, i og med at ho har omtrent det same uttrykket i andletet gjennom heile filmen. Eit

eineståande uttrykk vel og merkje, som er både subtilt, kynisk, målretta og skremd på ei og same tid. Dessverre blir det vanskeleg for meg som ikkje kan spansk å forstå dei ulike tonefalla, og når andletet heller ikkje speglar kjensler, mistar eg litt personleg tilknytning til rollane og filmen.

Den sterke tematikken tener kanskje på dette steinharde andletet. Det skarpe blikket og dei alvorstunge munnvikane tyder på ein vanskeleg situasjon, og det er heilt umogleg for meg å setje meg inn i Maria sitt liv. Det er ikkje rart at ein tyr til slike løysingar i ein desperat situasjon. Dette trass alle farane det bring med seg, mellom anna fengsel og i verste fall død. Symbolikken er derimot ikkje død, og me får symbol rett i fanget gong på gong. Blant anna i det ho går forbi

ein blomebutikk i downtown New York og ser ein gut som sit og kuttar av tornar på rosene, nett slik ho gjorde i si heimbygd i Columbia. Kanskje er ikkje alt betre i det store Amerika?

Filmen skildrar altså ein spanande narkotikaproblematikk og fattigdoms-problematikk, men det går litt treigt til tider. Stundom sat eg med klump i magen, og stundom med gapande munn, men for det meste med ein kvilepuls på 60. Somme stader skortar filmen på sviktande reaksjon frå skodespelarane, og då kjem det heller ikkje ein reaksjon frå meg. Det faktum at Maria ikkje møter på ein einaste engelsktalande person i heile USA er også litt merkeleg.

Lattermaskin for middelaldrende rødvinslepper

Meteoren byr på absurd tragikomedie.

TEKST: Inga Stensøien

Fortreffelige fremmedgjøringselementer og til tider hysterisk morsomt fjas, utgjør Trøndelag Teaters versjon av Friederich Dürrenmatts *Meteoren*. Gjør deg klar for å stenges inn i en skuddsikker teaterboble hvor stemningen endres hvert tiende sekund, og skuespillerne tilsynelatende svetter i hjel av all skrikingen, dansingen, løpingen, og sexen. Denne svarte komedien omsvøper menneskets forkrøplede eksistens gjennom å latterliggjøre oss og leke med estetiske problemstillinger. Humor løfter tragedien opp fra dens depressive tematikk, men til tider kunne forsøkene på humor vært skrudd ned noen hakk.

Meteoren etterligner all drit som følger med livet, gjennom en likeglad nobelprisvinnners seige dødsleie. På tross av at hans bortgang fastslås gang på gang våkner han til live igjen. Han forsøker å framskynde sin egen skjebne, men det ender istedenfor med at alle rundt han dør som fluer. Noen tar gift, andre blir kastet i en

sjakt, noen treffer tilfeldigvis hovedpulsåren litt for kjært med en nål, mens noen rett og slett dør av guddommelig opphisselse.

De forskjellige scenene har voldsomme humørsvingninger og stemningsbrudd, og Ravel blir til techno på få sekunder. Sceneskiftene fungerer likevel forbausende godt, som i stor grad skyldes enormt publikumsnærver og krutt fra skuespillerne. Publikum blir med deres hjelp kastet hit og dit gjennom emosjonelle berg-og-dal-baner. Fremmedgjøringsteknikker blir stadig tatt i bruk, blant annet gjennom helt plutselige personlighetsforstyrrelser, lignende midlertidig schizofreni, og andre spillopper. Dette uten at skuespillerne kaster deg av lasset.

De dramatiske høydepunktene går om hverandre og følger deg gjennom hele stykket. På tross av at stykket er en lattermaskin for middelaldrende rødvinslepper var det tydelig at regissøren hadde lagt mest vekt på absurd

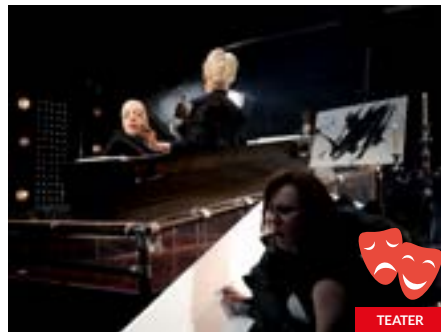

FOTO: Ole Ekker

komedie, og muligens ikke tatt høyde for at folk flest ikke kan le hele tiden. Noen scener føltes dermed litt hensiktsløse. Likevel kan det sies at de gode ideene veier opp for de mindre vellykkede. Ikke bare gjallet publikum av latter, men når alvorlig tematikk først kom opp i lyset, fikk det større innvirkning.

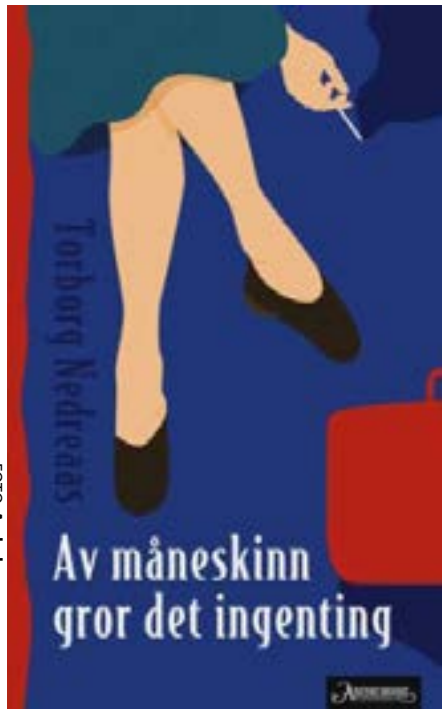

FOTO: Aschehoug

Den dystre sannheita skrik deg i ansiktet

Torborg Nedreaas si skildring av kvinnes kår og rett til å få barn kjennast på kroppen, også i dag.

TEKST: Marlen Aurvåglid Ramstad

Romanen Av måneskinn gror det ingenting utspelar seg som ein samtale mellom ein mann og ei kvinne gjennom ei natt. Dei er ukjende for kvarandre, og møttast tilsynelatande tilfeldig på ein jernbanestasjon, der ho blei med han heim. I løpet av natta legg kvinna ut om sitt liv, si historie – som ho seier ikkje er noko spesiell, men heilt ordinær. Og med det blir det tydeleg at den kan stå som eksempel for mange kvinner. Vi følgjer livet til hovudpersonen gjennom pengenød, abortar, alkoholisme og mislykka ekteskap. Hennar mangel på økonomiske og sosiale ressursar gir ho svekka moglegheiter. Hennar altoppplukande kjærleik til ein mann samfunnet ikkje vil gi ho, gjer at hennar graviditetar blir eit mareritt og ho endar opp einsam og alkoholisert. Dermed blir ikkje hennar historie berre knytt til klasse og fattigdom, men viser også til ein slags feministisk determinisme.

Gjennom abort tematiserer Nedreaas penge-nød og moral – og ikkje minst ei kvinnes ønske og eit barns rett til liv. Fattigdom og moral er to føresetnader for om ein graviditet er til lukke eller ulukke for kvinna og barnet. Mangel på pengar eller mangel på ektemann gjer at kvinner som elles har lyst på barn, ser på det som ei så stor byrde å bli gravid at dei må kvitte seg med det. Kvinnene mistar dermed i hovudsak råderetten over eigen kropp og liv. Hovudpersonen sjølv blir tvinga til å ta abort, ikkje fordi ho ikkje vil ha barn, men fordi samfunnet ikkje vil tillate ho å få det. Ho orkar ikkje tanken på at både

ho og barnet skal bli frose ut– eller at ho må tvinge *sin* Johannes til å betale barnebidrag, i tillegg til å bringe skam over familien. «Det er dette kvinnene ikke tør, nei Gud, det var det jeg ikke torde, å utstøtes for livstid med et barn som ikke hadde andre menneskerettigheter enn morsmelken».

Torborg Nedreaas var ein samfunnsengasjert forfattar. Ho var kommunist og meinte dikteren hadde plikt til å skrive om det menneskelege. Nedreaas meistarar elegant kunsten å gjere karakterane sine til individualiserte typar, dei blir representantar for fleire utan å bli kunstig. Slik får lesaren innsikt i reelle tilstandar gjennom fiktive karakterar. Ved å setje opp ein borgarleg mann mot ei arbeidarklassekvinne i rammeforteljinga, forventa eg raskt ei typisk mann/kvinne-kontrastering. Slik blir det ikkje. Ho skildrar menneske i sin heilskap. Ho malar eit komplekst bilde av både kvinna og Johannes, der ingen av dei går inn under kategorien stereotypisk. Ho skildrar eit komplisert forhold og eit komplekst samfunn. Vi får heile individ innanfor sitt samfunns avgrensingar og moglegheiter.

Sjølv om både kvinna og arbeidarklassa sine kår har blitt drastisk betra sidan den gong, dreg eg kjensel på mange av forholda som blir skildra. Saman med den realistiske forteljestilen og den brutale skildringa av sannheita, sit eg igjen med ein følelse av djup sorg etter å ha fullført siste side.

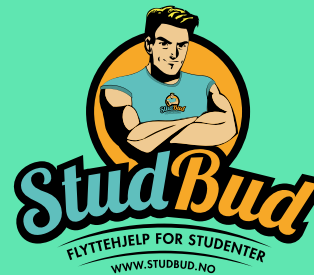
TRENGER DU FLYTTEHJELP?

Vi tilbyr de beste prisene for deg som skal flytte innad i Trondheim – om det kun skulle være én seng eller en hel hybel.

Hjemlevering fra IKEA
fra kr 400,-

Studentflytting
fra kr 990,-

Leilighet og hus
fra kr 900,- pr. time

Bestill din flytting på studbud.no

Fragmenterte soyabiter

TEKST: Harald Norbo | ILLUSTRASJON: Astrid Böhler

To intellektuelle (og noen voldsomme falloser av noen intellektuelle, akademikere og kulturelitister var de) sto og diskuterte meningen med livet over en røyk utenfor Det metodiske fakultet ved Livezàre Universitet, avd. Oslo. (Fakultetsbygningene var for øvrig også falliske. Tre ruvende tårn bygd i skjønn postimperialistisk elfenben.)

«Meininga med livet er å røyke. Da er man ett med arrbei'rkLassa», sa den yngste av dem.

«Nei, nei! Meininga med livet er å fraggmentere tilLværinga til det u-gjenkjenneLige!» svarte den eldre intellektuelle, selveste nestoren ved Institutt for fragmentering, oppstykking og komparativ suppeteori, Dr. Jon-Ingvar Østenberg, MA, MSc, ph.D., ph-verdi ca. seks på en god dag.

«Fraggmentere? Å meiner'u 'a?»

«Å fraggmentere er å dele opp ting og sånn. Du veit når du er og sjølprolletariserer på hytta i skævven og hogger ved, da fraggmenterer du veden sånn at den er lettere å fLammber.»

Den unge mannen, Fornavn Etternavnesen,

doktorgradsstipendiat i allmenn quiz-forberedende ved Institutt for fjasevitenskap og generelt fillefranseri, dro på det mens han sneipet røyken sin.

«Er'kke åLeit med litt heL ved ibLant også 'a? Lissom en heL siggarett er bedre enn en halv?»

«Nei, nei, nei. Alt som er haLvT er bedre enn alt som er helt. Fraggmentering. Ja.»

På vei inn døra passerte de en annen fallos, (navn her). Han var en intellektuell av den kontroversielle typen, en gærning som aktivt nekter å installere den oppgraderingen til underholdningsapparatet sitt som gjør det mulig med direkte dataoverføring rett inn i hjernen, fordi han «liker å lese bøker på papir». «Romantikk» og «nostalgi» og «kjærlighet til litteraturen som estetisk objekt» kalte man visst sånt før i tida – tull og fjas kalte man det nå. Og det forferdelige skjegget! Lange tjafser som stakk ut på hver sin side av hvert sitt for så vidt imponerende post-ibsenke kinnbein. Men lemmene hans var velbygd, om ikke muskuløse, og i den unge

intellektuelles øyne framsto han i det hele tatt som en sterk mann, en mannemann av en mann, en skikkelig muskelbunt av en falloso-mann. (Og bak ham gikk en kvinnelig forsker. Fysj! Og æsj!)

Etternavnesen ble stående og stirre forundret på (navn her). Hvordan kunne han være så forbanna gammeldags i denne moderne tidsalder, denne moderniteten, denne postmoderniteten, denne postpostmoderniteten, denne digipostmoderniteten, denne post-postkassemoderniteten, denne post-PostIt-lapp-moderniteten, denne leverposteimoderniteten, denne... tja – hva er' de de kaller' for tida?

Seminaret (som dreide seg om nye forskningstrender, særlig den nye utviklingen i resepsjonsteoretiske analyser av Toro-posens inntog på det norske varemarkedet og dennes relasjon til utviklingen i markedsføringsstrategier på det sene 90-tallet) var nokså uinteressant, så det hopper vi glatt over.

Etternavnesen tok trikken hjemover. I førersetet på trikken satt Dag Solstad. Han gikk

og satte seg, og vis-à-vis ham satt Dag Solstad. Han gikk av på Bislett (selv om det ikke var her han bodde), tok en tur innom Kiwi for å handle noen smårterier, og bak kassen satt Dag Solstad. Han dultet borti noen på vei ut, og da han snudde seg, så han at det var Dag Solstad. Rystet av dette solstadske allstedsnærvær, gikk han en tur opp Fagerborggata, og syklende forbi ham kom en viss Dag Solstad. Han gikk ned mot Suhms gate, og forbi ham, gående, sugende på en sigarett, var herr Dag Solstad, norsk forfatter. Han gikk til Marienlyst og satte seg på 20-bussen, og ved siden av ham satt Dag Solstad. Han ble rasende, løp ut av bussen et eller annet sted på Sagene, slengte fra seg Kiwi-posen i et buskas, stjal en ulåst sykkel og syklet til nærmeste togstasjon. Men mens han syklet, økte Solstad-fortetningen betraktelig og i stigende grad – syklende på hans høyre side var Dag Solstad. På hans venstre, Dag Solstad. Bak ham, Dag Solstad. Foran ham – Dag. Solstad.

Da han kom fram til togstasjonen, kastet han fra seg sykkelen og løp inn på det første toget til Oslo Lufthavn helt uten å kjøpe billett. Alle hans medpassasjerer? Dag Solstad. Hver og én av dem satt inne på toget og tok seg en røyk, og hver eneste én av dem hadde med seg en liten svart koffert. Etternavnesen lukket øynene og ble vekket av konduktøren (en viss Dag

Solstad), som høflig spurte om han hadde billett. Det hadde han som kjent ikke, så han fikk en durabelig bot idet han steg av på Oslo Lufthavn. Men hva gjorde vel det, for i dag skulle han ut å fly!

Han løp for å sikre seg billett til et eller annet sted - Berlin. New York. Paris. Moskva. Krakow. Mexico City. - hvilken som helst annen by enn denne forunderlige by Oslo, som han nå måtte forlate, for ikke å få merke av den. Han forsto det var en avgang til Berlin som gikk om en halvtime, han kunne akkurat rekke den hvis han fortet seg å løpe tross sine fillete sko. Vel inne på flyet lukket han øynene og plagget inn underholdningsapparatet (som på forunderlig vis hadde tatt form av en liten, svart koffert). Hva leste han? Proust. Kafka. Beckett. Joyce. Robbe-Grillet. Thomas Mann. Ibsen. Hamsun. Bjørnson. Skram. Undset. Dostojevskij. Pusjkin. Han nektet å se ut av vinduet.

Vel framme i Berlin besvimte han. Da han kom til bevissthet igjen, lå han på en divan i sin romslige leilighet på Skillebekk og kjente seg noe inniheLlvettes sulten. Han strente bort mot kjøleskapet og rev opp døra, hvor han fant en Kiwi-pose med følgende innhold:

1. En sixpack snodig øl på glassflaske, av den typen han ikke pleier å kjøpe, og av et merke han aldri hadde sett før

2. En pose Toro tomatsuppe
3. En fallosofigur i plastikk
4. En såkalt «økonomipakke» med «revet», altså et gulhvitt materiale som ikke er ost men som pretenderer å være ost, det er vel egentlig laget av soya eller noe slikt, vegetabilsk vettafaen, eller kanskje biter av soya som er revet opp i massevis av mindre biter og solgt i større poser for at folk skal kunne spare penger når de lager pizza, taco og andre unorske retter. Ja, disse norske vanene! Særlig matvanene! Dette måtte jo være den typen mat som intellektuelle av (navn her)s type spiser, de intellektuelle som liksom skal være så kule og hippe og trendy og leve i tidens ånd!

Fornavn Etternavnesen tok et fast grep om de fragmenterte soyabiten og skrek ut mot verden:

– DETTE. HOLLER. IKKE!

Novellekonkurransen er et samarbeid mellom Litterært Kollektiv og Under Dusken. Litterært Kollektiv er en uavhengig, studentbasert organisasjon, som arbeider med å formidle litteratur og kultur. Litterært Kollektiv kåret Harald Nordbø til vinneren.

Juryens begrunnelse:

En sjangeroverskridende novelle med et interessant og sjøl-reflekterende skråblikk på academia og kultur i surrealistiske rammer med mye humor.

Trondheim konsertkollektiv: Markus Sletten, Maria Rasmussen (Styreleder), Fabian Egge, Oda Sofie Aaring, Are Bergerud (Nestleder), Rune Søholt

Scenedødens kur?

TEKST: Maren Høgevold Busterud, Line Sandvik | FOTO: Lisa Botterli Flostrand

Å drive utested kombinert med konsertlokale har vist seg å være vanskelig i denne byen. Nå har Trondheim Konsertkollektiv gått sammen for å løse dette problemet, og kanskje snu trenden

En av fordelene Trondheim Konsertkollektiv har er at de ikke har noen husleie, lønn til ansatte, eller bardrift å bekymre seg over. De jobber på prosjektbasert basis, og med færre faste utgifter enn det en bareier har. Likevel er ikke jobben direkte lukrativ.

– Vi har nok heller gått en hundrelapp i minus hver, sier Are Bergerud og ler.

Trondheim Konsertkollektiv består av Markus Sletten, Maria Rasmussen, Fabian Egge, Oda Sofie Aaring, Are Bergerud og Rune Søholt. Deres mål er å blåse liv i Trondheims ute- og kulturliv ved å booke flere konserter til klubbscene i Midtbyen.

Et manglende tilbud

– Den størrelsen vi ønsker å jobbe med er mellom 50 og 200 billetter solgt per konsert. Her mener vi det mangler noe. Konserter på denne størrelsen er et viktig steg mot større scener, som Byscenen og Samfundet, mener Egge.

– Nå har vi Antikvariatet, Habitat, Fru Lundgreen og Lobbyen med 100-170 i kapasitet, da er neste Klubben på 300. For å få med studentene må man ha et godt tilbud i Midtbyen, sier Bergerud.

Likevel understreker medlemmene at deres mandat ikke er å finne og løfte små artister, men at dette er en kul bieffekt av jobben. I hvert fall nå i startfasen.

– Det er en enormt stor gruppe, så det er på en måte ikke en begrensning. Akkurat nå er det gøy å kunne jobbe med det, på sikt ønsker vi også å jobbe med større artister. En annen artig tanke der er jo at vi som foretak også er up-and-coming, sier Bergerud.

Han ser på Trondheim Konsertkollektiv som et lokalt løft i artistutvikling. Om de er med artister fra starten, og kanskje har muligheten til å være med på å arrangere den første konserten til et band i Trondheim så kan de spille neste konsert på en litt større scene, og om tre år kan de forhåpentligvis spille konsert på Byscenen.

– Litt av grunnen til at vi har begynt å jobbe med up-and-coming er at da er det enklest å arrangere mange konserter, legger Maria Rasmussen til.

Tanken om å arrangere konserter i denne skalaen er ikke fremmed for Trondheims uteliv. To utesteder som satset på nye artister, Brukbar Blæst og Familien, har i den siste tiden måttet stenge dørene. Medlemmene i Trondheim Konsertkollektiv sier de ikke er en direkte konsekvens av scenedøden, men at de ønsker å føre konseptene disse klubbene førte videre.

Vil utfordre konsertgjengeren

Med konseptkvelder, studentrabatt og god markedsføring skal Trondheims innbyggere og studenter få utfordret seg til å oppdage artister på livescenen. Både for å bygge en konsertkultur, og for å bygge navn og image for artister, klubber, og for Trondheim Konsertkollektiv selv. Kanskje trenger studentene denne utfordringen?

– Det pleier å funke å nesten «lære» folk å gå på konsert, og utfordre dem litt, sier Maria.

De viser også til at Konsertkollektivet ikke er opprettet som en kritikk av de allerede eksisterende stedene, men at de ser at det mangler et tilbud i segmentet de jobber i. Egge legger også til at folk må få øynene opp og bruke tilbudet som er i dag i større grad.

– Det ser også ut til å være en trend blant studenter i Trondheim å bruke penger på konserter hvor de vet hva de går til, de ønsker helst ikke å bruke 150 kroner på noe de ikke er sikre på. På den måten kan man også bygge en konsertkultur, det er ikke så etablert i her i Trondheim som det er i andre byer.

Å trekke studenter til klubbkonserter er også et fokus for medlemmene i Trondheim Konsertkollektiv, ettersom alle er eller har vært studenter i byen. De mener at Trondheimsstudentene kanskje er litt bortskjemte som har et Studentersamfund som arrangerer så mye til så lav pris - spesielt på Knaus hvor konsertene er inkludert i inngangen. Derfor tilbyr de ofte studentrabatt for å synliggjøre konserter i byen ellers for studentene her.

Kulturhovedstaden Trondheim?

Trøndere både hører på, og spiller mye musikk, og alle i Konsertkollektivet er enige om at utviklingen av kulturlivet går rett vei. Her bidrar studentene også.

– NTNU spytter ut talenter, de må bare ikke flytte fra byen, er Egge og Rasmussen enstemmig enige om.

Det er likevel ikke bare studentene i Trondheim som liker å dra på konsert.

– Trøndere er jo glad i å gå på konsert. De kjøper billett til Granåsen og Sverresborg, men jeg er sikker på at man har like gode konsertopplevelser på Fru Lundgreen eller Habitat, sier Egge.

I tillegg har festivaltilbudet og storkonsertene i Trøndelag tatt seg opp de siste årene.

– Ting blir utsolgt. Jeg vet ikke hvor mange nye festivaler som har blitt annonsert bare i år som er innenfor 37 kroner på bussbilletten, med Heim og Festningen, og Bakkefestivalen som kom i fjor. Men for at man skal videreutvikle en kulturby må man se litt teknisk på det også. Man må man ha arbeidsplasser til folk, også fra september til mai. Man må ha helårsaktivitet, og konserter av typen vi jobber med.

Dette taler Trondheims sak for å kunne bli Norges kulturhovedstad, noe som ikke er helt utenkelig, om enn litt flåsete. Medlemmene i Konsertkollektivet berømmer fylkeskommunen og Trondheim kommune for denne satsningen. Uten støtten de mottar kunne de ikke opprettholdt det samme aktivitetsnivået som de kan i dag.

– Da man mistet Blæst og Familien ble politikerne mer bevisst på problemet. Jeg tror i hvert fall at det er noe av grunnen til denne satsingen fra øvre hold, sier Bergerud.

Lokal Bar

Enda en person som ser at det mangler et konserttilbud i Midtbyen, og som gjør noe med det, er Andrew Anfinnsen. I sommer åpner hans nye utested, som skal hete Lokal Bar, i Dronningens gate 12.

– Dette er et unikt lokale, med tre rom til forskjellige typer arrangementer. Det er et konsertlokale med bar som vil ha kapasitet på 120 til 150 personer. Det blir en nattklubb i kjelleren, og en cocktailbar.

Anfinnsen mener at det mangler utesteder i Midtbyen med et personlig preg. Han ønsker at gjestene skal føle seg hjemme på Lokal Bar. Det skal både være et sted for å møte mennesker, og oppdage ny musikk.

Åpningsdatoen til Lokal Bar en enda ikke fastsatt, men Anfinnsen anslår at dørene åpnes i løpet av sensommeren.

Veien videre

Framover har Trondheim Konsertkollektiv annonsert fire arrangementer, pluss et par som de ønsker å bevare mystikken rundt.

– Johannes Holtmon skal spille på Antikvariatet. Han er jo en favoritt på radioen. Aleksander Kostopoulos skal spille på Habitat. Det er et slags one-man-band, sier Maria.

Om noen av de avdøde scenene våkner til live igjen gjenstår fremdeles å se, men positiviteten til Trondheim Konsertkollektiv er smittsom. Det minste vi kan gjøre for å hjelpe er å dra på konserter. Det er et bidrag som er helt OK å gjøre! **UD**

SENDEPLAN VÅREN 2018

MANDAG

07.00 - RevoltMorgen

17.00 - 67% sikkert

TIRSDAG

07.00 - RevoltMorgen

16.00 - Listverket

18.00 - Blyforgiftning

20.00 - Bokbaren

ONSDAG

07.00 - RevoltMorgen

18.00 - Sagtann

19.00 - Millenium

TORSdag

07.00 - RevoltMorgen

16.00 - Påtirshda

17.00 - Uillustrert vitenskap

18.00 - PBK

20.00 - Filmofil

FREDAG

07.00 - RevoltMorgen

16.00 - Nesten Helg

18.00 - FEBER

20.00 - Irie Radio

SØNDAG

15.00 - Rødmaling

16.00 - Flomlys

19.00 - Garasjen

Hør oss på
radiorevolt.no

ERLEND GYLVER
JOURNALIST

Tenk på leseren, vær så snill

Musikkjournalistikken preges til tider av et språk som ingen forstår.

Elitistisk, uforståelig, pompost og pretensiøst. Musikk anmeldere har fått hard medfart for sin svulstige ordbruk og utydelige sjargong når det kommer til å anmelde musikk. Kritikken er ikke helt uberettiget.

Det finnes nemlig en ukultur i musikkjournalistikken, der man i forsøket på fargerike beskrivelser noen ganger går litt vel langt. Dette kan handle om omskrivinger av ordtak som like gjerne kunne ha kommet fra en deltager på *Paradise Hotel*, til svulstig og noen ganger et helt uforståelig språk. Enda verre er bruken av mer eller mindre uforståelige sjangerspesifikke uttrykk, som en vanlig leser ikke har noen forutsetninger for å forstå. Har vi musikkjournalister glemt at det først og fremst er vanlige folk vi skriver for?

Å sette ord på, og skildre musikk gjennom språk er allerede en krevende øvelse -

det er litt i samme gate som å anmelde vin. Feilen en ofte gjør i begge tilfeller er å skildre ting på en slik måte at leseren ikke kjenner seg igjen i noe. Her burde man som journalist tenke mer på leseren. En god albumanmeldelse burde elegant og nøyaktig beskrive hva man kan forvente av albumet. Er det snakk om en konsertanmeldelse burde det være så konkret som mulig. Dette er mye bedre å lese enn en abstrakt og kronglete tekst med et tilfeldig terningkast på slutten.

Det kan også diskuteres om anmeldelser av musikk egentlig har en verdi, når en leser uansett bare er noen tastetrykk unna å høre på et album og selv gjøre seg opp en mening. Skal musikkjournalistikk forbli relevant, så må man slutte med den pompøse sjargongen, da er det i hvert fall ingen som gidder å lese.

Fire irriterende sommerlåter

Sommeren nærmer seg, og vi har funnet fire irriterende låter som kan gjøre oppholdet i fluktstolen enten mye bedre eller værre.

TEKST: Musikkredaksjonen

David Guetta - «Titanium (feat. Sia)»

Dette må være en av tidenes mest irriterende hjerneormer. En sommer i Italia ble nesten fullstendig ødelagt av refrenget på «Titanium» som surret i bakhodet på repeat. David Guetta, kongen av generisk EDM, skal ha for at det han produserer er skummelig fengende, men for mye av det gode kan det også bli. «Titanium» smaker utvilsomt av sol og sommer, men i lengden følte jeg at den ble mer og mer som et solstikk.

– Erlend Gylver

FOTO: Virgin, Capitol US

Michel Teló - «Ai Se Eu Te Pego»

Det er få øyeblikk hvor jeg føler meg mer fremmedgjort fra gamle barndomsvenner enn når jeg møter opp til gjenforening i juli måned, og noen setter på «Ai Se Eu Te Pego». Nostalgiske øyeblikk og ellers oppegående samtaler går tapt til fordel for låtas fæle signaturdans i en «nossa, nossa» ekstase rundt meg. Under framtidens grillfester håper jeg å slippe å miste flere venninner til vrangforestillinger om at de plutselig mestrer spansk, eller til akkompagnerende trekkspill.

– Line Sandvik

FOTO: Panamal/Rge

Gyllene tider - «Sommartider»

Koselig slager eller rett og slett en fryktelig låt? Det er kanskje ikke bare jeg som har et ambivalent forhold til Gyllene Tidens' eneste superhit. «Sommartider» har hjemsokt nesten hvert eneste grill-vorspiel jeg har deltatt på i parken. Med verdens mest cheesy vokal og med et banalt gitarriff som tilogmed Dag Ingebrigtsen ikke kan matche, er dette låta som enten kan drepe eller virkelig skape sommerstemningen. Alt ettersom hvor mye øl det ble i parken, antar jeg.

– Erlend Gylver

FOTO: Parlophone

Postgirobygget - «En solskinnsdag»

Overspilt, overspilt, overspilt. Teksten er en smule ekkel. «Jeg titter på jenter, jeg har solbriller på» er verken sjarmerende eller artig i dag. Låta er i tillegg kanskje litt utdatert? Den er i hvert fall altfor mye brukt i absolutt alle settinger. Skoleavslutninger, sommerfester i hagen, allsang i store selskap og så videre. Trenger vi å bruke akkurat denne låta i hver tenkelige sammenheng bare fordi det er sol? En avspilling av refrenget er nok for en hel sommer for min del, før jeg slutter å ha det så bra fordi jeg er glad.

– Maren Høgevold Busterud

FOTO: Norske Gram

TØFL - Eg ska

Om du har begynt letingen på sommeralbumet for 2018 kan du slutte nå.

TEKST: Karoline Jensen | FOTO: Brilliance Records

På Fredag 20. april, én uke etter at TØFL gjestet Fru Lundgreen i Trondheim, slapp bandet en rykende fersk EP. *Eg Ska* er en solid samling av låter og kan tidvis virke som en samling av fem ulike singler mer enn en samlet utgivelse. Det låter likevel dritbra. De to første låtene kjenner mange godt til fra før. «Alle Andre Får Lov» er bandets første singel, og har samlet et par hundre tusen avspillinger på Spotify. Som alle låtene til TØFL tar også åpningssporet for seg en urettferdig virkelighet som mange kan kjenne seg igjen i. Det er ikke ofte et band kan ha en så konsekvent tematikk i musikken, uten at jeg faller av halvveis ned i en bunnløs kjedsommelighet. Dette er ikke tilfelle hos TØFL.

«Nokia 105» er nok en slager som handler om problematisk mobilbruk, og hva som er redningen. Der presenteres et ønske om å slutte å kaste bort tiden på mobilen, og ta kontakt med gamle kjente i stedet for å overse vedkommende til fordel for smarttelefonen. Nytt utsikten, været, og synet av andre mennesker som sitter på telefonene sine.

Bandets EP byr heldigvis på flere sterke spor enn de vi allerede kjenner til, hvorav «Avatar» er ei perle av ei låt for de som liker digg vokal og dansbare refreng. Skru av Netflix, drit i treninga, ta på VR-brillene dine og ha det bra. Lydbildet er polert uten at det føles for strebende, og produksjonen låter overraskende bra. Dette er noe som gjelder for alle låtene på utgivelsen. En personlig favoritt er avslutningssporet «Tunneler». Det er funky, relaterbart, og humoren er enda i god behold. Hele byen trener, men aller helst vil man bare danse full i mørket, selvfølgelig med en god dose ironisk distanse.

Eg Ska er det perfekte soundtracket å høre på i sommer når alle vennene dine er på bartenderkurs i Bali, mens en selv bare peller nese, spiser is og står på sparkesykkel. Det er enda tidlig på året, men jeg er overbevist om at TØFL er på alles ører i sommer, uansett hvor du måtte befinne deg i verden.

Janelle Monáe - Dirty Computer

Monáes kryssning av pop, funk, soul og RnB er jevnt over en god utgivelse.

TEKST: Iben Dahl | FOTO: Bad Boy Entertainment

På sitt tredje album fortsetter Janelle Monáe historien om androiden som ankom jorda på *ArchAndroid* i 2010. Med data-metaforer og rå vokal kler Monáe følelser og samfunnsmatemikk i en interessant språkdrakt. Albumet åpner med det dempa tittelkuttet «Dirty Computer», for «Crazy, Classic, Life» symbolsk starter med Martin Luther King Jr.s sitering av den amerikanske grunnloven i hans «I Have A Dream»-tale. Fulgt av setningen *Young, Black, Wild and Free* iblandes samfunnsengasjementet en banal lyrikk. Vers som *I just wanna party hard/ Sex in the swimming pool* fort faller gjennom når de serveres på en seng av tynn koring og et stakkato refreng.

Med et fett pop-funk-riff og teknologi-metaforer redder «Take A Byte» helheten etter andrelåta. «So Afraid» viser Monáes evne til skape overraskende lydbilder, idet hun på underfundig vis kombinerer en skingrende el-gitar og intens vokal, uten at det bikker over i harry-land.

Med seg har Monáe et stjernelag av gjestartister, der blant annet Pharrell og Grimes befester Monáes solide posisjon i det musikalske landskapet. Den avdøde mentoren Princes riff redder likevel ikke pop-låta «Make Me Feel» fra en forutsigbarhet på linje med en amerikansk kjærlighetskomedie.

Andre steder bidrar gjestartistene til lydbildet: Som på høydepunktet «Screwed», der øyensynlig sex-fiksert lyrikk formidler et sterkt budskap. Med fraser som *Everything is sex/ Except sex, which is power/ You know power is just sex/Now ask yourself who's screwing you* kan låta leses som Monáes friske pust inn i #metoo-kampanjen. Med et herlig gitarriff, en enda fetere bass og Zoë Kravitz' søte vokal skaper et livsbejaende, frekt og bestemt budskap et av albumets definitive høydepunkt. Gjesteopptredener til trosser det alltid Monáes uttrykk som regjerer. Enkelte flate pop-partier trekker helheten ned, men Monáes lyriske og musikalske evner gjør likevel *Dirty Computer* til et kunstverk.

Grouper - A Grid of Points

Hjerterom, melankoli og tomhet regierer på Liz Harris' siste plate.

TEKST: Frederick Andre Baade | FOTO: Kranky records

Mørk og melankolsk, men likevel varm og innbydende. Liz Harris, bedre kjent som Grouper, har valgt et mer nedstrippet og minimalistisk format på låtene på *Grid of Points*. Et akustisk piano og hennes egen stemme i kanon med seg selv, som nesten drukner i romklang. Hun har lagt bort gitaren og det meste av effekter, og presenterer seg så og si naken for lytteren i motsetning til andre album. Tekstene kommer også tydeligere frem enn tidligere, som på de første låtene «Races» og «Parkinglot», før hun blir mer introspektiv og svøper seg selv i så mye klang at tekstene drukner.

Ifølge Harris selv handler albumet om fravær, eller tomheten etter noe som er blitt borte. Som en scene etter at skuespillerne har dratt, eller tomrommet etter en forsvunnet bærebjelke. Denne tomheten reflekteres i det sparsomme pianokompet, de forsiktede melodiene, og de minimalistiske låtene. Man kan nesten ta og kjenne på melankolien, uten å bli overveldet, for på tross av denne tomheten klarer Harris å dra lytteren inn med uventet varme og hjerterom.

Grouper fremstiller på ingen måte fetisjert tristhet og isolasjon på *A Grid of Points*, noe som ofte er tilfelle med lignende artister. Hun inviterer i stedet til en ærlig og nøktern refleksjon over temaene hun presenterer, og musikken blir derfor en mer meditativ opplevelse.

Jeg synes dette er en av de bedre platene Grouper har gitt ut i løpet av sin femten år lange karriere, til tross for den korte spilletiden på kun tyve minutter. Den minimalistiske fremgangsmåten hun har tatt i bruk har gitt hennes distinktive stil et helt nytt uttrykk, og man kan høre Harris tydeligere enn noen gang. Selv om den rolige og minimalistiske musikken fort kan bli kjedelig for enkelte, vil jeg anbefale å høre gjennom *A Grid of Points*. Det er den perfekte musikken til å roe nervene i eksamenstiden.

ILLUSTRASJON: Benjamin Drews

SAMFUNDETLEDER

Tale Bærland, leder ved Studentersamfundet i Trondhjem

Samfundets hjerte banker litt sterkere for hvert medlem som ytrer seg

Veien fra stolen til talerstolen kan virke lang, men det er en av de viktigste for oss som Studentersamfund.

I høst ba jeg dere om å ta i bruk stemmen deres. Og det har mange av dere gjort. Mange nye fjes har tatt motet til seg, gått opp på talerstolen, sagt «ærede Storsal, mitt navn er...», og stilt sitt spørsmål. Uten å kunne alt om et tema, uten å vite svaret på forhånd. Storsalen får en litt sterkere stemme for hvert nye fjes som tar de viktig stegene fra stol til talerstol. De som bruker stemmen sin til å lære noe nytt, til å utfordre vante ideer.

Under hostens stortingsvalg var det også mange som brukte sin stemme. For dere mellom 20 og 24 år valgte 64,3 prosent å gå til valgurnene. 64,3 prosent mente sin mening var verdt noe. Til dere andre: Husk at din stemme er verdt å bli hørt. Din stemme kan være med på å forme fremtiden. For hvem er framtiden for om den ikke er der for dere i starten av tyveårene?

Samfundets hjerte banker litt sterkere for hvert medlem som ytrer seg. Min oppfordring til dere nå er å ta i bruk de midlene dere har. Om du velger det du er mest komfortabel med er det helt greit. Det går fint å vise sin støtte ved å gi en tomme-opp på facebook. Det er kanskje enklest å retweete en mening. Men hva om du neste gang kommer med et svar eller en kommentar. Videre derfra kanskje det blir et debattinnlegg i Dusken. Kanskje du videre tør å fremme et resolusjonsforslag i Storsalen. Du kan som ett medlem, som én stemme, få 13 500 medlemmer i ryggen. Tenk på det!

Samfundet skal gjøre mer enn å følge dagsorden satt av politikerne og avisene. Vi skal være med på å skape politikk ved å sette dagsorden. Gjennom samfundsmøter og onsdagsdebatter gir Samfundet deg en utrolig mulighet for å lære mer, debattere og si dine meninger. Vårt mål er

å få en best mulig debatt, men for å få til dette trenger vi deres hjelp. Dere må vise oss hva dere brenner for, og hva vi som Studentersamfund skal ha meninger om. Min oppfordring til dere det kommende året er å utfordre Storsalen med resolusjoner. La 13 500 studenter få merke at et medlemskap på Studentersamfundet er så mye mer enn en måte å få rabatter på. Vær med på å sette dagsorden med oss, og la oss vise politikere at studentene må tas på alvor.

I høst ba jeg dere om å ta i bruk stemmen deres. Takk til alle som har gjort det, det siste året. Takk til alle dere som har brukt lørdagskveldene deres på samfundsmøtene, og til dere som har kombinert vinonsdag med debatt. Takk til de som har skrevet debattinnlegg i Under Dusken, eller skrevet et engasjerende innlegg på sosiale medier.

Ikke slutt å bruke stemmen deres.

KVISSMESTERE:
Christian Høkaas og Benedikt Erikstad Javorovic
Spørsmål og kommentarer kan sendes til
kviss@studentmediene.no

SVAR:

- 1) Wellington 2) 51 prosent 3) Spanisk 4) Michael Giacchino 5) Zloty 6) Saljut 7) Swaziland 8) Urban II 9) By 10) Sir Anthony Hopkins 11) Ketil Stokkan 12) Fontanelli(e) 13) Lolita 14) AFC Ajax 15) Praha 16) NTH-ringen 17) Xbox 360 18) NATO 19) Bratislava 20) Finland

KVISS

1. Hva er hovedstaden i New Zealand?
2. Hvor stor prosentandel av verdens befolkning har tilgang til internett? (slingringsmonn fem prosent)
3. Hvilket språk kaller spanjolene for castellano?
4. Hva heter komponisten bak bl.a. *The Incredibles*, *Up* og de nye *Star Trek*-filmene?
5. Hva heter valutaen i Polen?
6. Hva het den første romstasjonen, som Sovjetunionen skjøt opp i 1971?
7. Hva var det tidligere navnet på landet som Kong Mswati III nylig døpte om til eSwatini?
8. Hvilken pave, med et navn som kommer fra latin for by, startet det første korstoget i 1096?
9. Hvilket metall forkortes Pb og har atomnummer 82 i det periodiske system?
10. Hvilken skuespiller har rollen som Dr. Robert Ford i tv-serien *Westworld*?
11. Hvem hadde Melodi Grand Prix-hits på 80- og 90-tallet med «Samme charmeur», «Romeo» og «Brandenburger Tor»?
12. Hva kalles et mykt område på toppen av hodet til et spedbarn, der forbeningen ennå ikke er fullført?
13. Hva er navnet på romanen av Vladimir Nabokov som omhandler den middelaldrende litteraturprofessoren Humbert Humbert som forelsker seg i tolv år gamle Dolores Haze?
14. Hvilken fotballklubb har et navn som kommer fra en gresk sagnhelt og har vunnet flest Eredivisie, Nederlands eliteserie?
15. I hvilken europeisk hovedstad finner man Karlsbroen?
16. Hvilket smykke ble delt ut til ferdigutdannede arkitekter og sivilingeniører i Trondheim helt fram til 1940?
17. Hvilken spillkonsoll slet med maskinvarefeilen ofte referert til som «red rings of death»?
18. Den britiske generalen Lord Ismay sa at denne organisasjonen ble etablert «to keep the Soviet Union out, the Americans in, and the Germans down.» Hvilken organisasjon?
19. Hva heter serien med dukker som ble lansert som en konkurrent til Barbie, og har store hoder og mer ungdommelig stil?
20. Fra hvilket land kommer Nokia?

SOMMEREN ER TIDEN FOR BLOCKBUSTERE! HVILKEN AV ÅRETS FILMER HAR DU EN ROLLE I?

ILLUSTRASJONER: Benjamin Drews

0-3 poeng:

Solo: A Star Wars Story: Du ble Jabba the Hutt i en film ingen ba om.

8-12 poeng:

Mission Impossible - Fallout: Du er Tom Cruises stuntmann

17-19 poeng: Jurassic World - Fallen Kingdom: Du driter i kvaliteten på filmen, nå som du skal få lov til å skape de visuelle effektene bak dino-surene.

4-7 poeng: BlackKKlansman: Spike Lees nyeste film der du spiller rollen som lederen av Ku Klux Klan.

13-16 poeng: Mamma Mia! Here we go again: I den etterlengtede oppfølgeren til publikumsuksessen Mamma Mia forfører du oss som vokalist bak «Fernando».

20 poeng: Christopher Robin: Med en kaffekopp i hånda og omtenksomme folk i studio, bruker du de rolige arbeidsdagene dine som stemmen til Ole Brumm.

STUDENTKALENDER

2. MAI-
14. AUGUST

SPORT KULTUR DEBATT

ONSDAG 2. MAI

Av-sportifisering av idretten?

Kl. 18.00-20.00 på Sellanraa

Arve Hjelseth er førsteamuensis i idrettsosologi ved NTNU, denne onsdagen skal han snakke om idrettens framtid i møte med markedet og kommersialisering.

TORSDAG 3. MAI

Frokostseminar: Om språkvalg i Akademia

Kl. 09.30- 11.00 på Sellanraa

Om du savner øvinger og forelesninger på morgenkvisten nå som eksamensperioden har startet, kan du trøste deg med dette frokostseminaret om språkvalg. Hvilke språkvalg blir gjort på høyskoler og universiteter? Hvordan kombinerer det norske samfunnet behovet for internasjonalisering og behovene til det norske samfunnet?

Meditasjon og Avspenning

Kl. 18.00- 20.00 i Prinsens gate 53, 2. etg

Stressa for eksamen? Da er dette kanskje løsningen. Trondheim meditasjon og yoga holder introkurs for nybegynnere, og det er gratis inngang. Her får du dyp avspenning, pustøvelser som roer sinnet og musikkmeditasjon med mantra. Som om dette ikke var nok, blir det også servert en varm kopp te etter meditasjonen.

Lansering av Hometrotter appen

Kl. 19.00 på Gamle Fysikk

Vil du møte andre kulturer i ditt eget nabolag? Møt opp på Gamle Fysikk kl.19.00 da vel, og bli kjent med appen som gjør det mulig.

FREDAG 4. MAI - SØNDAG 27. MAI

Giro d'Italia

Glad i Tour de France men skulle ønske det hadde mer pizza? Giro d'Italia er blant sykkel sportens mest tradisjonsrike og viktige ritt. Og bare hør hvor elegant navnet er.

Comet Kid

Kl. 21.00 på Byscenen

Det norske indierockbandet er på avslutningsturne, og spiller kanskje sin aller siste konsert i Trondheim denne fredagen.

LØRDAG 5. MAI

Bakkefestivalen

Kl. 10.00 - 23.00 i Bakkegata 8

Festivalen bjuder på for andre året på rad. De er en musikk- og miljøfestival som ifølge dem selv bidrar til økt kunnskap om bærekraftighet og miljøvern gjennom positive opplevelser. De tilbyr lokalt snadder både på tallerken og på scenen i år.

MANDAG 7. MAI

Foredrag med Jonas Gahr Støre

Kl. 15.45 - 17.00 på Dragvoll, D10

Denne mandagen kommer lederen av Arbeiderpartiet til Dragvoll for å snakke om Norge sin rolle i en urolig verden. Brexit, høyrepopulisme og arbeidsledighet i Europa er bare noen av temaene Støre skal gå gjennom. Om det blir rom for spørsmål kan man kanskje få meg seg noen juicy kommentarer fra Støre om Arbeiderpartiets framtid også.

ONSDAG 9. MAI

Kaffesmaking

Kl. 17.00-18.00 på Sellanraa

Eksamenstiden er i gang, og det samme er kaffekjøret. Hell inn på litt gratis kaffe og koffein, som passende nok er plassert ved biblioteket, og du er good to go i et par timer til på lesesalen etterpå.

LØRDAG 12. MAI

Hollow Hearts

Kl. 21.00 på Ila Brainnastasjon

Gjør deg selv en tjeneste, dropp større alkoholemengder og slapp av med dette nord-norske americanabandet. Så får du (kanskje) en produktiv søndag.

Grønt loppemarked og pop-up vegetarkafé

Kl. 11.00-17.00 i Prinsens gate 53, 2. etg.

LOPPIS, LOPPIS, LOPPIS! GUTTA, GUTTA, GUTTA! Loppemarked er billig, spennende og miljøvennlig. I tillegg får du like spennende og miljøvennlig mat. Og du kan bli kvitt egne lopper. Vinn-vinn.

SØNDAG 13. MAI

Monty Python's Not The Messiah (He's A Very Naughty Boy)

Kl. 19.00 i Storsalen, Samfundet

Gutta bak Spamalat har skrevet om denne filmen til et orkesterverk, og Studentersamfundets Salongorkester er første mann/kvinne ut til å spille den i Norge. Det blir Monthly Python i klassisk stil. Klassisk i form av musikken og klassisk i form av absurditeten, sjarmen - og operasexen (?).

TIRSDAG 15. MAI

Frokostmøte: Den politiske friheten under press?

Kl. 08.00-09.30 på Sellanraa

Er det liberale demokratiet den beste måten å styre Norge på, og er det den beste styremåten vi kan fremme frihet på? På dette frokostmøte skal frihet, og hva som kan true den, diskuteres på morgenkvisten.

Susanne Sundfør

Kl. 21.00 i Olavshallen

Norges nydeligste kvinne og kvinnestemme kommer til Trondheim for å holde konsert. Her får du hjertebristende musikk med klassiske, jazzinspirerte og elektroniske trekk i skjønn harmoni med følelsesladde tekster.

Joddski, Klumben & Raske Penge og Klish

Kl. 20.00 i Værkstedhallen & Lobbyen

Dagen før dagen blir det en aldri så liten Hiphopfestival på Svartlamoen. Den nordnorske rap-legenden Joddski headliner, og han har med seg en rekke andre spennende artister.

Europa League Finale

Kl. 20.45

Lei av å vente på Champions League finalen? I mellomtiden kan du kose deg med finalen til den prestisjefylte turneringens mindre kule lillebror hvor det beste av lagene som ikke kvalifiserte seg skal avgjøres. Dette er skrevet av en Chelsea fan.

TORSDAG 17. MAI

Festmøte: 17. Mai

Kl. 19.00-22.00 i Storsalen, Samfundet

Mer info kommer. Men tipper det handler om 17. mai og grunnlov, pølser, bunader, Eidsvoll, is og sånt.

LØRDAG 19. MAI

FA Cup Finale

Kl. 18.15

Dette er dagen du må holde av. For første gang på mange år skal FA-cupen ha sin mest historiske finale noensinne da seieren mellom Englands beste og verste lag skal avgjøres. Dette er ikke skrevet av en United-fan.

TIRSDAG 22. MAI

Tirsdagskåseri

Kl. 13.00-14.00 på Sverresborg Trøndelag

Folkemuseum

Noen ganger trenger man en latter, og da er dette en god mulighet. Frode Lindgjerdet er forfatter denne gangen, og skal lese «Armfieldts tilbaketog - dødsmarsjen over fjellet». Det høres ikke umiddelbart morsomt ut, men jeg satser på at det er det.

LØRDAG 26. MAI

Svartlamodagen 2018

Kl. 11.00 på Svartlamon

Svartlamon åpner portrom, husrom og hjerterom for alle som leser Under Dusken (og resten av Trondheim). Her får du muligheten til å komme tett på den alternative bydelen og få en smakebit på hva som foregår her. OBS! Bydelen er Norges første byøkologiske område, så kom på sykkel eller til fots (til nøds buss).

Presthus marked- og pubkveld

Kl. 11.00-00.00 på Presthus Gård

Hvis Svartlamons alternative livsstil ikke frister, så kan du dra til Presthus Gård på Ranheim. Her får du loppemarked og potetsetting, øl og vin. Og ridning, for alle low key hestejentestudenter der ute.

MANDAG 28. MAI

Ren poesi

Kl. 19.00 på Litteraturhuset

Drifter av den populære instagramkontoen Ellen Wisløff kommer til Trondheim for å fortelle om den nye og litt rare komboen poesi og sosiale medier.

LØRDAG 28. JULI- LØRDAG 4. AUGUST

Olavsfestdagene

Er du trønderstudent eller er du kanskje så glad i byen at du velger å være her frivillig i sommer? Da har du muligheten til å komme deg ut av Netflix-dvalen og heller oppleve Olavsfestdagene. De kan tilby noe for enhver smak, med store konserter med Sondre Justad og Dagny, ridderturnering og masse folkeliv. Ta turen da vel, og finn ditt indre middelaldermenneske.

TIRSDAG 14. AUGUST

Ny dusk!